

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.

din _____
Chișinău

Cu privire la aprobarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028

În temeiul art.9, lit.a) din Legea nr.110/2025 cu privire la educația fizică și sport, Legea 315/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și Hotărârea Guvernului nr.490/2024 pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare „Sport 2030”, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 (se anexează).

2. Ministerele și alte autorități publice centrale, conform competențelor, vor întreprinde măsurile ce se impun în vederea realizării obiectivelor Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 și vor prezenta anual, Ministerului Educației și Cercetării, până la data de 31 ianuarie a anului următor perioadei de raportare, informația privind gradul de implementare a acestuia.

3. Ministerul Educației și Cercetării:

1) va prezenta Guvernului, Raportul de monitorizare a implementării Programului nominalizat ca parte componentă a raportului anual de activitate al Ministerului Educației și Cercetării, până la data de 31 martie a fiecărui an;

2) va publica Raportul de monitorizare a implementării Programului pe pagina oficială a ministerului.

4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în prezenta hotărâre se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate anual în aceste scopuri în bugetele autorităților publice implicate, precum și din alte surse, conform legislației.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Educației și Cercetării.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministrul educației
și cercetării

Dan Perciun

Ministrul finanțelor

Andrian Gavriliță

PROGRAM
DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE
„Sport 2030” PENTRU ANII 2026-2028

INTRODUCERE

Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026 - 2028 (numit în continuare Program) reprezintă un document de politici publice care derivă din Strategia de Dezvoltare „Sport 2030” (SD Sport 2030) și care va contribui la implementarea acesteia, prin stabilirea sistemului de acțiuni și responsabilități pentru factori de decizie în domeniul educației fizice și sportului.

Programul este elaborat în conformitate cu *Planul Național de Reglementări pentru anul 2025* și este corelat cu *Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”*, cu *Programul de activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”* și cu prevederile *Agendei de dezvoltare durabilă 2030*, cu documentele de planificare și cu cele de politici publice conexe.

În acest sens, Programul transpune misiunea, obiectivele strategice și direcțiile prioritare ale Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” în acțiuni concrete de dezvoltare a sistemului de educație fizică și sport și, prin acestea, a sectorului sport.

Programul va servi drept temei privind elaborarea Planurilor operaționale de activitate ale Ministerului Educației și Cercetării, a instituțiilor de învățământ, altor structuri interesate în domeniul educației fizice și sportului.

Totodată, Programul reprezintă un criteriu de manifestare a eficienței funcționării și dezvoltării sistemului de educație fizică și sport.

Programul a fost elaborat în baza următoarelor principii:

- principiul planificării operaționale, coerente pentru toate direcțiile strategice de acțiuni;
- principiul pregătirii și motivării resurselor umane pentru acceptarea și promovarea schimbărilor;
- principiul respectării politicilor financiare privind realizarea obiectivelor generale și specifice;
- principiul respectării angajamentelor naționale și internaționale;
- principiul responsabilității factorilor implicați în realizarea SD „Sport 2030”.

Programul include și un plan de acțiune pe termen mediu, costurile de implementare, impactul, condițiile și riscurile de implementare.

La elaborarea SD „Sport 2030”, precum și a Programului, au fost implicate instituții relevante, printre care: Ministerul Educației și Cercetării, în parteneriat cu Institutul Național de Educație Fizică și Sport (Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, entitate juridică absorbită de către Universitatea de Stat din Moldova), Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, Liceul Republican cu Profil Sportiv, precum și alte părți interesate, consultate în prealabil.

Grupurile-țintă ale Programului includ categorii precum: copii și elevi din învățământul general, studenți, specialiști din domeniul sportului, cercetători, părinți, comunități locale, angajatori, sportivi și personalul de suport al acestora, medici sportivi, precum și persoane care practică activitatea fizică sau activează în domenii conexe sportului. La elaborarea Programului au fost menținute grupurile-țintă implicate în procesul de elaborare a SD „Sport 2030”.

I. ANALIZA SITUAȚIEI

Analiza critică a situației din domeniul educației fizice și sportului, realizată în cadrul Strategiei de dezvoltare „Sport 2030”, a scos la iveală un set de unsprezece provocări majore care influențează dezvoltarea acestui sector pe termen mediu și lung. Aceste provocări nu apar izolat, ci sunt strâns legate de diferite dimensiuni și aspecte concrete ale sistemului sportiv, ceea ce conferă un caracter particular demersului analitic din Programul de implementare a Strategiei.

Pornind de la aceste constatări, analiza propusă urmărește o abordare de ansamblu a problemelor, astfel încât ele să poată fi înțelese în complexitatea lor. Procesul va presupune ierarhizarea dificultăților identificate, investigarea cauzelor care le-au generat și a consecințelor pe care le produc, pentru ca apoi să fie conturate obiective clare. Acestea vor include atât obiective generale, cât și obiective specifice, însoțite de acțiuni concrete menite să faciliteze atingerea rezultatelor dorite și, în cele din urmă, să contribuie la modernizarea și eficientizarea sistemului sportiv.

Astfel, provocările majore identificate în cadrul Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” influențează decisiv evoluția domeniului educației fizice și sportului, atât pe termen mediu, cât și pe termen lung. Ele sunt strâns legate de dimensiunile structurale și funcționale ale sistemului sportiv național și scot în evidență existența unor disfuncționalități profunde, precum și a unor decalaje semnificative între obiectivele asumate la nivel strategic și realitatea operațională.

În acest context, analiza critică devine un instrument fundamental în cadrul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030”. Ea nu se limitează la simpla identificare și descriere a problemelor, ci urmărește o înțelegere profundă a interdependențelor cauzale care le determină. Abordarea propusă va fi una sintetică și ierarhizată, orientată spre evidențierea relațiilor de tip cauză-efect, formularea obiectivelor generale și specifice, precum și definirea unor direcții strategice de acțiune capabile să corecteze disfuncționalitățile constatate și să sprijine dezvoltarea sustenabilă a domeniului.

Astfel, demersul analitic va oferi o fundamentare solidă pentru politicile și intervențiile viitoare, punând accent pe o viziune integrată și coerentă. În acest fel, sportul va fi valorizat nu doar ca domeniu de performanță și excelență, ci și ca vector de sănătate publică, incluziune socială și dezvoltare personală, cu impact pozitiv asupra întregii societăți.

Provocarea 1: Infrastructură insuficient dezvoltată: Infrastructura sportivă din Republica Moldova se caracterizează printr-un nivel insuficient de dezvoltare, evidențiat de starea precară a multor stadioane, săli de sport și bazine de înot la nivel național. Conform datelor publicate de BNS pentru anul 2024, din totalul de 1.123 de unități sportive inventariate la nivel național, peste 45% necesită reparații capitale sau modernizare urgentă. De exemplu, dintre cele 242 de săli de sport raportate în instituțiile de învățământ general, mai mult de jumătate nu dispun de încălzire adecvată sau vestiare funcționale.

În mediul rural, dificultățile sunt mai pronunțate: doar 38% dintre școli dispun de săli de sport proprii, iar majoritatea terenurilor exterioare sunt neamenajate, ceea ce limitează semnificativ accesul elevilor la activități fizice de calitate. Potrivit *Raportului privind starea infrastructurii școlare în Republica Moldova*, publicat de Ministerul Educației și Cercetării în 2023, aceste deficiențe sunt cauzate atât de lipsa investițiilor sistematice, cât și de degradarea accelerată a facilităților existente.

De asemenea, numărul bazinelor de înot funcționale este extrem de limitat – doar 25 la nivel național, dintre care 18 sunt situate în municipiul Chișinău, în timp ce în peste 20 de raioane nu există niciun bazin public. Această distribuție inegală subliniază un deficit major de infrastructură acvatică în afara capitalei, afectând dezvoltarea sporturilor nautice și limitând oportunitățile copiilor și tinerilor din zonele rurale de a practica înotul – o competență esențială atât pentru sănătate, cât și pentru siguranța personală.

Această degradare accentuată a facilităților restricționează accesul sportivilor la condiții adecvate și sigure pentru antrenament, afectând calitatea pregătirii, performanțele sportive și motivația pentru practicarea regulată a activităților fizice. Lipsa investițiilor constante în modernizarea și extinderea infrastructurii reprezintă un obstacol major în calea dezvoltării

durabile atât a sportului de masă, cât și a celui de performanță în Republica Moldova. Mai mult, în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană, acest decalaj structural devine și mai pronunțat comparativ cu standardele de infrastructură sportivă din alte state membre.

Cauze: Infrastructura sportivă din Republica Moldova se confruntă cu numeroase deficiențe, generate de o combinație de factori interdependenți. Unul dintre cele mai importante obstacole îl reprezintă lipsa investițiilor adecvate și constante, care a frânat procesul de modernizare și extindere a facilităților existente. Resursele financiare alocate sectorului s-au dovedit insuficiente pentru a răspunde nevoilor reale de dezvoltare a infrastructurii sportive.

În același timp, procesul de optimizare a școlilor, mai ales în mediul rural, a avut ca efect reducerea numărului sălilor de sport funcționale. Această situație a limitat accesul elevilor și al sportivilor amatori la spații corespunzătoare pentru desfășurarea antrenamentelor și a activităților fizice, accentuând discrepanțele dintre cerințele actuale și condițiile oferite.

Absența unor facilități esențiale, precum un stadion național modern destinat meciurilor Lotului Național de fotbal sau a unui număr suficient de bazine de înot funcționale la nivelul întregii țări, adâncește dezechilibrele regionale și reduce competitivitatea sportivilor pe plan internațional. Necâtând faptului că o parte din infrastructură și instalațiile sportive au fost reabilitate prin intermediul programului „Satul European”, infrastructura sportivă existentă încă se află într-o stare nesatisfăcătoare, cauzată atât de întreținerea precară, cât și de lipsa unor programe coerente de reabilitare și modernizare pe termen lung.

Un alt aspect critic îl constituie deficitul de facilități adaptate pentru sportivii cu dizabilități și pentru anumite discipline sportive, ceea ce limitează incluziunea și diversitatea în cadrul sistemului sportiv. Totodată, planificarea și coordonarea dezvoltării infrastructurii la nivel național și local rămân insuficient de eficiente, generând o distribuție inechitabilă a resurselor și dificultăți majore în asigurarea accesului egal la facilități pentru toate categoriile de beneficiari.

Consecințe: Lipsa unor asumări clare și a unor acțiuni concrete pentru soluționarea corespunzătoare a problemelor legate de conformitatea edificiilor sportive cu cerințele actuale reprezintă un pericol direct pentru viața și sănătatea oamenilor, inclusiv a copiilor. Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății (2023), sedentarismul este responsabil pentru aproximativ 5 milioane de decese anual la nivel global, iar în Republica Moldova, conform datelor furnizate de Institutul Național de Sănătate Publică (2024) peste 45% din populație este inactivă fizic. Această tendință contribuie la creșterea ratei obezității, care la copii și adolescenți a ajuns la 26,8% în 2023, potrivit studiului comun al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP) și UNICEF privind *Situația nutrițională a copiilor și adolescenților* (2023), generând un risc sporit pentru boli cronice, inclusiv afecțiuni cardiovasculare.

Activitatea fizică regulată reduce riscul bolilor cardiovasculare cu până la 35%, conform datelor Centrului European pentru Prevenția și Controlul Bolilor (2023). În același timp, lipsa infrastructurii sportive adecvate limitează accesul la activități care stimulează dezvoltarea cognitivă și performanțele școlare; un raport al Ministerului Educației și Cercetării (2023) arată că elevii implicați în activități sportive regulate au cu 20% rezultate mai bune la examenele naționale.

În lipsa unor facilități moderne și accesibile, va crește gradul neidentificării și nevalorificării talentelor sportive, astfel va afecta reprezentarea Republicii Moldova în competiții internaționale. Totodată, investițiile în infrastructură sportivă pot genera creștere economică: turismul sportiv poate contribui cu aproximativ 2% la PIB-ul național, iar organizarea evenimentelor sportive poate atrage anual, peste 50.000 de turiști.

Conform datelor Biroului Național de Statistică, accesul liber la facilitățile sportive joacă un rol esențial în promovarea unui stil de viață sănătos. Totuși, în Republica Moldova, doar 38% dintre școli beneficiază de săli de sport proprii, iar numărul terenurilor sportive a crescut doar cu 4.82 % în ultimii cinci ani (Ministerul Educației și Cercetării, BNS, 2024). Acest neajuns de infrastructură adecvată afectează negativ nu doar oportunitățile de practicare a sportului, ci și calitatea vieții și sănătatea populației pe termen lung.

Provocarea 2. Finanțarea limitată: Bugetul alocat domeniului sportului rămâne insuficient, ceea ce limitează semnificativ posibilitatea realizării investițiilor în infrastructură modernă, dezvoltării programelor de promovare a sportului pentru întreaga populație și susținerii sportivilor de performanță. Această situație subliniază nevoia stringentă de alocări financiare mai consistente și de strategii eficiente pentru utilizarea resurselor existente, astfel încât să fie asigurată atât dezvoltarea infrastructurii, cât și promovarea sportului ca factor de sănătate, incluziune și excelență competitivă.

Domeniul sportului din Republica Moldova se confruntă cu o subfinanțare semnificativă, evidențiată prin alocări bugetare limitate în raport cu nevoile reale ale sectorului. Resursele financiare reduse restricționează modernizarea infrastructurii sportive, implementarea programelor de promovare a activității fizice la scară largă („sport pentru toți”) și asigurarea unui sprijin adecvat pentru sportivii de performanță. Această situație are efecte negative asupra dezvoltării sportului de masă și asupra competitivității internaționale, conducând la un progres sistemic insuficient și la menținerea decalajelor față de standardele internaționale.

Conform datelor prezentate de Ministerul Finanțelor în perioada 2021–2024, alocările bugetare pentru serviciile din domeniul sportului și culturii fizice au înregistrat o creștere progresivă: în 2021 – 381,93 milioane lei, în 2022 – 458,40 milioane lei, în 2023 – 592,17 milioane lei, în 2024 – 629,39 milioane lei.

Această creștere aparentă este afectată însă de dinamica inflației anuale, care, conform Biroului Național de Statistică, a fost de aproximativ 30% în 2022 declanșată de războiul din Ucraina, chiar dacă la nivelul anului 2024 inflația a scăzut la 4.7 %, creșterea bugetului nu a fost suficientă pentru a acoperi majorările costurilor la materiale de construcții, echipamente sportive, servicii de întreținere și salarii în domeniu.

Mai mult, potrivit conceptului Strategiei naționale de dezvoltare a sportului pentru anii 2024-2030, infrastructura sportivă din țară este în proporție de 70% învechită, iar peste 60% dintre instituțiile de învățământ nu dispun de săli de sport conforme standardelor minime. Aceste realități limitează accesul populației la facilități sportive și afectează negativ procesul de pregătire al sportivilor de performanță.

În acest context, se impune o restructurare a politicilor de finanțare și diversificarea surselor bugetare prin implicarea sectorului privat, fonduri externe și parteneriate public-private. Investițiile strategice, alături de o planificare financiară eficientă, sunt esențiale pentru asigurarea sustenabilității și competitivității sportului național.

Cauze: În Republica Moldova sunt înregistrate aproximativ 90 de Federații Sportive Naționale, fiecare cu nevoi logistice, organizatorice și financiare specifice. Începând cu anul 2023, bugetul destinat sportului de performanță este repartizat către aceste federații conform unui nou mecanism prevăzut în Regulamentul de finanțare aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 22/2023, care stabilește criterii clare pentru alocarea fondurilor în funcție de performanță, numărul sportivilor legitimați și rezultatele internaționale.

Cu toate acestea, resursele disponibile rămân limitate. De exemplu, organizarea unui Campionat European la o probă olimpică presupune costuri de aproximativ 10 milioane de lei. În condițiile în care bugetul total destinat Federațiilor Sportive Naționale a fost de aproximativ 57 milioane de lei în 2024; 87 milioane de lei în 2025, organizarea unui număr mai mare de competiții internaționale devine imposibilă. Un exemplu elocvent îl reprezintă organizarea Campionatului European de Haltere pentru juniori și tineret din 2023, desfășurat pentru prima dată în Republica Moldova. Cheltuielile estimate pentru eveniment au fost de 11.800.000 lei, însă statul a reușit să acopere doar aproximativ jumătate din această sumă (Ministerul Educației și Cercetării, Raport de activitate 2023). În mod similar, pentru organizarea Campionatului European de Haltere rezervat seniorilor, desfășurat în prima jumătate a anului 2025, cheltuielile au fost de 12.480.000 lei, dintre care Ministerul Educației și Cercetării a acoperit doar 6.500.000 lei. Aceste exemple evidențiază subfinanțarea cronică a sectorului și dificultățile cu care se confruntă autoritățile în asigurarea resurselor necesare pentru evenimente sportive de anvergură internațională.

La nivel *micro-sectorial*, se înregistrează un număr insuficient de săli și terenuri sportive raportat la populație. Conform datelor BNS pentru anul 2024, în municipiul Chișinău funcționează aproximativ 200 de săli sportive, ceea ce înseamnă un raport de o sală la 3.600 de locuitori (raportat la o populație de 720.100 de persoane conform Recensământului Populației și Locuințelor, 2024).

În același timp, se observă o scădere continuă a numărului sălilor și terenurilor sportive în multe raioane:

- în raionul Drochia, numărul sălilor sportive a scăzut la 28 în 2024, comparativ cu 29 în 2021, iar numărul terenurilor sportive a scăzut de la 73 în 2021 la 56 în 2024;

- în Călărași, sălile sportive au scăzut de la 19 în 2022 la 15 în 2024, iar terenurile sportive de la 41 la 32;

- în Basarabeasca, terenurile au scăzut de la 20 în 2021 la doar 9 în 2024.

Totodată, infrastructura sportivă existentă este, în mare parte, învechită și necorespunzătoare standardelor internaționale. Problemele sunt deosebit de acute în mediul rural, unde se constată deficiențe grave, precum lipsa grupurilor sanitare, absența ieșirilor de rezervă pentru situații de urgență, lipsa truselor medicale sau a defibrilatoarelor, dar și absența condițiilor adaptate pentru sportivii cu dizabilități. Această situație limitează accesul echitabil la sport și afectează siguranța și incluziunea participanților.

Conform informațiilor prezentate de Agenția Națională Antidoping, Republica Moldova nu dispune de infrastructură antidoping proprie – toate probele recoltate de la sportivi sunt expediate pentru analiză în laboratoare acreditate din afara țării. Această lipsă de capacitate internă reduce eficiența în monitorizarea și combaterea dopajului.

La nivel *macro-sectorial*, deficiențele structurale includ:

- *lipsa bazinelor de înot în majoritatea raioanelor*: doar 3 bazine în sudul țării, niciunul în nord și centru, în timp ce municipiul Chișinău dispune de 18 bazine (BNS, 2024);

- *lipsa unui stadion național de fotbal*, deși echipa națională dispută meciurile oficiale în afara unui complex propriu;

- *lipsa stadioanelor polivalente moderne* în centrele raionale: în 2024, raioanele Dondușeni, Drochia, Florești, Dubăsari, Rezina, Șoldănești, Cantemir și Taraclia nu aveau niciun stadion cu tribune de peste 500 locuri (BNS, 2024);

- *deficitul pistelor ciclabile sigure* în orașe: conform informațiilor oferite de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (2024) în Chișinău, sunt aproximativ 20 km de piste dedicate, completate de 49 km de benzi partajate cu transportul public; în Ungheni există peste 20 km de piste ciclabile;

- *lipsa unei arene de atletism* la standarde internaționale;

- *număr insuficient de săli specializate pentru gimnastică* și alte sporturi olimpice;

- *puține zone de agrement sportiv*, precum parcuri acvatice, piste de alergare în natură, trasee pentru mountain bike sau facilități pentru sporturi de nișă;

- *număr redus de tabere de vară în zone ecologice* pentru fortificarea sănătății prin sport;

- *lipsa centrelor de pregătire* pentru loturile naționale și olimpice, mai ales în regiuni cu aer curat și acces la infrastructură naturală adecvată.

Consecințe: În contextul avansării procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, armonizarea standardelor naționale cu cele europene presupune inclusiv o abordare strategică privind finanțarea adecvată a sectorului sportiv. Conform *White Paper on Sport* a Comisiei Europene (2007), actualizată prin *EU Work Plan for Sport* (pentru anii 2021-2024) și a cerințelor UE, dezvoltarea sportului este privită nu doar ca un obiectiv cultural, ci și ca un factor esențial pentru sănătatea publică, coeziune socială, educație și incluziune.

În lipsa unei finanțări insuficiente, infrastructura sportivă existentă riscă degradarea continuă, ceea ce duce la incapacitatea de a organiza antrenamente și competiții în condiții sigure și eficiente. Potrivit datelor furnizate de Ministerul Educației și Cercetării (Raport de activitate 2023), peste 60% din sălile și terenurile sportive administrate de instituțiile publice necesită

reparații capitale, în timp ce 20% dintre acestea sunt considerate nefuncționale din punct de vedere tehnic.

Reducerea programelor sportive pentru copii și tineri constituie o altă consecință gravă. Datele Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (2023) arată că doar 29% dintre copiii cu vârste între 11–15 ani din Republica Moldova respectă recomandarea Organizației Mondiale a Sănătății privind activitatea fizică moderată intensă zilnic, cel puțin 60 de minute. Această rată este cu peste 10 puncte procentuale sub media europeană, care se situează la 39%, conform raportului HBSC Europe din 2022.

Acest nivel scăzut de activitate fizică este asociat direct cu o *creștere alarmantă a obezității juvenile*. Conform studiului „*Situația nutrițională a copiilor și adolescenților*” realizat în 2023 de Agenția Națională pentru Sănătate Publică și UNICEF, prevalența supraponderiei și obezității în rândul copiilor și adolescenților din Republica Moldova a ajuns la 26,8%, cu o tendință accentuată de creștere în zonele urbane.

În plan educațional, lipsa investițiilor în infrastructură și dotarea secțiilor sportive din școli și licee influențează negativ calitatea procesului instructiv-educativ, reducând eficiența lecțiilor de educație fizică. Conform raportului BNS privind *Educația în Republica Moldova – Indicatori* (2023), doar 54% dintre instituțiile preuniversitare dispun de săli de sport funcționale, în timp ce 21% nu au nici o sală sportivă.

În domeniul sportului de performanță, subfinanțarea s-a reflecta vizibil în scăderea rezultatelor internaționale în perioada anilor 2016-2021. Republica Moldova obținând doar o singură medalie pentru ambele ediții a Jocurilor Olimpice; din RIO (2016) și Tokyo (2020), organizată în 2021 o medalie de bronz și s-a clasat pe locul 86 în clasamentul general pe națiuni. Iar pentru perioada anilor 2021-2027 bugetul pentru sectorul sport a crescut cu aproximativ 80%, astfel la Jocurile Olimpice de la Paris din anul 2024, reprezentanții Republicii Moldova au obținut patru (4) medalii, iar la Jocurile Paralimpice, două (2) medalii, fiind o premieră absolută pentru sportul național.

Industria sportului, un sector cu potențial de dezvoltare economică și turistică, este de asemenea afectată. Începând cu anul 2023, au fost organizate mai multe Campionate Europene la probe olimpice dar și neolimpice în mun. Chișinău. Sectorul hotelier din Chișinău a obținut venituri considerabile prin cazarea delegațiilor sportive, cu un număr de circa 300-600 de persoane. Acest sector dispune de un potențial economic considerabil, care ar putea fi valorificat prin organizarea unui număr mai mare de competiții sportive de nivel continental și mondial.

De asemenea, *accesul redus la facilitățile sportive în localitățile rurale* accentuează disparitățile sociale. Raportul BNS din 2024 indică faptul că peste 65% dintre comunele din Republica Moldova nu dispun de niciun teren sportiv funcțional sau de o sală acoperită de sport, ceea ce limitează grav accesul tinerilor la activități fizice organizate și sigure.

În lipsa unor centre specializate de pregătire pentru loturile olimpice, sportivii sunt nevoiți să se antreneze în condiții deficitare sau să apeleze la baze din afara țării, ceea ce implică costuri suplimentare pentru stat. În 2023, 47% din bugetul Comitetului Național Olimpic și Sportiv a fost cheltuit pentru acoperirea costurilor de pregătire peste hotare, conform Raportului CNOS.

Provocarea 3: Lipsa investițiilor private. Implicarea sectorului privat în finanțarea și dezvoltarea sportului în Republica Moldova rămâne redusă, ca urmare a unui cumul de factori structurali și conjuncturali. Printre aceștia se numără lipsa unui cadru fiscal stimulativ care să ofere facilități concrete investitorilor din domeniul sportului, dar și nivelul scăzut de atractivitate economică a sectorului pentru mediul de afaceri. În plus, instabilitatea economică și incertitudinea situației geopolitice regionale contribuie la reticența investitorilor privați de a se angaja în proiecte sportive.

Absența unor politici publice coerente pentru atragerea capitalului privat face ca potențialul parteneriatului public-privat în sport să fie insuficient valorificat, limitând astfel în mod semnificativ perspectivele de dezvoltare durabilă a infrastructurii și a activităților sportive.

Cauze: Domeniul public dispune de resurse limitate pentru a susține în mod adecvat întreaga infrastructură sportivă, inclusiv programele de dezvoltare a sportului de performanță, în

special a celui profesionist. Investițiile din sectorul privat ar putea stimula sportivii și antrenorii să atingă performanțe înalte, prin intermediul programelor de sponsorizare și a premiilor pentru rezultate.

În Republica Moldova, *Legea nr. 1420/2002 privind sponsorizarea și filantropia* este învechită, iar prevederile sale se referă la o legislație fiscală care nu oferă suficiente facilități sau privilegii fiscale agenților economici interesați să sprijine domeniul sportiv, fie în sectorul public, fie în cel privat. Această situație descurajează implicarea financiară a sectorului privat în sport.

În prezent, nu există date publice detaliate și centralizate care să reflecte volumul exact al sponsorizărilor private în domeniul sportului pentru anii 2021-2024. Cu toate acestea, conform rapoartelor sectoriale și evaluărilor realizate de organizațiile implicate în domeniu, se estimează că sprijinul financiar provenit din sectorul privat reprezintă mai puțin de 10% din totalul fondurilor alocate pentru dezvoltarea sportului în Republica Moldova. Această proporție reflectă un nivel redus de implicare a investitorilor și companiilor private în susținerea sportului, ceea ce limitează oportunitățile de dezvoltare și performanță în acest sector.

Consecințe: Lipsa investițiilor din partea sectorului privat poate afecta direct industria sportivă în ansamblu, inclusiv turismul sportiv, vânzările de echipamente și alte afaceri conexe. Aceasta poate conduce la scăderea performanțelor economice ale sectorului. Finanțarea insuficientă limitează accesul la facilități și programe sportive, în special în localitățile mai puțin dezvoltate, ceea ce agravează inegalitățile sociale, deoarece persoanele cu resurse financiare reduse vor avea acces limitat la beneficiile sportului.

De asemenea, finanțarea redusă restrânge posibilitățile de pregătire a sportivilor pentru participarea la Jocurile Olimpice, Jocurile Paralimpice și alte competiții internaționale majore, diminuând astfel șansele de a obține performanțe remarcabile și medalii care să sporească prestigiul țării pe plan internațional.

Provocarea 4: Deficitul generalizat de cadre didactice și manageriale calificate, motivate și bine pregătite (antrenori, profesori de educație fizică), în special în rândul tinerilor absolvenți ai programelor de studii profesionale 0114 Formarea profesorilor și 1000 Științe ale sportului, precum și scăderea motivației pentru o carieră în domeniul sportului.

Unul dintre principalele obstacole în dezvoltarea durabilă a sectorului sportiv din Republica Moldova îl constituie *deficitul semnificativ de cadre didactice și manageriale bine pregătite, calificate și motivate*. Această problemă este resimțită acut mai ales, în rândul antrenorilor și profesorilor de educație fizică.

Conform Ministerului Educației și Cercetării, între 2021 și 2025, numărul posturilor vacante în educația fizică a scăzut constant, de la 101 la 61. În același timp, numărul absolvenților angajați a fost redus în primii ani, atingând un minim în 2022–2023, dar a crescut vizibil spre final, ajungând la 25 în 2025. Deși se conturează o apropiere între cerere și ofertă, diferența rămâne mare: multe posturi continuă să rămână neocupate. Această lipsă de personal calificat este agravată de *atractivitatea scăzută a profesiei de profesor de educație fizică*: salariile modeste, lipsa motivației profesionale și condițiile de muncă precare descurajează angajarea și menținerea tinerilor specialiști în sistemul educațional-sportiv.

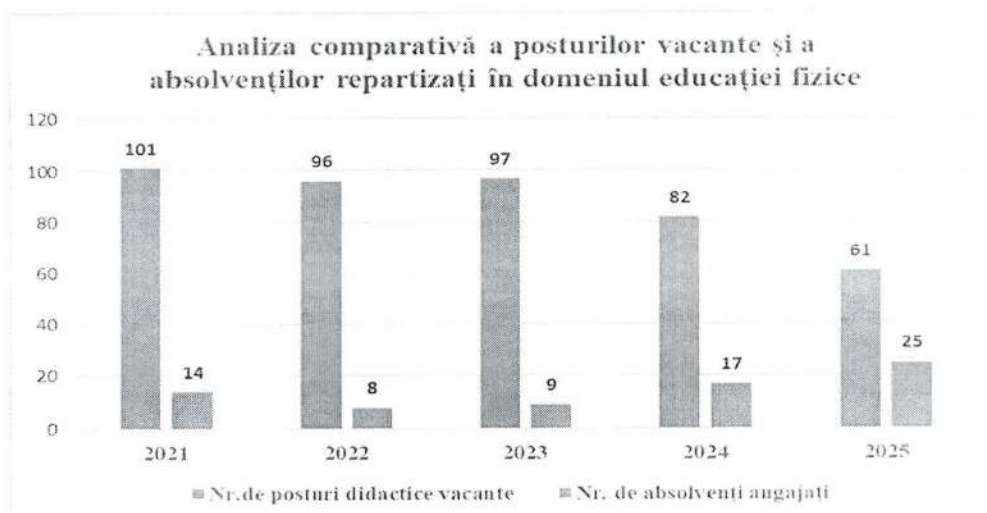

Figura 1. Analiza comparativă a posturilor vacante și a absolvenților repartizați în domeniul educației fizice

Aceste date subliniază un dezechilibru sistemic grav între cererea tot mai mare de specialiști în educație fizică și sport și oferta reală de cadre pregătite anual, de instituțiile de învățământ superior. În lipsa unor politici de atragere și retenție a personalului, sectorul riscă să se confrunte cu o degradare continuă a calității educației fizice în școli și o slăbire a bazei de selecție pentru sportul de performanță.

Cauze:

- *Salarii necompetitive.* Nivelul actual de remunerare nu motivează tinerii să urmeze sau să rămână în profesiile din domeniul educației fizice și sportului.
- *Lipsa atractivității profesiei.* Statutul social scăzut al profesiei, însoțit de perspective limitate de carieră și de recunoaștere publică, reduce interesul generațiilor tinere.
- *Integrare profesională dificilă.* Multe instituții nu dispun de mecanisme clare și eficiente pentru integrarea absolvenților în câmpul muncii.
- *Migrarea forței de muncă.* Specialiștii bine pregătiți aleg deseori alte sectoare mai bine plătite sau emigrează.
- *Absența unor mecanisme eficiente de atragere și menținere a personalului calificat.* Nu există politici funcționale de atragere, motivare și menținere a personalului în sistem.
- *Acces limitat la formare continuă.* Oportunitățile de perfecționare sunt insuficiente, afectând adaptarea profesională la cerințele actuale.

Consecințe: Datele oferite de BNS și Ministerul Educației și Cercetării (*Raportul privind necesarul de cadre didactice*, 2023) conturează o imagine a stării actuale a sectorului educației fizice și sportului din Republica Moldova. Sistemul se confruntă cu dificultăți semnificative în implementarea măsurilor esențiale pentru funcționarea sa durabilă. Lipsa unui cadru eficient de motivare a cadrelor didactice și antrenorilor - în special prin oferirea unor salarii competitive și a condițiilor decente de muncă - determină exodul continuu al specialiștilor și o scădere semnificativă a interesului tinerilor față de cariera în domeniu.

Pe lângă problema resurselor umane, infrastructura sportivă rămâne în mare parte depășită. Multe săli de sport nu dispun de echipamente adecvate sau se află într-o stare avansată de uzură, ceea ce limitează grav calitatea procesului educațional și a celui de antrenament. Conform *Raportului privind infrastructura școlară* elaborat de MEC (2023), doar 38% dintre școlile din mediul rural dispun de săli de sport proprii, iar majoritatea terenurilor exterioare sunt neamenajate sau deteriorate. Această realitate afectează profund accesul copiilor și tinerilor la activități fizice regulate și de calitate.

În plus, alocările bugetare modeste destinate programelor sportive școlare și extrașcolare continuă să fie o piedică majoră în promovarea sportului de masă. Conform datelor furnizate de BNS privind *Statistica finanțării culturii fizice și sportului*, în anul 2022 cheltuielile pentru

activități sportive au reprezentat mai puțin de 0,5% din bugetul total alocat culturii, tineretului și sportului, ceea ce reflectă o finanțare insuficientă în raport cu nevoile reale ale sectorului.

În lipsa unor intervenții sistemice, coerente și susținute financiar, aceste deficiențe riscă să conducă la o serie de efecte negative majore:

- *Colaps funcțional* în sectorul sportiv, în special în zonele rurale și defavorizate, unde infrastructura este minimă, iar personalul calificat aproape inexistent;

- *Scăderea performanței sportive* a Republicii Moldova pe plan internațional, cauzată de lipsa investițiilor în antrenamente de calitate și în descoperirea de talente;

- *Reducerea nivelului de activitate fizică* în rândul tinerilor – conform raportului HBSC Moldova (2022), doar 28% dintre adolescenții moldoveni practică zilnic minimum 60 de minute de activitate fizică, o valoare cu peste 10 puncte procentuale sub media europeană;

- *Creșterea incidenței obezității juvenile* – în 2023, prevalența supraponderiei și obezității în rândul copiilor și adolescenților a atins 26,8%, potrivit studiului realizat de ANSP și UNICEF privind *Situația nutrițională a copiilor și adolescenților* (2023);

- *Slăbirea coeziunii sociale și a rolului integrator al sportului*, în lipsa unor oportunități reale de implicare în activități colective cu valoare educativă și formativă.

Provocarea 5: Exodul sportivilor. Mulți sportivi talentați până în anul 2022 au ales să își continue cariera în străinătate din cauza lipsei oportunităților și a infrastructurii adecvate în țară, ceea ce a condus la diminuarea considerabilă a potențialului sportiv național.

Migrarea sportivilor talentați către alte țări, în căutarea unor condiții mai bune de pregătire și susținere profesională, reprezintă un fenomen cu impact negativ major asupra dezvoltării sportului în Republica Moldova. Această tendință este alimentată în special de insuficiența infrastructurii sportive, de oportunitățile limitate pentru dezvoltare internă și de absența unor politici eficiente care să sprijine performanța sportivă. Exodul sportivilor înseamnă pierderea unui capital uman valoros și afectează capacitatea țării de a se impune pe scena sportivă internațională. Fără măsuri adecvate de retenție și valorizare a talentelor, riscul de diminuare a potențialului sportiv pe termen lung devine tot mai mare.

Statistica reflectă un angajament bugetar crescut: dacă în 2021 bugetul alocat sportului a fost de 381 milioane lei, acesta a crescut constant, ajungând la 686 milioane lei în 2024 – o majorare de aproape 80% în doar patru ani. În paralel, și numărul de sportivi de performanță care au beneficiat de burse lunare a evoluat pozitiv: 2020 – 111 bursieri, 2021 – 107 bursieri, 2022 – 121 bursieri, 2023 – 143 bursieri, 2024 – 152 bursieri. Acest instrument demonstrează eficiența combaterii migrației a sportivilor moldoveni către alte state

Cauze: Cu toate acestea, aceste investiții nu au reușit să stopeze total exodul sportivilor moldoveni, în special în rândul celor tineri, care aleg să migreze împreună cu familiile în alte state. Această tendință este alimentată nu doar de diferențele semnificative în ceea ce privește condițiile materiale și logistice oferite de alte țări, ci și de lipsa unei perspective clare de dezvoltare profesională în plan intern.

Sportivii se confruntă cu lipsa predictibilității în carieră, cu incertitudinea privind sprijinul pe termen lung și cu absența unor mecanisme de integrare profesională după retragerea din activitatea competițională. În plus, deficiențele de infrastructură persistente, în special în afara centrelor urbane mari, limitează accesul la facilități moderne de antrenament și competiție, ceea ce afectează direct performanțele și motivația de a rămâne în sistemul național.

De asemenea, lipsa unui statut profesional clar recunoscut pentru sportivii de performanță și absența unor politici de reconversie profesională după încheierea carierei active accentuează sentimentul de insecuritate și descurajează loialitatea față de sistemul sportiv autohton. Mulți sportivi se văd obligați să părăsească țara pentru a beneficia de contracte avantajoase, burse universitare sau condiții de pregătire superioare.

Consecințe: Adaptarea nivelului de finanțare la nevoile reale ale sportivilor de performanță reprezintă nu doar o măsură corectă, ci o condiție esențială pentru păstrarea talentelor în țară și asigurarea unui sistem sportiv durabil. Lipsa unui sprijin financiar corespunzător, corelat cu infrastructura deficitară și absența oportunităților de dezvoltare personală și profesională, a

determinat timp de ani buni migrarea unui număr impunător de sportivi moldoveni în afara țării. Acest fenomen s-a manifestat clar până în anul 2021, când numeroase talente formate în Republica Moldova au ales să se afirme sub drapelul altor state sau să semneze contracte cu cluburi internaționale, în căutarea unui mediu mai stabil și mai profesionist.

În acest context, creșterea burselor pentru sportivi de performanță, realizată treptat în perioada 2023–2024, a contribuit în mod evident la diminuarea ritmului de migrație sportivă. De asemenea, majorarea alocațiilor financiare pentru federațiile sportive naționale a permis desfășurarea unor programe de pregătire mai consistente, participări internaționale mai bine gestionate și o susținere mai stabilă pentru sportivi de elită. Aceste intervenții au avut un impact pozitiv vizibil, reflectat atât în rezultatele obținute la competiții internaționale, cât și în creșterea motivației în rândul sportivilor tineri.

Cu toate acestea, menținerea acestor rezultate pozitive și consolidarea lor pe termen lung depind în mod direct de continuitatea și extinderea politicilor de susținere financiară. Este absolut necesar ca această tendință ascendentă să fie menținută și corelată cu reforme complementare, pentru ca Republica Moldova să poată concura la un nivel comparabil cu țările din regiune și să prevină plecarea sportivilor valoroși.

În absența unei finanțări adecvate și sustenabile, există un risc real de a pierde exact segmentul cel mai valoros al resursei umane din sport, iar cu el – șansa de a construi un sistem sportiv competitiv, reprezentativ și capabil să inspire noile generații.

Provocarea 6: Probleme sociale existente. În multe comunități din Republica Moldova, accesul copiilor și tinerilor la activități sportive este profund afectat de factori socio-economici structurali. În loc să constituie un vector al incluziunii și dezvoltării, sportul riscă să devină un privilegiu rezervat doar celor care își permit, lăsând în afara acestui domeniu largi categorii sociale vulnerabile.

Potrivit datelor provizorii ale *Recensământului populației și locuințelor din 2024*, populația stabilă a Republicii Moldova era de 2.401.200 persoane, în scădere cu 13,9% față de recensământul precedent din 2014. Conform datelor furnizate de BNS (2025) Distribuția pe medii de reședință relevă un dezechilibru în infrastructura sportivă: 46,4% din populație locuiește în mediul urban, iar 53,6% în mediul rural, unde facilitățile sportive sunt mult mai limitate.

Conform *Raportului privind starea infrastructurii școlare în Republica Moldova* elaborat de MEC (2023), doar 38% dintre școlile din mediul rural dispun de săli de sport proprii, iar majoritatea terenurilor exterioare sunt neamenajate sau degradate. De asemenea, infrastructura acvatică este extrem de limitată: există doar 25 de bazine de înot în întreaga țară, dintre care doar jumătate din ele aproximativ sunt funcționale. În peste 20 de raioane nu există niciun bazin public, ceea ce limitează drastic oportunitățile de practicare a înotului în afara centrului urban.

Accesul la activități sportive este puternic influențat de statutul socio-economic. Conform *raportului „Tinerii în Republica Moldova”* elaborate de BNS (2023), tinerii din mediul rural au un acces redus la servicii educaționale, de sănătate și recreere. Peste 60% dintre tinerii cu vârste între 15 și 24 de ani din zonele rurale declară că nu practică sport în mod regulat, invocând lipsa infrastructurii, a echipamentelor și a programelor accesibile financiar.

La nivel național, participarea la activități fizice rămâne scăzută. Conform conceptului Strategiei de dezvoltare a sportului pentru anii 2024-2030 „Sport 2030”, doar 28% dintre elevi și adolescenți practică sport în mod regulat, cu diferențe evidente între sexe (băieții sunt mai activi fizic decât fetele) și între mediul urban și rural. Printre cauzele principale invocate de tineri pentru lipsa activității sportive se numără: lipsa infrastructurii adecvate (22–44%), lipsa de timp (61%) și costurile ridicate ale activităților extrașcolare organizate.

Aceste discrepanțe sunt accentuate și de apartenența etnică și contextul cultural. În Republica Moldova, accesul copiilor și tinerilor la activități sportive este profund influențat de factori precum apartenența etnică, mediul de reședință și condițiile socio-economice. Deși Recensământul populației și locuințelor din 2024 (BNS, date preliminare) arată că aproximativ 85% dintre cetățeni se identifică drept moldoveni sau români, există comunități importante de găgăuzi, ucraineni, bulgari, romi și alte grupuri etnice, pentru care accesul la infrastructura

sportivă este considerabil mai redus. Aceste inegalități reflectă nu doar diferențele regionale de dezvoltare, ci și lipsa unor politici publice adaptate realităților acestor comunități.

În regiunile cu o pondere semnificativă a minorităților – cum sunt UTA Găgăuzia, raioanele Taraclia, Rîșcani, Basarabeasca sau Soroca – infrastructura sportivă este mult mai slab dezvoltată comparativ cu municipiul Chișinău sau alte centre urbane mari. De exemplu, în UTA Găgăuzia, mai puțin de jumătate din instituțiile de învățământ dispun de săli de sport funcționale sau terenuri amenajate pentru activități fizice. Această realitate este confirmată de Raportul Ministerului Educației și Cercetării privind infrastructura școlară (2023), care evidențiază un decalaj sistemic între zonele urbane și rurale, accentuat de componența etnică a populației.

Mai gravă este situația în rândul populației de etnie romă. Conform Profilurilor Regionale publicate de BNS în 2023, peste 60% dintre romi trăiesc sub pragul sărăciei, iar aproximativ 70% dintre copiii din aceste comunități nu au acces la facilități sportive sau recreative în localitățile lor. Participarea la programe extrașcolare de sport este extrem de scăzută în rândul acestor copii – doar 1 din 10 copii romi participă regulat la activități sportive, comparativ cu 6 din 10 copii din mediul urban majoritar moldovenesc.

Pe lângă lipsa infrastructurii, acești copii se confruntă și cu acces limitat la cadre specializate, echipamente sportive sau transport către centre de antrenament. Absența unor programe naționale dedicate integrării minorităților etnice prin sport agravează și mai mult aceste disparități. În prezent, nu există mecanisme bugetare sau inițiative guvernamentale direcționate specific către dezvoltarea infrastructurii sportive în comunitățile etnice vulnerabile.

Datele statistice recente ilustrează clar dimensiunea acestor inegalități. În anul 2023, 30% dintre copiii din Republica Moldova trăiau în sărăcie. Diferențele între mediul rural și urban sunt și mai accentuate: rata sărăciei absolute în rândul copiilor din rural era de 44,6%, comparativ cu doar 14,4% în urban.

Aceste realități au consecințe directe asupra participării la sport. Pentru numeroase familii, lipsa resurselor financiare înseamnă imposibilitatea de a susține participarea copiilor la activități sportive – nu doar în ceea ce privește echipamentul necesar, ci și costurile legate de transport, înscrieri sau întreținere. În paralel, infrastructura sportivă din localitățile defavorizate este adesea precară sau complet absentă, ceea ce limitează considerabil șansele copiilor de a practica sport în mod regulat și organizat.

Marginalizarea socială și educațională a copiilor din medii vulnerabile îi privează de beneficiile fundamentale ale sportului – de la sănătate fizică și dezvoltare emoțională, până la integrare socială și șanse egale de afirmare. Astfel, sportul – care în mod ideal ar trebui să funcționeze ca o platformă de incluziune și echitate – riscă să accentueze și mai mult disparitățile existente, lăsând în urmă tocmai pe cei care au cea mai mare nevoie de sprijin.

Pentru a corecta această tendință, este esențială implementarea unor politici publice care să asigure acces echitabil la activitățile sportive pentru toți copiii și tinerii, indiferent de mediul de proveniență. Aceasta presupune investiții în infrastructură locală, dezvoltarea de programe sportive gratuite sau subvenționate, formarea de antrenori comunitari și integrarea sportului în strategiile naționale de incluziune socială și educație.

Cauze: Resursele financiare limitate restrâng accesul la sălile de antrenament, iar distanțele mari sau lipsa mijloacelor de transport fac dificilă deplasarea către aceste facilități sportive. Familiile cu venituri reduse sunt nevoite să prioritizeze nevoile esențiale, precum hrana și locuința, alocând puține sau deloc fonduri pentru activități sportive. În multe localități, infrastructura sportivă este insuficient dezvoltată sau chiar absentă. Potrivit unui studiu UNICEF din 2021, doar 13% dintre adolescenții din Republica Moldova respectă recomandarea Organizației Mondiale a Sănătății de a efectua cel puțin 60 de minute de activitate fizică pe zi, în scădere față de 27% în 2014.

Chiar dacă există dorința de a se implica în sport, lipsa terenurilor, sălilor și echipamentelor adecvate împiedică realizarea acestui lucru. Conform unei analize publicate în *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences* (2019), doar 1,9% din populația adultă practica

sport în mod intens, iar doar 5,3% se angajau în activitate fizică moderată în mod constant. Aceasta reflectă un acces redus la facilități sportive și la spații publice amenajate.

Accesul limitat la servicii medicale poate conduce la probleme de sănătate netratate, care restricționează practicarea activităților fizice. De asemenea, un regim alimentar neadecvat și lipsa educației privind sănătatea fizică contribuie la un nivel scăzut al activității sportive. Un studiu realizat de U-Report Moldova în perioada pandemiei COVID-19 a arătat că peste 75% dintre adolescenți nu au mai făcut deloc mișcare fizică acasă în timpul învățământului online.

Persoanele din grupurile minoritare sau marginalizate pot fi victime ale discriminării sau excluziunii sociale, ceea ce le descurajează să participe la activități sportive. Lipsa unor politici coerente de incluziune în sport afectează în mod disproporționat copiii din medii rurale, familii cu venituri mici sau din comunități vulnerabile, cum ar fi cele de etnie romă. Raportul UNICEF și Sporter Moldova (2021) subliniază necesitatea unor intervenții sistemice pentru a încuraja participarea tinerilor la activități fizice și pentru a reduce inegalitățile în accesul la sport.

Consecințe: Lipsa activității fizice conduce la creșterea riscului de boli cronice, precum obezitatea, diabetul zaharat și afecțiunile cardiovasculare. Potrivit Ministerului Sănătății al Republicii Moldova în ultimii ani s-a observat o creștere constantă a incidenței bolilor netransmisibile în rândul populației adulte, iar peste 60% dintre decese sunt cauzate de afecțiuni cardiovasculare – afecțiuni direct corelate cu sedentarismul și stilul de viață nesănătos.

De asemenea, activitatea fizică joacă un rol esențial în sănătatea mentală, iar absența acesteia poate agrava probleme precum anxietatea și depresia. Într-un studiu U-Report Moldova realizat în rândul tinerilor în timpul pandemiei, mai mult de 70% dintre respondenți au raportat stări de stres sau anxietate accentuate, pe fondul izolării și lipsei de mișcare.

Sportul oferă oportunități importante pentru dezvoltarea abilităților personale, cum ar fi disciplina și munca în echipă. Persoanele care nu participă la activități sportive pierd aceste șanse de dezvoltare personală și profesională. Conform UNICEF, doar 13% dintre adolescenții moldoveni ating recomandările minime de activitate fizică zilnică (60 de minute), ceea ce afectează nu doar sănătatea lor, ci și dezvoltarea competențelor sociale și motivaționale esențiale pentru reușita în viață.

Participarea redusă la sport poate perpetua cercul sărăciei și inegalităților sociale, întrucât indivizii din medii defavorizate au mai puține oportunități de a practica sportul de performanță, care ar putea oferi burse, cariere sportive și recunoaștere pe plan național și internațional. În lipsa sprijinului financiar și a infrastructurii, tinerii talentați din mediile rurale sau sărace sunt privați de aceste oportunități. Potrivit UNICEF, în mediul rural, adolescenții sunt de două ori mai predispuși să nu practice deloc sport comparativ cu cei din mediul urban.

Provocarea 7: Corupția și managementul inefficient. Corupția în structurile sportive și managementul defectuos conduc la o alocare inadecvată a resurselor financiare și la lipsa transparenței în procesul de selecție a sportivilor și antrenorilor, afectând astfel dezvoltarea echitabilă și performanța în domeniul sportului.

Potrivit unui studiu realizat de Centrul Național Anticorupție (CNA) în 2022, gestionarea fondurilor publice destinate sportului este deficitară și inechitabilă la nivel teritorial. Raportul arată că alocările bugetare sunt adesea făcute pe criterii netransparente și fără o strategie clară de dezvoltare sportivă pe termen lung. De exemplu, în peste 40% dintre unitățile administrativ-teritoriale, nu există o evidență clară a cheltuielilor pentru sport, iar în unele cazuri s-au constatat suprapuneri sau duble finanțări nejustificate.

Astfel, corupția în cadrul structurilor administrative și organizaționale din domeniul sportiv, împreună cu practicile manageriale inefficiente, reprezintă factori determinanți pentru utilizarea neoptimizată a resurselor financiare disponibile. Aceste fenomene pot conduce la alocări discreționare și nejustificate ale fondurilor, afectând direct dezvoltarea infrastructurii sportive și susținerea adecvată a sportivilor și antrenorilor. De asemenea, lipsa transparenței și a criteriilor obiective în procesul de selecție și promovare a personalului sportiv compromite echitatea și integritatea competițiilor, subminează încrederea publicului și reduce eficiența întregului sistem sportiv.

În absența unor măsuri riguroase de prevenire și control, aceste practici pot avea un impact negativ asupra performanțelor sportive și asupra dezvoltării durabile a sectorului. Raportul CNA subliniază că lipsa mecanismelor de control intern și a evaluării periodice a performanței investițiilor în sport contribuie la ineficiența generală a sistemului. Experții CNA recomandă elaborarea unei strategii naționale anticorupție în sport, precum și introducerea auditului public obligatoriu în toate federațiile care beneficiază de fonduri de la stat.

Cauze: Lipsa unor instrumente riguroase de verificare și control sporește oportunitățile de abuz și corupție în sectorul sportiv. În absența transparenței în procesele decizionale, persoanele implicate în acte corupte pot manipula sistemul în propriul lor beneficiu, subminând astfel integritatea și eficiența sectorului sportiv.

Totodată, în peste 40% dintre unitățile administrativ-teritoriale, autoritățile nu au putut demonstra cum sunt utilizate fondurile pentru sport, potrivit unei investigații realizate de Centrul Național Anticorupție. Lipsa unui sistem centralizat de evidență și raportare financiară permite alocarea arbitrară a resurselor, fără criterii clare sau monitorizare ulterioară.

Un alt aspect grav este lipsa de transparență în selecția sportivilor și antrenorilor pentru competițiile naționale și internaționale. Potrivit unor constatări făcute de Comisia parlamentară de control al finanțelor publice, există semnale de favoritism și clientelism, în lipsa unor criterii obiective și transparente. Acest fenomen reduce șansele sportivilor talentați din medii defavorizate de a accede la performanță, accentuând inegalitățile și subminând meritocrația în sport.

Consecințe: Corupția și managementul defectuos în sportul din Republica Moldova duc la o alocare ineficientă a resurselor financiare, afectând infrastructura, echipamentele și programele de pregătire. La nivel teritorial, peste 40% din bugetul sportiv este distribuit fără control adecvat, ceea ce favorizează abuzurile și discreționarul. Aceste probleme afectează finanțările și încrederea publicului, blocând dezvoltarea durabilă a sportului în țară.

Provocarea 8: Promovarea insuficientă a sportului. În Republica Moldova, promovarea insuficientă a sportului în școli și comunități limitează implicarea populației în activități fizice și împiedică dezvoltarea unei culturi sportive solide.

Conform datelor Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP), doar unul din șase copii cu vârste între 11 și 15 ani practică activitate fizică regulată de cel puțin 60 de minute pe zi. Această statistică reflectă o participare scăzută la activitățile sportive, în ciuda recomandărilor Organizației Mondiale a Sănătății pentru un stil de viață activ.

Conform datelor BNS, în ceea ce privește infrastructura educațională, în anul 2024 au activat 1.469 de instituții de educație timpurie în țară, dintre care 76,2% se aflau în mediul rural. Această distribuție geografică poate influența accesul copiilor la activități fizice și la facilități sportive adecvate.

Lipsa unei promovări eficiente în școli și comunități, combinată cu distribuția inegală a infrastructurii educaționale, contribuie la dificultatea implicării populației în activități sportive și la stagnarea dezvoltării unei culturi sportive solide în societate.

Cauze: Lipsa campaniilor eficiente de conștientizare și promovare a beneficiilor sportului în Republica Moldova contribuie semnificativ la vizibilitatea redusă a activităților sportive în comunități. Această problemă este mai acută în localitățile mici și rurale, unde infrastructura sportivă este adesea insuficient dezvoltată sau chiar absentă. În aceste comunități, activitățile sedentare, precum vizionarea televizorului sau jocurile video, sunt preferate în detrimentul sportului. În plus, lipsa sportivilor locali cu recunoaștere și statut de modele demotivează tinerii, reducând interesul și motivația pentru implicarea în activități sportive. Aceste cauze contribuie la menținerea unui nivel scăzut de participare sportivă, afectând dezvoltarea unei culturi sportive solide în societate.

Consecințe: Participarea redusă a tinerilor din Republica Moldova la activități sportive are efecte negative clare asupra sănătății publice, coeziunii sociale și dezvoltării economice. Datele Agenției Naționale pentru Sănătate Publică și a Institutului de Politici Publice arată că 16% dintre adolescenții cu vârste între 11 și 17 ani sunt supraponderali, iar 4,4% se confruntă cu obezitate,

cifre în creștere față de anii precedenți. De asemenea, 20% dintre copiii de 7-9 ani sunt supraponderali, iar 7% sunt obezi, ceea ce evidențiază o problemă serioasă legată de stilul de viață sedentar.

Această situație duce la un risc sporit de boli cronice, precum diabetul zaharat de tip 2, afecțiuni cardiovasculare și hipertensiune arterială, afectând calitatea vieții tinerilor și generând costuri suplimentare pentru sistemul de sănătate. Sportul joacă, de asemenea, un rol esențial în integrarea socială a tinerilor, oferindu-le oportunități de dezvoltare personală și socială, însă lipsa infrastructurii și a programelor de promovare limitează accesul la aceste beneficii.

Pe plan economic, o populație mai puțin activă fizic poate genera costuri mari pentru sistemul medical și poate afecta productivitatea prin creșterea absenteismului și a problemelor de sănătate. În plus, sportul contribuie la mândria națională și la consolidarea identității colective, iar lipsa unei promovări adecvate reduce potențialul de recunoaștere și succes pe plan internațional.

Provocarea 9: Lipsa unei metodologii clare și bine definite pentru finanțarea școlilor sportive duce la subfinanțarea unor instituții, în timp ce altele utilizează ineficient bugetele alocate sau nu le execută integral.

Lipsa unei metodologii clare și bine definite pentru finanțarea școlilor sportive conduce la subfinanțarea unor instituții, în timp ce altele folosesc ineficient sau nu execută integral bugetele alocate. Cauzele acestei situații sunt reflectate și în datele oficiale privind finanțarea sportului în Republica Moldova. Conform Raportului de audit al Curții de Conturi din 2023, aproape 30% dintre instituțiile sportive au semnalat lipsa unor criterii clare și transparente în procesul de alocare a fondurilor, ceea ce a condus la utilizarea ineficientă a bugetelor aprobate.

Conform Raportului privind activitatea Guvernului în anul 2024, un buget de 284,6 milioane lei a fost alocat școlilor sportive din subordinea Ministerului Educației și Cercetării pentru susținerea formării noilor talente și dezvoltarea infrastructurii necesare. Cu toate acestea, Raportul Ministerului Educației și Cercetării arată că distribuția acestor fonduri nu a fost uniformă, iar unele școli au raportat subfinanțare semnificativă în raport cu nevoile reale.

Pentru anul 2025, conform Legii bugetului de stat, au fost aprobate mijloace financiare în valoare totală de 132.187,5 mii lei, iar ulterior suma destinată investițiilor capitale a fost majorată, ridicând totalul la 142.887,5 mii lei. În 2026, potrivit Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) pentru perioada 2026-2028, au fost planificate fonduri în valoare de 127.663,7 mii lei, inclusiv 8.000,0 mii lei pentru investiții capitale, totalizând 135.663,7 mii lei.

Autorităților publice locale le-a fost alocată suma de 588.600,3 mii lei pentru finanțarea școlilor sportive în 2025, iar pentru 2026 bugetul planificat a crescut ușor, ajungând la 592.399,6 mii lei. Aceste resurse sunt esențiale pentru dezvoltarea infrastructurii sportive și susținerea activităților sportive în comunități.

Cauze: Lipsa unei metodologii clare și bine definite pentru finanțarea școlilor sportive reprezintă una dintre principalele cauze ale distribuirii inechitabile și ineficiente a resurselor financiare în domeniul sportului. Fără un cadru legal precis care să stabilească criterii obiective și transparente pentru alocarea fondurilor, procesul devine vulnerabil la decizii arbitrare, care nu reflectă nevoile reale ale instituțiilor sportive. În lipsa unui sistem de evaluare bazat pe performanță și pe cerințele specifice ale fiecărei școli, finanțările pot fi direcționate disproporționat — unele școli se confruntă cu subfinanțare severă, ceea ce afectează calitatea pregătirii și dezvoltării sportivilor, în timp ce altele pot primi resurse excesive, dar folosite ineficient.

Mai mult, absența transparenței în procesul de repartizare a fondurilor deschide calea pentru practici precum favoritismul sau corupția, care subminează integritatea și echitatea întregului sistem de finanțare. Fără mecanisme clare și riguroase de control și monitorizare, riscul ca resursele să fie gestionate necorespunzător crește semnificativ, ceea ce afectează nu doar performanțele sportive, ci și sustenabilitatea pe termen lung a școlilor sportive. Prin urmare, elaborarea și implementarea unei metodologii unificate, transparente și corelate cu realitățile și

performanțele instituțiilor reprezintă o necesitate urgentă pentru asigurarea unei distribuții echitabile și eficiente a finanțării în sport.

Consecințe: Consecințele lipsei unei metodologii clare și transparente de finanțare a școlilor sportive sunt multiple și profund negative pentru întregul sistem sportiv național. În primul rând, instituțiile care se confruntă cu nevoi urgente — fie pentru întreținerea infrastructurii, achiziționarea de echipamente sau plata antrenorilor — pot rămâne subfinanțate, ceea ce le limitează drastic capacitatea de a oferi un mediu educațional sportiv funcțional și performant.

În al doilea rând, fondurile alocate fără criterii obiective riscă să fie utilizate inefficient, ducând la cheltuieli nejustificate, lipsă de prioritizare și, implicit, la risipirea unor resurse publice valoroase. În unele cazuri, lipsa unei metodologii bine stabilite poate determina neexecutarea integrală a bugetului alocat, din cauza incertitudinii administrative sau a incapacității de planificare strategică la nivel local. Aceste fonduri neutilizate se traduc, practic, în oportunități pierdute pentru modernizarea infrastructurii, atragerea de specialiști sau extinderea programelor de formare sportivă.

Pe termen mediu și lung, aceste disfuncționalități afectează direct calitatea pregătirii tinerelor talente, scăzând șansele acestora de a accede la niveluri superioare de performanță. În absența unei finanțări corect direcționate și bine gestionate, competitivitatea sportivă a Republicii Moldova este compromisă, iar potențialul de dezvoltare al sportului național rămâne insuficient valorificat.

Provocarea 10: Incluziune socială deficitară în sport. Lipsa facilităților și a condițiilor adaptate pentru sportivii cu deficiențe de vedere, auz și dizabilități locomotorii reprezintă o problemă persistentă în majoritatea sălilor și centrelor sportive din Republica Moldova. Această situație limitează accesul și participarea egală a persoanelor cu dizabilități la activitățile fizice și sportive, afectând în mod direct respectarea drepturilor fundamentale ale acestora și calitatea vieții.

Conform datelor BNS, în anul 2023 în Republica Moldova erau înregistrate aproximativ 168.000 de persoane cu dizabilități, reprezentând 6,7% din populația totală, dintre care peste 10.900 erau copii cu dizabilități. Mai mult de 57,6% dintre aceste persoane aveau un grad sever de invaliditate, ceea ce impune necesitatea unor facilități adaptate în infrastructura publică, inclusiv în domeniul sportului.

Nivelul redus al incluziunii sociale în infrastructura și programele sportive din țară constituie o problemă sistemică. Lipsa condițiilor adaptate pentru persoanele cu deficiențe senzoriale și locomotorii persistă în majoritatea facilităților sportive publice. Într-un raport al Națiunilor Unite în Moldova (2021), s-a constatat că doar 26% dintre moldoveni acceptă incluziunea persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, reflectând un nivel scăzut de deschidere și integrare socială.

Printre cauzele principale se numără:

- Absența standardelor obligatorii de accesibilitate în construcția și amenajarea infrastructurii sportive;
- Lipsa echipamentelor specializate (ex. aparate adaptate, materiale tactile pentru nevăzători, semnalizări vizuale sau sonore);
- Inexistența personalului calificat pentru a lucra cu persoanele cu nevoi speciale;
- Lipsa unor politici coerente de promovare a sportului pentru toți.

Această excludere afectează grav participarea activă a persoanelor cu dizabilități la activitățile fizice și sportive și contravine principiilor egalității de șanse și coeziunii sociale promovate de legislația națională și standardele internaționale privind drepturile omului.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a inițiat în 2023 procesul de elaborare a Programului Național de Incluziune Socială a Persoanelor cu Dizabilități pentru anii 2024–2028, care prevede inclusiv măsuri pentru îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă. Cu toate acestea, implementarea concretă a acestor măsuri este încă în fază incipientă.

Cauze: Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități în domeniul sportului din Republica Moldova este afectată de o serie de cauze sistemice și structurale.

În primul rând, majoritatea sălilor și facilităților sportive din țară nu sunt proiectate sau echipate corespunzător pentru a răspunde nevoilor sportivilor cu deficiențe de vedere, auz și dizabilități locomotorii. Potrivit Raportului alternativ privind implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, elaborat de Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova (2022), doar sub 10% din infrastructura publică sportivă este accesibilă pentru persoane cu mobilitate redusă.

Un alt factor critic îl reprezintă nivelul scăzut de conștientizare atât în rândul decidenților, cât și al populației generale, cu privire la importanța incluziunii sociale în sport. Potrivit *Studiului sociologic privind percepțiile asupra dizabilității*, realizat de PNUD Moldova în 2021, doar 26% dintre respondenți considerau că persoanele cu dizabilități ar trebui să participe activ în viața publică, inclusiv în sportul de performanță sau recreativ.

De asemenea, pregătirea insuficientă a personalului sportiv pentru a lucra cu persoane cu dizabilități reprezintă o problemă majoră. Potrivit *Raportului anual privind sistemul educațional și sportiv* din 2023, elaborat de Ministerul Educației și Cercetării, mai puțin de 5% dintre antrenori și profesorii de educație fizică dispun de instruire formală sau certificare în adaptarea activităților sportive pentru persoanele cu dizabilități.

Un obstacol adițional îl reprezintă persistența stereotipurilor și atitudinilor tradiționale negative față de persoanele cu dizabilități. Potrivit Barometrului de Opinie Publică 2022, doar 34% dintre cetățeni cred că persoanele cu dizabilități pot fi competitive în sport, iar peste 40% consideră că acestea ar trebui să participe la activități separate sau specializate.

Consecințe: Lipsa accesului la infrastructură sportivă adecvată pentru persoanele cu deficiențe de auz, vedere și locomotorii conduce la excluderea acestora din activitățile fizice și sportive, ceea ce agravează fenomenul de izolare socială și marginalizare. Participarea redusă la activitățile fizice are un impact negativ asupra sănătății fizice și psihice a acestor persoane, limitându-le dezvoltarea personală, încrederea în sine și incluziunea în comunitate.

Această excludere contribuie la adâncirea inegalităților sociale și creează un decalaj accentuat între persoanele cu dizabilități și restul populației. În același timp, societatea pierde șansa de a valorifica potențialul sportiv, creativ și uman al acestor indivizi, ceea ce diminuează coeziunea socială și diversitatea în domeniul sportului. Nevalorificarea acestui potențial afectează nu doar persoanele în cauză, ci și întreaga societate, care nu beneficiază de aportul complet al tuturor cetățenilor.

Provocarea 11: Dopajul. Una dintre problemele majore care afectează sistemul sportiv din Republica Moldova sunt încălcările ale reglementărilor antidoping. Această situație este alimentată în mare parte de lipsa unor programe educaționale bine structurate și a unei formări corespunzătoare în domeniul eticii sportive, valorilor olimpismului și cunoașterii listelor de substanțe și metode interzise.

Un element esențial îl constituie lipsa integrării educației antidoping în curricula de educație fizică pentru învățământul general și cel extrașcolar. Conform Raportului anual al Ministerului Educației și Cercetării din 2023, mai puțin de 5% dintre cadrele didactice și antrenorii activi au urmat instruirii sau dețin certificări privind adaptarea pregătirii sportive la cerințele reglementărilor antidoping. Această carență educațională determină o slabă cunoaștere a obligațiilor ce revin sportivilor și personalului tehnic conform Codului Mondial Antidoping, adoptat în Republica Moldova în 2022.

Consecințele sunt multiple. Sportivii pot consuma substanțe interzise din necunoaștere, ceea ce le afectează sănătatea fizică și psihică, iar integritatea competițiilor este pusă sub semnul întrebării. În plus, imaginea sportului național suferă la nivel internațional, iar participarea la competiții de rang înalt poate fi compromisă prin posibile sancțiuni colective.

Este necesară elaborarea și implementarea unor politici educaționale clare și coerente, care să includă formarea sistematică a sportivilor, antrenorilor și personalului medical în domeniul antidoping. Campaniile de informare și instruire trebuie să fie permanente și să respecte

standardele internaționale stabilite de Agenția Mondială Antidoping (WADA). Doar astfel poate fi consolidată o cultură a responsabilității și integrității în sportul din Republica Moldova.

Cauze: Lipsa unor programe educaționale structurate și integrate în sistemele de învățământ și în cadrul structurilor sportive determină o insuficientă informare a sportivilor privind valorile olimpice, etica sportivă și regulile antidoping. Această carență duce la necunoașterea substanțelor și metodelor interzise, precum și a consecințelor grave ale dopajului asupra sănătății și integrității competițiilor. În absența unor campanii preventive și a accesului la materiale educaționale specializate, sportivii, antrenorii și alți actori din domeniul sportului rămân neechipați pentru a face față tentațiilor sau presiunilor legate de utilizarea substanțelor dopante. Acest context favorizează creșterea riscului de abateri antidoping, afectând astfel imaginea și credibilitatea sportului național.

Consecințe: Sportivii depistați pozitiv sunt supuși suspendărilor și riscă să își piardă bursele, titlurile, medaliile și alte recunoașteri obținute. Dopajul provoacă efecte negative serioase asupra sănătății, cum ar fi afecțiuni cardiovasculare, tulburări ale sistemului nervos și dezechilibre hormonale, care pot avea repercusiuni pe termen lung. De asemenea, sportivii implicați în dopaj suferă compromiteri majore ale reputației personale, pierd sponsorizările și sprijinul financiar, ceea ce afectează cariera lor sportivă și oportunitățile viitoare. În plus, aceste practici compromit integritatea sportului, subminând valorile fair-play-ului și afectând încrederea publicului în corectitudinea și autenticitatea competițiilor sportive.

Viziunea strategică pentru dezvoltarea educației fizice și sportului se axează pe promovarea accesului larg la activități sportive, asigurând implicarea tuturor categoriilor de vârstă și niveluri de pregătire. Obiectivul principal este ca, până în anul 2030, cel puțin 55% din populația țării să practice sport regulat, în scopul întreținerii sănătății și îmbunătățirii calității vieții. În paralel, se urmărește modernizarea și consolidarea cadrului normativ, astfel încât finanțarea atât a sportului de performanță, cât și a sportului pentru toți să fie diversificată și sustenabilă, sprijinind astfel dezvoltarea armonioasă a întregului sistem sportiv național.

II. OBIECTIVELE GENERALE ȘI SPECIFICE PRIVIND DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI PE TERMEN MEDIU ȘI PE TERMEN LUNG

OBIECTIVUL GENERAL 1: Îmbunătățirea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive pentru practicarea exercițiului fizic și sportului până în anul 2030.

Obiectivul specific 1.1. Dezvoltarea infrastructurii sportive educaționale până în 2028 prin construirea sau modernizarea a cel puțin 10 complexuri sportive multifuncționale aliniate standardelor naționale, ceea ce va conduce la o creștere cu minimum 30% a numărului total de unități dotate cu facilități precum bazine, arene, piste de alergare și alte echipamente necesare pentru desfășurarea activităților sportive la toate nivelurile de învățământ.

Obiectivul specific 1.2. Extinderea numărului de complexuri sportive multifuncționale și terenuri sportive (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire multifuncțională), astfel încât până în anul 2028, numărul acestora să crească rezonabil, acoperind până la 30% din necesitățile de validare necesare pentru ocuparea copiilor.

Obiectivul specific 1.3. Creșterea numărului de centre destinate pregătirii loturilor naționale pentru participarea la competiții naționale și internaționale, astfel încât până în anul 2028, numărul de sportivi în centrele de pregătire pentru loturile naționale să se mărească cu 40%.

Obiectivul specific 1.4. Sporirea, până în 2028, a numărului de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive cu peste 500 locuri (existente) în vederea extinderii ariilor destinate pentru activitatea sportivă și adaptarea la nevoile tuturor categoriilor de populație.

Obiectivul specific 1.5. Extinderea, până în anul 2028, a numărului de stații de control doping asamblate/ amenajate conform standardelor WADA și urmărirea traseului profesional al

sportivilor la nivel de sistem, astfel încât, numărul sportivilor care vor beneficia de control doping să crească cu cel puțin 10%.

OBIECTIVUL GENERAL 2: Stimularea practicării activităților sportive în masă pentru un mod de viață sănătos.

Obiectivul specific 2.1. Promovarea în cadrul instituțiilor de învățământ general, în centrele pentru copii și tineret, în structurile de educație extrașcolară a unui număr de programe sportive și campionate școlare, gimnaziale și liceale la probele sportive (fotbal, baschet, volei, atletism, gimnastică artistică), astfel încât până în anul 2028, numărul de programe sportive și campionate școlare să crească cu 3-5 programe și campionate anual, față de unul câte sunt în prezent.

Obiectivul specific 2.2. Motivarea unui număr mai mare de copii pentru a se înscrie în grupele de începători în școlile sportive, astfel încât până în anul 2028 numărul copiilor începători să crească cu circa 20 %.

Obiectivul specific 2.3. Creșterea și extinderea numărului de evenimente și de acțiuni cu caracter sportiv desfășurate prin participarea activă a rețelei de instituții de învățământ, integrarea și implementarea metodologiei „Sport pentru Dezvoltare” parte integrantă a măsurii „Moldova în Mișcare” astfel încât către anul 2028 numărul de evenimente să crească cu 15% anual.

Obiectivul specific 2.4. Asigurarea inserției și crearea condițiilor de socializare și incluziune prin intermediul activităților sportive pentru un număr extins de persoane cu dizabilități, care participă constant la activitățile sportive organizate, astfel încât, până în anul 2028, rata de participare a persoanelor cu dizabilități la activitățile sportive să atingă nivelul de 40% din totalul persoanelor cu dizabilități apte de practicare a sportului.

Obiectivul specific 2.5. Asigurarea, până în anul 2028, a creșterii cu 20% a numărului elevilor și studenților implicați sistematic în activități sportive, prin crearea/modernizarea a cel puțin 50 de infrastructuri sportive în mediul școlar și universitar.

Obiectivul specific 2.6. Promovarea modului sănătos de viață în scopul creșterii ponderii cetățenilor care practică exercițiile fizice în scop asanativ, prin extinderea, participarea activă și eficiență a tuturor factorilor de decizie în asigurarea cetățenilor la accesul liber și practicarea activă a sportului, astfel încât rezultatele acestora către anul 2028 să crească cu 30%.

Obiectivul specific 2.7. Crearea condițiilor orientate spre promovarea unui stil de viață activ în rândul persoanelor vârstnice, prin acțiuni concrete de încurajare a practicării educației fizice și sportului, menite să contribuie la menținerea sănătății și valorificarea potențialului uman, astfel încât, până în anul 2028, proporția persoanelor vârstnice care adoptă un stil de viață activ să atingă nivelul de 20% din totalul populației vârstnice.

Obiectivul specific 2.8. Până în anul 2028, se va asigura creșterea cu cel puțin 25% a numărului de elevi care posedă cunoștințe privind valorile olimpismului, principiul voluntariatului, reglementările antidoping, incluziunea, etica și integritatea, prin revizuirea și eficientizarea programelor gimnaziale și liceale la disciplina Educația fizică.

OBIECTIVUL GENERAL 3: Dezvoltarea sportului de performanță.

Obiectivul specific 3.1. Creșterea numărului de sportivi de performanță la pragul de 10 000 față de circa 6000 de sportivi legitimați în federațiile sportive naționale în prezent, prin promovarea și motivarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv în scopul identificării sportivilor cu potențial fizic ridicat și abilități motrice deosebite până în anul 2028.

Obiectivul specific 3.2. Sprijinirea loturilor naționale, astfel încât până în anul 2028, ponderea asigurării cu echipament sportiv a acestora să crească cu cel puțin 5%, anual.

Obiectivul specific 3.3. Sporirea numărului de sportivi de performanță cu acces liber la serviciile medicale specializate, până în anul 2028, cu cel puțin 50%, anual.

Obiectivul specific 3.4. Creșterea numărului de persoane cu dizabilități care practică sportul de performanță, prin crearea condițiilor de socializare, adaptare psihosocială, educațional incluzivă și asistență psihologică în sport, astfel încât numărul acestora către anul 2028 să crească cu 15 % anual.

Obiectivul specific 3.5. Promovarea valorilor sportului curat, precum și motivarea și dezvoltarea percepțiilor pozitive ale sportivilor de performanță privind instruirea în domeniile antidoping, eticii și integrității sportive, astfel încât, până în anul 2028, proporția sportivilor instruiți în aceste domenii să atingă nivelul de 40% din totalul sportivilor de performanță.

OBIECTIVUL GENERAL 4: Îmbunătățirea procesului de formare continuă a cadrelor didactice.

Obiectivul specific 4.1. Asigurarea inserției și a sprijinului profesional cadrelor didactice din domeniul educației fizice și sportului prin îmbunătățirea procesului de formare profesională continuă, astfel încât către anul 2028, numărul de cadre didactice instruite să crească cu cel puțin 20% anual.

Obiectivul specific 4.2. Asigurarea către anul 2028 a condițiilor de formare profesională inițială și continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului în activitatea lor cu persoane/copiii cu nevoi speciale (deficiențe fizice/mentale) pentru o educație incluzivă de calitate, în cel puțin 60 % dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv.

Obiectivul specific 4.3. Creșterea numărului de persoane instruite la cursurile de acordare a primului ajutor medical pentru specialiștii din domeniul educației fizice și sportului în cadrul instituțiilor publice sau private, care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare și sprijinirea instituțiilor de învățământ extrașcolar în dezvoltarea parteneriatelor pentru o mai bună colaborare pe acest segment, astfel încât către anul 2028, rata celor instruiți să crească până la 50%.

Obiectivul specific 4.4. Creșterea numărului de proiecte de mobilitate internațională Erasmus+ pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului, prin participarea activă a asociațiilor și federațiilor sportive, astfel încât către anul 2028 numărul de programe să crească cu cel puțin 5% anual.

Obiectivul specific 4.5. Asigurarea și creșterea numărului de programe de perfecționare acreditate pentru arbitrii de categorie națională, organizate de către instituțiile publice sau private care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare, în colaborare cu asociațiile și federațiile sportive naționale, astfel încât către anul 2028 numărul de programe va crește cu 10% anual.

Obiectivul specific 4.6. Sporirea și diversificarea numărului de programe de perfecționare acreditate, organizate de asociațiile, federațiile sportive naționale sau și alte instituții acreditate pentru profesorii de educație fizică și antrenori, astfel încât până în anul 2028 numărul programelor acreditate să se mărească cu 30%.

Obiectivul specific 4.7. Până în anul 2028, va spori și diversifica cu cel puțin 40% numărul programelor de educație, formare și perfecționare destinate ambasadurilor antidoping, ofițerilor de integritate în sport și ofițerilor de control doping, prin implementarea a minimum 5 noi module educaționale și campanii de promovare axate pe motivarea sportivilor și consolidarea culturii sportului curat și integru.

Obiectivul specific 4.8. Încurajarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ general, extrașcolar sportiv, asociațiile sportive, federațiile sportive și Agenția Antidoping în scopul creșterii numărului de persoane instruite la cursurile de educație antidoping, etică și integritate în sport destinate pentru profesorii de educație fizică și personalul asistent al sportivilor, astfel încât către anul 2028, numărul de instituții implicate în proiecte de parteneriat să crească cu cel puțin 5% anual.

III. INDICATORI DE MONITORIZARE

Obiective	Indicator de impact /rezultat/	Valoarea de referință, 2026	Valoarea țintă, 2028	Sursa de date
Obiectivul general 1. Îmbunătățirea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive pentru practicarea exercițiului fizic și sportului până în anul 2030.				
<i>Obiectivul specific 1.1.</i> Dezvoltarea infrastructurii sportive educaționale până în 2028 prin construirea sau modernizarea a cel puțin 10 complexuri sportive multifuncționale aliniate standardelor naționale, ceea ce va conduce la o creștere cu minimum 30% a numărului total de unități dotate cu facilități precum bazine, arene, piste de alergare și alte echipamente necesare pentru desfășurarea activităților sportive la toate nivelurile de învățământ.	Număr de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive (poate avea bazin, arenă, piste de alergări și alte facilități) în regiunile-cheie ale țării (Chișinău, Cahul, Bălți, Ungheni, Soroca)	2	4	Biroul Național de Statistică
<i>Obiectivul specific 1.2.</i> Extinderea numărului de complexuri sportive multifuncționale și terenuri sportive (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire multifuncțională), astfel încât până în anul 2028, numărul acestora să crească rezonabil, acoperind până la 30% din necesitățile de validare necesare pentru ocuparea copiilor.	Număr de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire funcțională)	0	10	Biroul Național de Statistică
<i>Obiectivul specific 1.3.</i> Creșterea numărului de centre destinate pregătirii loturilor naționale pentru participarea la competiții naționale și internaționale, astfel încât până în anul 2028, numărul de sportivi în centrele de pregătire pentru loturile naționale să se mărească cu 40%.	Număr de centre de pregătire pentru loturile naționale	3	4	Biroul Național de Statistică
<i>Obiectivul specific 1.4.</i> Sporirea, până în 2028, a numărului de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive cu peste 500 locuri (existente) în vederea extinderii arilor destinate pentru activitatea sportivă și adaptarea la nevoile tuturor categoriilor de populație.	Număr de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive cu peste 500 de locuri (existente)	5	10	Biroul Național de Statistică

<i>Obiectivul specific 1.5.</i> Extinderea, până în anul 2028, a numărului de stații de control doping asamblete/ amenajate conform standardelor WADA și urmărirea traseului profesional al sportivilor la nivel de sistem, astfel încât, numărul sportivilor care vor beneficia de control doping să crească cu cel puțin 10%.	Număr de stații de control doping asamblete/ amenajate conform standardelor WADA	23	32	Agencia Națională Antidoping
Obiectivul general 2. Stimularea practicării activităților sportive în masă pentru un mod de viață sănătos.				
<i>Obiectivul specific 2.1.</i> Promovarea în cadrul instituțiilor de învățământ general, în centrele pentru copii și tineret, în structurile de educație extrășcolară a unui număr de programe sportive și campionate școlare, gimnaziale și liceale la probele sportive (fotbal, baschet, volei, atletism, gimnastică artistică), astfel încât până în anul 2028, numărul de programe sportive și campionate școlare să crească cu 3-5 programe și campionate anual, față de unul câte sunt în prezent.	Număr de programe și campionate școlare la probele sportive (fotbal, baschet, volei, atletism, gimnastică artistică) gimnaziale și liceale	1	5	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția de Dezvoltare Regională
<i>Obiectivul specific 2.2.</i> Motivarea unui număr mai mare de copii pentru a se înscrie în grupele de începători în școlile sportive, astfel încât până în anul 2028 numărul copiilor începători să crească cu circa 20 %.	Număr de copii înscriși în grupele de începători în școlile sportive (mii)	20,8	23.0	Ministerul Educației și Cercetării
<i>Obiectivul specific 2.3.</i> Creșterea și extinderea numărului de evenimente și de acțiuni cu caracter sportiv desfășurate prin participarea activă a rețelei de instituții de învățământ, integrarea și implementarea metodologiei „Sport pentru Dezvoltare” parte integrantă a măsurii „Moldova în Mișcare” astfel încât către anul 2028 numărul de evenimente să crească cu 15% anual.	Număr de evenimente și de acțiuni cu caracter sportiv desfășurate	34	40	Ministerul Educației și Cercetării

<i>Obiectivul specific 2.4. Asigurarea inserției și crearea condițiilor de socializare și incluziune prin intermediul activităților sportive pentru un număr extins de persoane cu dizabilități, care participă constant la activitățile sportive organizate, astfel încât, până în anul 2028, rata de participare a persoanelor cu dizabilități la activitățile sportive să atingă nivelul de 40% din totalul persoanelor cu dizabilități apte de practicare a sportului.</i>	Număr de persoane cu dizabilități care participă intens la activitățile sportive desfășurate în mod permanent	70	200	Ministerul Educației și Cercetării
<i>Obiectivul specific 2.5. Asigurarea, până în anul 2028, a creșterii cu 20% a numărului elevilor și studenților implicați sistematic în activități sportive, prin crearea/modernizarea a cel puțin 50 de infrastructuri sportive în mediul școlar și universitar.</i>	Număr de elevi, studenți care practică sistematic o ramură din sport (mii)	25,0	26,0	Ministerul Educației și Cercetării
<i>Obiectivul specific 2.6. Promovarea modului sănătos de viață în scopul creșterii ponderii cetățenilor care practică exercițiile fizice în scop asanativ, prin extinderea, participarea activă și eficientă a tuturor factorilor de decizie în asigurarea cetățenilor la accesul liber și practicarea activă a sportului, astfel încât rezultatele acestora către anul 2028 să crească cu 30%.</i>	Pondere a cetățenilor care practică exercițiile fizice în scop asanativ (%)	37	45	Biroul Național de Statistică, Ministerul Educației și Cercetării
<i>Obiectivul specific 2.7. Crearea condițiilor orientate spre promovarea unui stil de viață activ în rândul persoanelor vârstnice, prin acțiuni concrete de încurajare a practicării educației fizice și sportului, menite să contribuie la menținerea sănătății și valorificarea potențialului uman, astfel încât, până în anul 2028, proporția persoanelor vârstnice care adoptă un stil de viață activ să atingă nivelul de 20% din totalul populației vârstnice.</i>	Promovare a unui stil de viață activ în rândul persoanelor vârstnice, prin practicarea educației fizice și sportului	15	20	Ministerul Educației și Cercetării

<i>Obiectivul specific 2.8.</i> Până în anul 2028, se va asigura creșterea cu cel puțin 25% a numărului de elevi care posedă cunoștințe privind valorile olimpismului, principiul voluntariatului, reglementările antidoping, incluziunea, etica și integritatea, prin revizuirea și eficientizarea programelor gimnaziale și liceale la disciplina Educația fizică.	Număr de programe la educația fizică, gimnaziale și liceale, bazate pe valorile olimpismului, reglementărilor antidoping, incluziune, etică și integritate	0	8	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională Antidoping, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Universitatea de Stat din Moldova
Obiectivul general 3. Dezvoltarea sportului de performanță.				
<i>Obiectivul specific 3.1.</i> Creșterea numărului de sportivi de performanță la pragul de 10 000 față de circa 6000 de sportivi legitimați în federațiile sportive naționale în prezent, prin promovarea și motivarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv în scopul identificării sportivilor cu potențial fizic ridicat și abilități motrice deosebite până în anul 2028.	Număr de sportivi de performanță la 10 000 de sportivi legitimați în federațiile sportive naționale	6.0	10.0	Ministerul Educației și Cercetării, Federațiile Sportive Naționale Biroul Național de Statistică
<i>Obiectivul specific 3.2.</i> Sprijinirea loturilor naționale, astfel încât până în anul 2028, ponderea asigurării cu echipament sportiv a acestora să crească cu cel puțin 5%, anual.	Pondere a asigurării cu echipament sportiv a loturilor naționale (%)	23	70	Ministerul Educației și Cercetării
<i>Obiectivul specific 3.3.</i> Sporirea numărului de sportivi de performanță cu acces liber la serviciile medicale specializate, până în anul 2028, cu cel puțin 50%, anual.	Număr de sportivi de performanță cu acces la servicii medicale specializate	100	200	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării

<i>Obiectivul specific 3.4.</i> Creșterea numărului de persoane cu dizabilități care practică sportul de performanță, prin crearea condițiilor de socializare, adaptare psihosocială, educațional incluzivă și asistență psihologică în sport, astfel încât numărul acestora către anul 2028 să crească cu 15 % anual.	Număr de persoane cu dizabilități care sunt încadrate în sportul de performanță	20	30	Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Federațiile Sportive Naționale, Universitatea de Stat din Moldova
<i>Obiectivul specific 3.5.</i> Promovarea valorilor sportului curat, precum și motivarea și dezvoltarea percepțiilor pozitive ale sportivilor de performanță privind instruirea în domeniile antidoping, eticii și integrității sportive, astfel încât, până în anul 2028, proporția sportivilor instruiți în aceste domenii să atingă nivelul de 40% din totalul sportivilor de performanță.	Pondere a sportivilor de performanță instruiți în educația antidoping, etică și integritate sportivă (%)	30	70	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională Antidoping
Obiectivul general 4. Îmbunătățirea procesului de formare continuă a cadrelor didactice.				
<i>Obiectivul specific 4.1.</i> Asigurarea inserției și a sprijinului profesional cadrelor didactice din domeniul educației fizice și sportului prin îmbunătățirea procesului de formare profesională continuă, astfel încât către anul 2028, numărul de cadre didactice instruite să crească cu cel puțin 20% anual.	Număr de locuri vacante de cadre didactice din domeniul educației fizice și sportului încadrate în câmpul muncii (mii)	60	97	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția de Dezvoltare Regională, Universitatea de Stat din Moldova
<i>Obiectivul specific 4.2.</i> Asigurarea către anul 2028 a condițiilor de formare profesională inițială și continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului în activitatea lor cu persoanele/copiii cu nevoi speciale (deficiențe fizice/mentale) pentru o educație incluzivă de calitate, în cel puțin 60 % dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv.	Număr de cursuri anuale de formare continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice, în activitatea cu persoanele/copiii cu nevoi speciale (deficiențe fizice/mentale)	0	3	Universitatea de Stat din Moldova

<i>Obiectivul specific 4.3. Creșterea numărului de persoane instruite la cursurile de acordare a primului ajutor medical pentru specialiștii din domeniul educației fizice și sportului în cadrul instituțiilor publice sau private, care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare și sprijinirea instituțiilor de învățământ extrașcolar în dezvoltarea parteneriatelor pentru o mai bună colaborare pe acest segment, astfel încât către anul 2028, rata celor instruiți să crească până la 50%.</i>	Număr de persoane instruite la cursurile de acordare a primului ajutor medical pentru specialiștii din domeniul educației fizice și sportului în cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență	0	300	Inspectoratul General Situații de Urgență
<i>Obiectivul specific 4.4. Creșterea numărului de proiecte de mobilitate internațională Erasmus+ pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului, prin participarea activă a asociațiilor și federațiilor sportive, astfel încât către anul 2028 numărul de programe să crească cu cel puțin 5% anual.</i>	Număr de programe de mobilitate internațională Erasmus+ pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului	3	5	Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova
<i>Obiectivul specific 4.5. Asigurarea și creșterea numărului de programe de perfecționare acreditate pentru arbitrii de categorie națională, organizate de către instituțiile publice sau private care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare, în colaborare cu asociațiile și federațiile sportive naționale, astfel încât către anul 2028 numărul de programe va crește cu 10% anual.</i>	Ponderea programelor acreditate de perfecționare a arbitrilor de categorie națională, organizate de asociațiile și federațiile sportive naționale (%)	0	30	Ministerul Educației și Cercetării
<i>Obiectivul specific 4.6. Sporirea și diversificarea numărului de programe de perfecționare acreditate, organizate de asociațiile, federațiile sportive naționale sau și alte instituții acreditate pentru profesorii de educație fizică și antrenori, astfel încât până în anul 2028 numărul programelor acreditate să se mărească cu 30%.</i>	Număr de programe de perfecționare acreditate, organizate de asociațiile, federațiile sportive naționale sau și alte instituții acreditate pentru profesorii de educație fizică și antrenori	2	3	Ministerul Educației și Cercetării

Obiectivul specific 4.7. Până în anul 2028, va spori și diversifica cu cel puțin 40% numărul programelor de educație, formare și perfecționare destinate ambasadurilor antidoping, ofițerilor de integritate în sport și ofițerilor de control doping, prin implementarea a minimum 5 noi module educaționale și campanii de promovare axate pe motivarea sportivilor și consolidarea culturii sportului curat și integru.	Număr de programe de educație, formare și perfecționare a ambasadurilor antidoping, ofițerilor de integritate în sport și ofițerilor de control doping	0	5	Agenția Națională Antidoping, Ministerul Educației și Cercetării
Obiectivul specific 4.8. Încurajarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ general, extrașcolar sportiv, asociațiile sportive, federațiile sportive și Agenția Antidoping în scopul creșterii numărului de persoane instruite la cursurile de educație antidoping, etică și integritate în sport destinate pentru profesorii de educație fizică și personalul asistent al sportivilor, astfel încât către anul 2028, numărul de instituții implicate în proiecte de parteneriat să crească cu cel puțin 5% anual.	Număr de persoane instruite la cursurile de educație antidoping, etică și integritate în sport, pentru profesorii de educație fizică și pentru personalul asistent al sportivilor	0	250	Agenția Națională Antidoping

IV. IMPACTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI

În rezultatul punerii în practică a Programului de implementare a SD „Sport 2030”, sportul va contribui la reducerea sărăciei prin cultivarea abilităților specifice și îmbunătățirii sănătății populației. Prin promovarea unui stil de viață activ și prin creșterea participării la activități sportive, se va reduce incidența bolilor cronice, precum obezitatea, diabetul și bolile cardiovasculare. Activitatea fizică regulată este esențială pentru menținerea sănătății și prevenirea afecțiunilor asociate unui stil de viață sedentar.

Prin majorarea numărului celor care vor practica sportul ca profesie sau ca pasiune va fi promovat un mod sănătos de viață, astfel, încât să fie majorată speranța de viață sănătoasă, se va reduce rata criminalității și se va îmbunătăți nivelul de prosperitate și împlinire. De asemenea este important faptul că, odată cu creșterea accesului la infrastructura de calitate pentru toți oamenii vor fi schimbate atitudinile, relațiile sociale se vor îmbunătăți, administrația publică va fi mai responsabilă și receptivă, iar generații întregi vor fi pregătite pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a țării.

Așadar, până în 2028 în rezultatul implementării Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028:

1. Va crește stimularea practicării activităților sportive în masă pentru un mod de viață sănătos și promovarea valorilor olimpice și antidoping (etică și integritate) în rândul copiilor și tinerilor prin programe școlare și extrașcolare. (O3.3, O4.3, O5.2);
2. Va crește substanțial dezvoltarea sportului de performanță, elaborarea programelor de educație antidoping și asigurarea instruirii sportivilor de performanță. (O3.3, O4.3, O5.2);
3. Se va îmbunătăți procesul de formare continuă a cadrelor didactice, în contextul realizării studiilor/cercetărilor în domeniul sportului, acreditarea de către ANACEC a programelor de educație (ODD 4.4);
4. Va crește numărul persoanelor cu dizabilități care participă activ la activitățile sportive desfășurate în mod permanent;
5. Va crește numărul de elevi, studenți care practică sistematic o ramură de sport;
6. Va crește ponderea cetățenilor care practică exercițiul fizic în scop asanativ;
7. Va crește numărul programelor de mobilitate internațională Erasmus+Sport pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului.

V. COSTURI PRIVIND REALIZAREA OBIECTIVELOR SPECIFICE

Obiectiv specific	Codul Subprogramului/ Subprogramului bugetar	Costuri pe ani			Costuri totale
		2026	2027	2028	
Obiectiv specific 1.1. Dezvoltarea infrastructurii sportive educaționale până în 2028 prin construirea sau modernizarea a cel puțin 10 complexuri sportive multifuncționale aliniate standardelor naționale, ceea ce va conduce la o creștere cu minimum 30% a numărului total de unități dotate cu facilități precum bazine, arene, piste de alergare și alte echipamente necesare pentru desfășurarea activităților sportive la toate nivelurile de învățământ.					
Costuri acoperite din bugetul de stat	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	15 000 000,00			15 000 000,00
Costuri acoperite din asistență externă	GROW Plan		176 000 000,00	200 000 000,00	376 000 000,00
Costuri neacoperite					
Obiectiv specific 1.2. Extinderea numărului de complexuri sportive multifuncționale și terenuri sportive (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire multifuncțională), astfel încât până în anul 2028, numărul acestora să crească rezonabil, acoperind până la 30% din necesitățile de validare necesare pentru ocuparea copiilor.					
Costuri acoperite din bugetul de stat	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	2 000 000,00	6 00 000,00	6 000 000,00	14 000 000,00
Costuri acoperite din asistență externă					
Costuri neacoperite					
Obiectiv specific 1.3. Creșterea numărului de centre destinate pregătirii loturilor naționale pentru participarea la competiții naționale și internaționale, astfel încât până în anul 2028, numărul de sportivi în centrele de pregătire pentru loturile naționale să se mărească cu 40%.					
Costuri acoperite din bugetul de stat	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	46 000 000,00	37 601 800,00	46 000 000,00	129 601 800,00
Costuri acoperite din asistență externă	GROW Plan		15 000 000,00		15 000 000,00
Costuri neacoperite					
Obiectiv specific 1.4. Sporirea, până în 2028, a numărului de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive cu peste 500 locuri (existente) în vederea extinderii ariilor destinate pentru activitatea sportivă și adaptarea la nevoile tuturor categoriilor de populație.					
Costuri acoperite din bugetul de stat	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	9 500 000,00	10 500 000,00	12 000 000,00	32 000 000,00
Costuri acoperite din asistență externă					

<i>Costuri neacoperite</i>		8 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	28 000 000,00
Obiectiv specific 1.5. Extinderea, până în anul 2028, a numărului de stații de control doping asamblete/ amenajate conform standardelor WADA și urmărirea traseului profesional al sportivilor la nivel de sistem, astfel încât, numărul sportivilor care vor beneficia de control doping să crească cu cel puțin 10%.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>					
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>		784 000,00	2 000 000,00	3 000 000,00	5 784 000,00
Obiectiv specific 2.1. Promovarea în cadrul instituțiilor de învățământ general, în centrele pentru copii și tineret, în structurile de educație extrașcolară a unui număr de programe sportive și campionate școlare, gimnaziale și liceale la probele sportive (fotbal, baschet, volei, atletism, gimnastică artistică), astfel încât până în anul 2028, numărul de programe sportive și campionate școlare să crească cu 3-5 programe și campionate anual, față de unul câte sunt în prezent..					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	40 300 000,00	40 200 000,00	42 500 000,00	123 000 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.2. Motivarea unui număr mai mare de copii pentru a se înscrie în grupele de începători în școlile sportive, astfel încât până în anul 2028 numărul copiilor începători să crească cu circa 20 %.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	1 000 000,00	7 000 000,00	7 000 000,00	15 000 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.3. Creșterea și extinderea numărului de evenimente și de acțiuni cu caracter sportiv desfășurate prin participarea activă a rețelei de instituții de învățământ, integrarea și implementarea metodologiei „Sport pentru Dezvoltare” parte integrantă a măsurii „Moldova în Mișcare” astfel încât către anul 2028 numărul de evenimente să crească cu 15% anual.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	1 550 000,00	5 404 000,00	5 404 000,00	12 358 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.4. Asigurarea inserției și crearea condițiilor de socializare și incluziune prin intermediul activităților sportive pentru un număr extins de persoane cu dizabilități, care participă constant la activitățile sportive organizate, astfel încât, până în anul 2028, rata de participare a persoanelor cu dizabilități la activitățile sportive să atingă nivelul de 40% din totalul persoanelor cu dizabilități apte de practicare a sportului.					

<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	11 000 000,00	11 000 000,00	11 200 000,00	33 200 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	Program al UE „Săptămâna Europeană a Sportului”	616 080,00	650 000,00	660 000,00	1 926 080,00
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.5. Asigurarea, până în anul 2028, a creșterii cu 20% a numărului elevilor și studenților implicați sistematic în activități sportive, prin crearea/modernizarea a cel puțin 50 de infrastructuri sportive în mediul școlar și universitar.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	1 173 000,00	9 000 000,00	11 000 000,00	21 173 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.6. Promovarea modului sănătos de viață în scopul creșterii ponderii cetățenilor care practică exercițiile fizice în scop asanativ, prin extinderea, participarea activă și eficiență a tuturor factorilor de decizie în asigurarea cetățenilor la accesul liber și practicarea activă a sportului, astfel încât rezultatele acestora către anul 2028 să crească cu 30%.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	6 300 000,00	6 100 000,00	6 390 000,00	18 790 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.7. Crearea condițiilor orientate spre promovarea unui stil de viață activ în rândul persoanelor vârstnice, prin acțiuni concrete de încurajare a practicării educației fizice și sportului, menite să contribuie la menținerea sănătății și valorificarea potențialului uman, astfel încât, până în anul 2028, proporția persoanelor vârstnice care adoptă un stil de viață activ să atingă nivelul de 20% din totalul populației vârstnice.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	400 000,00	9 950 000,00	10 090 000,00	20 440 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 2.8. Până în anul 2028, se va asigura creșterea cu cel puțin 25% a numărului de elevi care posedă cunoștințe privind valorile olimpismului, principiul voluntariatului, reglementările antidoping, incluziunea, etica și integritatea, prin revizuirea și eficientizarea programelor gimnaziale și liceale la disciplina Educația fizică.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	150 000,00	31 350 000,00	12 000 000,00	43 500 000,00

<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>						
<i>Costuri neacoperite</i>						
Obiectiv specific 3.1. Creșterea numărului de sportivi de performanță la pragul de 10 000 față de circa 6000 de sportivi legitimați în federațiile sportive naționale în prezent, prin promovarea și motivarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv în scopul identificării sportivilor cu potențial fizic ridicat și abilități motrice deosebite până în anul 2028.						
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	45 300 000,00	53 700 000,00	51 000 000,00	150 000 000,00	
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>						
<i>Costuri neacoperite</i>						
Obiectiv specific 3.2. Sprijinirea loturilor naționale, astfel încât până în anul 2028, ponderea asigurării cu echipament sportiv a acestora să crească cu cel puțin 5%, anual.						
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	61 000 000,00	60 500 000,00	61 500 000,00	183 000 000,00	
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>						
<i>Costuri neacoperite</i>						
Obiectiv specific 3.3. Sporirea numărului de sportivi de performanță cu acces liber la serviciile medicale specializate, până în anul 2028, cu cel puțin 50%, anual.						
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	4 700 000,00	4 650 000,00	4 650 000,00	14 000 000,00	
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>						
<i>Costuri neacoperite</i>						
Obiectiv specific 3.4. Creșterea numărului de persoane cu dizabilități care practică sportul de performanță, prin crearea condițiilor de socializare, adaptare psihosocială, educațional incluzivă și asistență psihologică în sport, astfel încât numărul acestora către anul 2028 să crească cu 15 % anual.						
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	15 000 000,00	14 500 000,00	15 500 000,00	45 000 000,00	
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>						
<i>Costuri neacoperite</i>						
Obiectiv specific 3.5. Promovarea valorilor sportului curat, precum și motivarea și dezvoltarea percepțiilor pozitive ale sportivilor de performanță privind instruirea în domeniile antidoping, eticii și integrității sportive, astfel încât, până în anul 2028, proporția sportivilor instruiți în aceste domenii să atingă nivelul de 40% din totalul sportivilor de performanță.						

<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	Subprogramul 8601 „Elaborarea politicilor în domeniul tineretului și sportului”	4 000 000,00	4 500 000,00	1 500 000,00	10 000 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.1. Asigurarea inserției și a sprijinului profesional cadrelor didactice din domeniul educației fizice și sportului prin îmbunătățirea procesului de formare profesională continuă, astfel încât către anul 2028, numărul de cadre didactice instruite să crească cu cel puțin 20% anual.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	300 000,00	4 800 000,00	4 300 000,00	9 400 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.2. Asigurarea către anul 2028 a condițiilor de formare profesională inițială și continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului în activitatea lor cu persoanele/copiii cu nevoi speciale (deficiențe fizice/mentale) pentru o educație incluzivă de calitate, în cel puțin 60 % dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	1 400 000,00	14 300 000,00	13 910 000,00	29 610 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.3. Creșterea numărului de persoane instruite la cursurile de acordare a primului ajutor medical pentru specialiștii din domeniul educației fizice și sportului în cadrul instituțiilor publice sau private, care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare și sprijinirea instituțiilor de învățământ extrașcolar în dezvoltarea parteneriatelor pentru o mai bună colaborare pe acest segment, astfel încât către anul 2028, rata celor instruiți să crească până la 50%.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	600 000,00	5 500 000,00	5 400 000,00	11 500 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.4. Creșterea numărului de proiecte de mobilitate internațională Erasmus+ pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului, prin participarea activă a asociațiilor și federațiilor sportive, astfel încât către anul 2028 numărul de programe să crească cu cel puțin 5% anual.					

<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	5 000 000,00	6 000 000,00	5 000 000,00	16 000 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>	0812 „Sport” funcția P3 – 70268 „Proiectul „Programul cadru al UE Erasmus +”	350 000,00			350 000,00
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.5. Asigurarea și creșterea numărului de programe de perfecționare acreditate pentru arbitrii de categorie națională, organizate de către instituțiile publice sau private care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare, în colaborare cu asociațiile și federațiile sportive naționale, astfel încât către anul 2028 numărul de programe va crește cu 10% anual.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	200 000,00	1 955 000,00	1 855 000,00	4 010 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.6. Sporirea și diversificarea numărului de programe de perfecționare acreditate, organizate de asociațiile, federațiile sportive naționale sau și alte instituții acreditate pentru profesorii de educație fizică și antrenori, astfel încât până în anul 2028 numărul programelor acreditate să se mărească cu 30%.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	3 330 000,00	460 000,00	460 000,00	4 250 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.7. Până în anul 2028, va spori și diversifica cu cel puțin 40% numărul programelor de educație, formare și perfecționare destinate ambasadurilor antidoping, ofițerilor de integritate în sport și ofițerilor de control doping, prin implementarea a minimum 5 noi module educaționale și campanii de promovare axate pe motivarea sportivilor și consolidarea culturii sportului curat și integru.					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	Subprogramul 8601 „Elaborarea politicilor în domeniul tineretului și sportului”	2 000 000,00	1 500 000,0	1 500 000,0	5 000 000,00
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific 4.8. Încurajarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ general, extrașcolar sportiv, asociațiile sportive, federațiile sportive și Agenția Antidoping în scopul creșterii numărului de persoane instruite la cursurile de educație antidoping, etică și integritate în sport					

destinate pentru profesorii de educație fizică și personalul asistent al sportivilor, astfel încât către anul 2028, numărul de instituții implicate în proiecte de parteneriat să crească cu cel puțin 5% anual.						
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>	Subprogramul 8601 „Elaborarea politicilor în domeniul tineretului și sportului”	1 800 000,00	1 800 000,00	1 800 000,00	5 400 000,00	
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>						
<i>Costuri neacoperite</i>						
TOTAL cost PROGRAM						
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>		279003000	348270800	337959000	965232800	
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>		966080	191650000	200660000	393276080	
<i>Costuri neacoperite</i>		8784000	12000000	13000000	33784000	

VI. RISCURI DE IMPLEMENTARE

Nr. crt.	Riscuri anticipate	Probabilitate (joasă/ medie/ înaltă)	Impact (mic/ mediu/ mare)	Măsuri de atenuare a riscurilor
1.	Modificarea tardivă și adaptarea întârziată la necesitatea socială curentă. Lipsa digitalizării domeniului educației fizice și sportului.	Înaltă	Mare	1) Asigurarea că Programul de implementare a Strategiei de Dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 va fi un document de politici în continuă monitorizare și revizuire în funcție de schimbările contextului extern. 2) Identificarea timpurie, anticipată a riscurilor, accentul fiind pus pe valorificarea obiectivelor de digitalizare a domeniului educației fizice și sportului.
	Nivel scăzut de resurse umane, financiare, logistice etc., de implementare eficientă a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport” 2030” pentru anii 2026-2028	Înaltă	Mare	1) Corelarea continuă a volumului de finanțare a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 cu nivelul de inflație, dinamica dezvoltării socioeconomice a țării, cu apariția unor noi provocări și noi probleme. 2) Organizarea periodică a dezbaterilor privind rezultatele punerii în aplicare a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026–2028, la diferite niveluri, precum și introducerea unor modificări în conținutul programului și/sau în modul de aplicare al acestuia, în funcție de concluziile formulate. 3) Asigurarea formării continue a resurselor umane implicate în punerea în aplicare a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026–2028. 4) Gestionarea continuă a proceselor de elaborare și implementare a planurilor locale și instituționale de dezvoltare a educației fizice și sportului, concepute în baza Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028.
3.	Lipsa consensului politic între actorii	Medie	Mare	1) Asigurarea cadrului normativ și metodologic pentru punerea în

	vizați de Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026–2028, în ceea ce privește politicile din domeniul educației fizice și sportului, dezvoltarea sportului de performanță, promovarea sportului pentru toți, precum și formarea continuă a antrenorilor și profesorilor.			aplicare a Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028. 2) Organizarea periodică a dezbaterilor cu diferite grupuri interesate privind cadrul valoric al Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028.
4.	Instabilitatea politică continuă	Înaltă	Mare	1) Promovarea consensului și toleranței față de diferite puncte de vedere. 2) Axarea pe prioritățile și legitățile generale de dezvoltare a sportului. 3) Manifestarea unei atitudini negative față de partidele politice care nu promovează educația fizică și sportul ca prioritate națională.

În acest context, Ministerul Educației și Cercetării va întreprinde toate măsurile și va depune toate eforturile pentru crearea condițiilor optime de implementare a Programului și pentru reducerea riscurilor respective.

VII. AUTORITĂȚI/ INSTITUȚII RESPONSABILE DE IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 va fi aprobat de către Guvern. Responsabilitatea primară pentru monitorizarea și implementarea Programului revine Ministerului Educației și Cercetării, precum și ministerelor de ramură: Ministerului Economiei, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Finanțelor, Ministerul afacerilor Interne, Ministerul Apărării și altor ministere care au în subordine instituții sportive. În scopul implementării obiectivelor Programului, anual, Ministerul Educației și Cercetării, precum și ministerele de ramură vor planifica mijloace financiare în bugetele proprii, în conformitate cu atribuțiile și responsabilitățile domeniilor de implicare. Planificarea mijloacelor financiare pe termen mediu se va realiza prin Cadrul Bugetar pe Termen Mediu. Utilizarea resurselor umane și bugetare necesare pentru implementarea obiectivelor Programului vor fi din contul statelor-limită de personal și al programelor bugetare aprobate. Pentru eficientizarea implementării Programului vor fi atrase și surse de la partenerii externi.

La nivel local responsabilitatea implementării Programului revine organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, tineretului și sportului, administrației publice locale, instituțiilor de învățământ extrașcolar sportiv, comunității și familiei.

VIII. PROCEDURI DE RAPORTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

În contextul implementării Programului va fi desfășurat procesul de monitorizare și de evaluare a rezultatelor obținute. Procesul de monitorizare și evaluare asigură că acțiunile prioritare ale Programului sunt întreprinse și că ele conduc la atingerea obiectivelor și viziunii formulate în Strategia de dezvoltare „Sport 2030”.

Procesul de raportare în etapa de monitorizare se va realiza în regim continuu, prin elaborarea rapoartelor anuale de către Ministerul Educației și Cercetării, cu participarea autorităților publice centrale și locale, instituțiilor subordonate și a partenerilor relevanți. Aceste rapoarte vor fi parte componentă a Raportului anual de activitate al Ministerului Educației și Cercetării și vor fi prezentate Guvernului până la data de 31 martie a fiecărui an. Rapoartele vor include date privind nivelul de implementare a acțiunilor prioritare, gradul de realizare a indicatorilor, precum și eventualele dificultăți și soluții propuse.

Procesul de raportare în etapa de evaluare se va desfășura la finalul perioadei de implementare, prin elaborarea unui raport de evaluare amplu. Acesta va fi fundamentat pe următoarele criterii:

- relevanța documentului de politici publice și a măsurilor incluse pentru țară;
- gradul de realizare al obiectivelor (efectivitate);
- modul de utilizare al mijloacelor bugetare alocate (eficiența);
- capacitatea de a produce efecte de durată (durabilitatea);
- impactul documentului de politici publice, estimat în cadrul evaluării finale.

Raportul final va fi completat prin organizarea de sondaje sociologice privind calitatea implementării Programului, precum și prin consultarea experților independenți și a organizațiilor reprezentative din domeniul sportului.

Responsabilitățile instituțiilor implicate sunt clar delimitate:

- Ministerul Educației și Cercetării coordonează procesul de monitorizare și evaluare, centralizează datele, elaborează rapoartele și asigură prezentarea acestora către Guvern și public;
- ministerele și autoritățile publice centrale, conform competențelor, colectează date și prezintă anual informații Ministerului Educației și Cercetării, până la data de 31 ianuarie a anului următor perioadei de raportare;
- autoritățile publice locale și instituțiile de învățământ contribuie la implementarea și raportarea măsurilor pe plan local;
- partenerii sociali, organizațiile sportive și societatea civilă pot fi implicați în consultări și evaluări externe.

Mecanismele de asigurare a transparenței și participării părților interesate includ:

- publicarea rapoartelor anuale și a raportului final de evaluare pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării;
- organizarea de consultări publice, mese rotunde și dezbateri tematice cu participarea federațiilor sportive, a organizațiilor neguvernamentale, a comunităților academice și a altor părți interesate;
- mediatizarea activă a etapelor de implementare și a rezultatelor prin intermediul mass-media și al rețelelor de comunicare instituționale;
- asigurarea accesului liber la datele și indicatorii de monitorizare, în format deschis, pentru a permite analiza independentă de către experți și public.

În acest mod, procesul de monitorizare și evaluare va fi unul participativ, transparent și orientat spre rezultate, asigurând coerența și eficiența implementării Programului.

IX. DURABILITATEA FINANCIARĂ A PROGRAMULUI

Costurile de implementare a Programului sunt dificil de stabilit cu exactitate în lipsa detaliilor adiționale cu privire la modalitățile de implementare a acțiunilor prioritare. În consecință, costurile exacte pentru implementarea Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” și a

Programului vor fi determinate de către Ministerul Educației și Cercetării și de alte autorități publice centrale în procesul de planificare financiară strategică, precum și în procesul de prioritizare a solicitărilor de finanțare din partea partenerilor de dezvoltare. Finanțarea implementării Programului va fi realizată din sursele bugetului de stat, bugetelor locale și prin atragerea de granturi, fonduri, sponsorizări și alte surse legale, urmând metodologia bugetării bazate pe programe și performanță.

Costul total al acțiunilor incluse în Program este de **1 392 292 880,00 lei**, din care **965 232 800,00 lei** sunt prevăzuți în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2026-2028, iar **393 276 080,00 lei** reprezintă eventuala contribuție a partenerilor de dezvoltare. În Program sunt și costuri neacoperite în sumă de **33 784 000,00 lei**. La momentul aprobării Programului, din contribuția partenerilor de dezvoltare este confirmată finanțarea de **350 000,00 lei**. Costurile de implementare a Programului includ cheltuielile curente și administrative, activele nefinanciare aferente instituțiilor sportive, costul acțiunilor, precum organizarea de evenimente sportive, reabilitarea, modernizarea și construcția infrastructurii sportive, instruire, realizarea de cercetări, studii etc.

	2026	2027	2028
Bugetul de stat	279003000	348270800	337959000
0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	271203000	340470800	333159000
8601 „Elaborarea politicilor în domeniul tineretului și sportului”	7800000	7800000	4800000
Asistență externă	966080	191650000	200660000
0812 „Sport” funcția P3 – 70268 „Proiectul „Programul cadru al UE Erasmus + ”	350000	0	0
Program al UE „Săptămâna Europeană a Sportului”	616080	650000	660000
GROW Plan	0	191000000	200000000
Costuri neacoperite	8784000	12000000	13000000
Total	288753080	551920800	551619000

Programul prevede și obiective care nu vor putea fi realizate fără identificarea surselor adiționale de finanțare. Finanțarea cheltuielilor neacoperite va fi asumată în fiecare etapă de planificare bugetară, în funcție de cadrul de resurse disponibile.

Evaluarea sustenabilității financiare a implementării Programului s-a bazat pe trei scenarii de simulare a acesteia, și anume: scenariul de statu-quo, scenariul moderat și scenariul avansat.

Descrierea scenariilor:

Scenariul de statu-quo presupune creșterea cheltuielilor specifice per educabil conform indicelui prețurilor de consum, după cum urmează: 6,9% pentru anul 2026; 5% pentru anul 2028 și 5% pentru anul 2028.

Scenariul moderat presupune că suplimentar la creșterile conform indicelui prețurilor de consum (scenariul statu-quo) se preconizează o creștere a cheltuielilor specifice per educabil cu 4% în anii 2026-2028 și cu 10% în anii 2029-2030.

Scenariul avansat presupune că suplimentar la creșterile conform indicelui prețurilor de consum (scenariul statu-quo), pentru toți anii de implementare a Strategiei (2026-2030) se preconizează o creștere anuală uniformă a cheltuielilor specifice per educabil cu 8%.

Interpretarea rezultatelor. Cele mai pronunțate decalaje între costurile pentru „sectorul educației” cu cuvintele „sectorul „Tineret și sport”, domeniul „Sport” prevăzute de Program și Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2026-2028 sunt înregistrate în cazul scenariului avansat. Prin urmare, la baza Programului a fost pus scenariului moderat.

X. PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

Nr. crt.	Obiective specific/acțiuni	Termene de realizare	Responsabili	Parteneri	Estimarea costurilor, mii lei/ sursa de finanțare			Indicatori de rezultat și de progres
					Bugetul de stat	Surse externe	Surse neacoperite	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obiectivul general 1: Îmbunătățirea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive pentru practicarea exercițiului fizic și sportului până în anul 2030.								
1.1.	Dezvoltarea infrastructurii sportive educaționale până în 2028 prin construirea sau modernizarea a cel puțin 10 complexuri sportive multifuncționale aliniate standardelor naționale, ceea ce va conduce la o creștere cu minimum 30% a numărului total de unități dotate cu facilități precum bazine, arene, piste de alergare și alte echipamente necesare pentru desfășurarea activităților sportive la toate nivelurile de învățământ.							
1.1.1.	Cartografierea și identificarea locațiilor pentru construcția celor 2 complexe	Trim. I, 2026	Ministerul Educației și cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Oficiul Național pentru Dezvoltare Locală și Regională; autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, Agenția Dezvoltare Regională	15 000,00			1. Număr de locații identificate și evaluate (întâ: 2). 2. Locații aprobate pentru proiectare și construcție (întâ: 2).

1.1.2.	Realizarea studiilor de fezabilitate	Trim. II 2026	Ministerul Educației și cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	100 000,00		1. Număr de studii de fezabilitate inițiate (țintă: 2). 2. Studii de fezabilitate finalizate și aprobate (țintă: 2).
1.1.3.	Elaborarea proiectelor tehnice și documentației	Trim. III 2026	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Agenția de Dezvoltare Regională	Proiectanți licențiați, APL	300 000,00		1. Număr de proiecte tehnice elaborate (țintă: 2). 2. Proiecte tehnice aprobate și certificate (țintă: 2).
1.1.4.	Organizarea licitațiilor publice pentru construcție și echipare	Trim. IV 2026	Agenția Națională pentru Achiziții Publice	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;	40 000,00		1. Număr de licitații lansate (țintă: 2). 2. Licitații finalizate cu contracte atribuite (țintă: 2).
1.1.5.	Executarea lucrărilor de construcție și infrastructură	2027 – Trim. III 2028	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică	14 545 000,00	375 960 000,00	1. Procent de execuție a lucrărilor conform graficului (țintă: 50% în 2026, 100% în 2028). 2. Număr de complexe construite și funcționale (țintă: 2).

1.1.6.	Dotarea cu echipamente (bazine, piste, vestiare, aparate sportive, digital etc.)	Trim. III – IV 2028	Ministerul Educației și cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Inclus în lucrări		1. Procent de echipare a complexelor conform listei de dotări (țintă: 100%). 2. Complexe sportive complet echipate și operaționale (țintă: 2).
1.1.7.	Evaluare externă a calității infrastructurii și funcționalității	Trim. IV 2028	Curtea Conturi, Ministerul Educației și Cercetării	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică		40 000,00	1. Număr de evaluări externe realizate (țintă: 2, anual). 2. Rapoarte de evaluare aprobate care confirmă conformitatea și funcționalitatea (țintă: 2).
1.1.8.	Predarea și lansarea oficială a complexelor către autoritățile locale și instituții beneficiare	Trim. IV 2028	Ministerul Educației și cercetării; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Administrația publică locală de nivel al doilea	Inclus în lucrări		1. Documente de predare-recepție întocmite (țintă: 2). 2. Complexe predate și operaționale în administrația locală/instituții (țintă: 2).
1.2.	Extinderea numărului de complexuri sportive multifuncționale și terenuri sportive (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire multifuncțională), astfel încât până în anul 2028, numărul acestora să crească rezonabil, acoperind până la 30% din necesitățile de validare necesare pentru ocuparea copiilor.						

1.2.1.	Identificarea și cartografierea nevoilor și locațiilor	Trim. III 2026	Ministerul Educației și cercetării; Agenția pentru Dezvoltare Regională	Autorități locale, federații sportive	300 000,0	1. Progres gradual: 2 locații în 2026, 4 în 2027, 6 în 2028. 2. Locații aprobate pentru construcție: 10.
1.2.2.	Elaborarea studiilor de fezabilitate și documentațiilor tehnice	Trim. III 2026	Ministerul Educației și cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	500 000,0	1. 2 studii în 2026, 4 în 2027, 6 în 2028. 2. Studii aprobate și documentații finalizate: 10.
1.2.3.	Organizarea licitațiilor publice	Trim. IV 2026	Agenția Națională pentru Achiziții Publice	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;	100 000,0	1. 2 licitații lansate în 2026, 4 în 2027, 6 în 2028. 2. Contracte atribuite: 10.
1.2.4.	Execuția lucrărilor de construcție și modernizare	2026-2028	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		9 000 000,00	1. 20% execuție în 2026, 60% în 2027, 100% în 2028. 2. Complexe construite și funcționale: 10.
1.2.5.	Dotarea cu echipamente sportive	2027-2028	Ministerul Educației și cercetării	Federații sportive	3 600 000,00	1. 30% echipare în 2026, 70% în 2027, 100% în 2028. 2. Complexe și terenuri dotate: 10.

1.2.6.	Monitorizarea și evaluarea calității	Anual 2026-2028	Curtea Conturi, Ministerul Educației și Cercetării	de Inspectoratul Național Supraveghere și Tehnică	400 000,0		1. 1 raport evaluare în 2026, 1 în 2027, 1 în 2028. 2. Rapoarte de evaluare aprobate: 3.
1.2.7.	Predarea și lansarea oficială	2026-2028	Ministerul Educației și cercetării	Federații sportive	100 000,0		1. 10 documente întocmite (corespunzător celor 10 complexe). 2. 10 complexe funcționale și transferate oficial.
1.3.	Creșterea numărului de centre destinate pregătirii loturilor naționale pentru participarea la competiții naționale și internaționale, astfel încât până în anul 2028, numărul de sportivi în centrele de pregătire pentru loturile naționale să se mărească cu 40%.						
1.3.1.	Elaborarea hărții, planului topografic și identificarea infrastructurii pentru centrul de pregătire	Trim. III 2026	Ministerul Educației și cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, autoritățile publice locale	200 000,0		1. Plan topografic și GIS complet; centre potențiale identificate. 2. Hartă națională cu locații prioritare pentru dezvoltare.
1.3.2.	Realizarea studiului de fezabilitate tehnico-economică	Trim. III 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Finanțelor	100 000,0		1. Studiu aprobat de Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. 2. Rentabilitatea și necesitatea dovedită a investiției.

1.3.3.	Elaborare documentație de proiect (Documentație Tehnică pentru obținerea Autorizației de Construire, Elaborare documentație de proiect, Proiect Tehnic, Detalii de Execuții)	Trim. IV 2026	Ministerul Educației și cercetării	Inspectoratul Național Supraveghere Tehnică, autoritățile publice locale	400 000,0	1. Documentație Tehnică pentru obținerea Autorizației de Construire, Proiect Tehnic de Execuție, conform cerințelor, elaborate și aprobate. 2. Autorizare de construire obținută; proiect tehnic complet.
1.3.4.	Organizarea licitației publice pentru execuție lucrări	Trim. IV 2026	Ministerul Educației și cercetării	Agenția Achiziții Publice	100 000,0	1. Licitație finalizată conform legislației. 2. Licitație publică desfășurată, contract atribuit.
1.3.5.	Construcția și dotarea centrului de pregătire a loturilor naționale	Trim. I 2027 - 2028	Ministerul Educației și cercetării	Autoritățile publice locale, Inspectoratul de Stat în Construcții	128 301 800,00 15 000 000,00	1. $\geq 75\%$ progres fizic până în trim. II 2027. 2. Centru construit și funcțional.
1.3.6.	Evaluare de impact: analiză privind creșterea capacității centrelor și numărului de sportivi	Trim. IV 2028	Ministerul Educației și cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Finanțelor	500 000,0	1. Raport de evaluare elaborat și publicat. 2. Cu +40% sportivi care sunt înregistrați la centru, comparativ cu 2024.
1.4.	Sporirea, până în 2028, a numărului de complexuri sportive multifuncționale și de terenuri sportive cu peste 500 locuri (existente) în vederea extinderii arilor destinate pentru activitatea sportivă și adaptarea la nevoile tuturor categoriilor de populație.					

1.4.1.	Inventarierea și evaluarea infrastructurii sportive existente în școli, universități, localități	Trim. II 2026	Ministerul Educației și cercetării; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Autoritățile publice locale,	10 000,00	1. 1 raport național de inventariere aprobat. 2. Numărul de unități evaluate. 3. Minimum 80% instituții evaluate. 4. Număr de localități acoperite.
1.4.2.	Elaborarea și aprobarea documentației tehnice (documentație tehnică pentru avizarea proiectului de construcție, proiect etnic, devizul de execuție al lucrărilor) pentru 5 obiective prioritare	Trim. IV 2026	Ministerul Educației și cercetării	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, autoritățile publice locale	10 000,00	1. 5 documentații tehnice aprobate. 2. Numărul de avize tehnice obținute.
1.4.3.	Organizarea licitațiilor pentru execuția lucrărilor (terenuri și complexuri)	Trim. I 2027	Ministerul Educației și cercetării	Autoritățile publice locale, Agenția Achiziții Publice	50 000,00	1. 5 contracte de antrepriză semnate. 2. Număr de oferte primite per obiectiv. 3. Rată de transparență a procesului.

1.4.4.	Construirea și dotarea a 5 terenuri/complexuri sportive multifuncționale cu capacitate ≥ 500 locuri	Trim. III 2028	Ministerul Educației și cercetării; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Autoritățile publice locale Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică	31 430 000,00	28 000 000,00	1. terenuri/complexuri finalizate și dotate. 2. Progres fizic al lucrărilor trimestrial. 3. Recepții tehnice aprobate. 4. Rată de execuție bugetară.	5
1.4.5.	Evaluarea post-investiție: raport privind utilizarea infrastructurii de către copii/elevi/studenți	Trim. IV 2028	Ministerul Educației și cercetării	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Autoritățile publice locale Federații sportive Școli sportive	500 000,00		1. 1 raport național de evaluare. 2. Număr de utilizatori unici per unitate. 3. Minimum 70% rata de utilizare de către beneficiari. 4. Număr de activități sportive organizate/an.	
1.5.	Extinderea, până în anul 2028, a numărului de stații de control doping asamblate/ amenajate conform standardelor WADA și urmărirea traseului profesional al sportivilor la nivel de sistem, astfel încât, numărul sportivilor care vor beneficia de control doping să crească cu cel puțin 10%.							
1.5.1.	Identificarea locațiilor și elaborarea regulamentelor (stații fixe și mobile)	Trim. I-II 2026	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării		120 000,00	1. 69 locații cartografiate. 2. 2 regulamente aprobate (fix și mobil).	
1.5.2.	Studiu de fezabilitate și proiectare tehnică pentru 69 stații	2026-2027	Agenția Națională Antidoping	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale		2 080 000,0	1. 69 studii + 69 proiecte finalizate. 2. 69 dosare de proiect autorizate.	

2.1.1.	Elaborarea și aprobarea Hotărârii de Guvern privind noua formulă de finanțare a școlilor sportive, prin care resursele financiare să fie alocate în funcție de complexitatea programelor și performanța sportivă, eliminarea corupției și un management eficient al fondurilor și activităților sportive, în scopul eficientizării cheltuielilor și susținerii extinderii programelor și competițiilor școlare.	Trim. IV, 2026 - 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Finanțelor, administrațiile publice locale	600 000,00	1. Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată la termen. 2. Aplicarea formulei în min. 30 școli sportive.
2.1.2.	Elaborarea cadrului metodologic pentru organizarea campionatelor școlare și a programelor sportive incluzive în învățământul general	Trim. II, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Direcțiile raionale/municipale de învățământ	500 000,00	1. Cadru metodologic aprobat. 2. Implementare metodologică în toate raioanele.
2.1.3.	Organizarea anuală a campionatelor școlare/gimnaziale/liceale în 5 discipline prioritare (fotbal, volei, baschet, atletism, gimnastică)	2026-2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive, Direcțiile raionale/municipale de învățământ	118 300 000,00	1. Nr. campionate organizate anual (min. 3-5). 2. Creșterea participării cu 20% până în 2028.

2.1.4.	Instruirea cadrelor didactice și a antrenorilor privind lucrul cu elevi vulnerabili și cu nevoi speciale în activități sportive școlare	Permanent	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova	3 000 000,00		1. Nr. cadre didactice instruite anual (min. 100). 2. Creșterea calității activităților sportive pentru elevi vulnerabili.
2.1.5.	Campanii de sensibilizare și promovare a sportului în comunitățile școlare cu risc de excluziune socială și abandon	2026–2028	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova	600 000,00		1. Nr. campanii desfășurate anual (câte 1 trimestrial). 2. Creșterea cu 15% a implicării elevilor din comunitățile vizate.
2.2.	Motivarea unui număr mai mare de copii pentru a se înscrie în grupele de începători în școlile sportive, astfel încât până în anul 2028 numărul copiilor începători să crească cu circa 20 %.						
2.2.1.	Desfășurarea studiului privind motivarea copiilor pentru practicarea unei probe sportive	Trim. III, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Direcțiile raionale/municipale de educație, ONG-uri sportive	50 000,00		1. Studiu realizat și publicat la termen. 2. Raportul studiu aprobat și diseminat.
2.2.2.	Elaborarea programului de motivare a copiilor pentru înscrierea în grupele de începători prin activități sportive în afara școlilor	Trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Direcțiile raionale/municipale de educație, ONG-uri sportive	50 000,00		1. Program elaborat și aprobat. 2. Program aprobat și comunicat către școlile sportive din RM.
2.2.3.	Implementarea programului de motivare pentru înscrierea în grupele de începători în școlile sportive	Trim. I, 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Școlile sportive, cluburi sportive locale, Consiliile Locale	14 400 000,00		1. Nr. activități desfășurate conform programului. 2. Creșterea cu 20% a înscrierilor în grupele de începători.

2.2.4.	Evaluarea periodică și raportarea necesităților de îmbunătățire a programului de motivare	Trim. I, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Direcțiile de învățământ	500 000,00		1. Raport de evaluare elaborat și publicat. 2. Ajustări implementate, echilibru de gen îmbunătățit în sport.
2.3.	Creșterea și extinderea numărului de evenimente și de acțiuni cu caracter sportiv desfășurate prin participarea activă a rețelei de instituții de învățământ, integrarea și implementarea metodologiei „Sport pentru Dezvoltare” parte integrantă a măsuri „Moldova în Mișcare” astfel încât către anul 2028 numărul de evenimente să crească cu 15% anual.						
2.3.1.	Adaptarea metodologiei „Sport pentru Dezvoltare” la necesitățile RM și aprobarea acesteia	Trim. I, 2026	Agencia de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret	100 000,00		1. Metodologie adaptată și diseminată. 2. 100% integrare a metodologiei adaptate.
2.3.2.	Instruirea a 8 mentori locali implementarea metodologiei	Trim. II, 2026	Agencia de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret	450 000,00		1. 8 mentori instruiți.
2.3.3.	Asigurarea cu materiale metodice și informative necesare implementării și promovării metodologiei	Trim. I, 2026	Agencia de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret	406 500,00		1. Materiale elaborate, tipărite și distribuite.

2.3.4.	Integrarea metodologiei în programa „Moldova în Mișcare” în 80% din instituțiile de învățământ	Trim. III, 2026	Agencia de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret	1 000 000,00			1. Minim 6 evenimente organizate.
2.3.5.	Organizarea minim 6 evenimente sportive tematice cu participare activă și educativă	Anual, 2027-2028	Ministerul Educației și Cercetării	Administrația publică locală, Direcțiile de învățământ	10 201 500,00			1. Minim 2 sesiuni/an.
2.3.6.	Organizarea minim 2 sesiuni de informare anual pentru instituții și comunități	Anual, 2027-2028	Ministerul Educației și Cercetării	Direcțiile de învățământ	200 000,00			
2.4.	Asigurarea inserției și crearea condițiilor de socializare și incluziune prin intermediul activităților sportive pentru un număr extins de persoane cu dizabilități, care participă constant la activitățile sportive organizate, astfel încât, până în anul 2028, rata de participare a persoanelor cu dizabilități la activitățile sportive să atingă nivelul de 40% din totalul persoanelor cu dizabilități apte de practicare a sportului.							
2.4.1.	Elaborarea reperelor metodologice pentru socializare și incluziune prin sport pentru persoanele cu dizabilități	Trim. II, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, ONG-uri pentru dizabilități	100 000,00			1. Reper metodologice elaborate și aprobate.
2.4.2.	Elaborarea programelor specifice de socializare și incluziune pentru persoanele cu dizabilități prin activități sportive	Trim. II, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, ONG-uri pentru dizabilități	200 000,00			2. Programe elaborate și aprobate.

2.4.3.	Implementarea și dezvoltarea programelor de socializare și incluziune pentru persoanele cu dizabilități prin activități sportive	Trim. III, 2026–2028	Ministerul Educației și Cercetării	Agencia Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret, Administrația publică locală, Direcțiile de învățământ	76 080,00	676 080,00	1. Minim 5 programe implementate și dezvoltate.
2.4.4.	Organizarea și desfășurarea activităților sportive conform programelor pentru persoanele cu dizabilități	2026–2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federații sportive Administrația publică locală, Direcțiile de învățământ	31 920,00	650 000,00	1. Minim 20 activități sportive desfășurate.
2.4.5.	Campanii anuale de motivare pentru persoanele cu dizabilități de a participa la activități sportive	2026–2028	Ministerul Educației și Cercetării	Administrația publică locală, Direcțiile de învățământ	1 000,00	600 000,00	1. Minim 3 campanii desfășurate anual.
2.5.	Asigurarea, până în anul 2028, a creșterii cu 20% a numărului elevilor și studenților implicați sistematic în activități sportive, prin crearea/modernizarea a cel puțin 50 de infrastructuri sportive în mediul școlar și universitar.						
2.5.1.	Elaborarea studiului privind accesul elevilor și studenților care practică sistematic o ramură de sport	Trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, ONG-uri pentru dizabilități	50 000,00		1. Studiu eșaborat și publicat. 2. Nr. de recomandări formulate și integrate în politicile școlare/universitare.

2.6.1.	Elaborarea studiului privind practicarea exercițiilor fizice în scop asanativ	Trim. IV, 2026	Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii Protecției Sociale	Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova, Agenția Națională pentru Sănătate Publică	200 000,00	1. Studiu finalizat și publicat. 2. Nr. de respondenți, diseminarea studiului, utilizare în politici publice.
2.6.2.	Identificarea noilor locații pentru amenajarea spațiilor pentru exercițiu fizic	Trim. IV, 2026	Administrația publică locală	Ministerul Educației și Cercetării,	500 000,00	1. Minimum 50 locații identificate și cartografiate. 2. Nr. de localități acoperite.
2.6.3.	Campanii de informare și motivare pentru exercițiul fizic	Anual, 2026–2028	Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii Protecției Sociale	Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova	1 000 000,00	1. Minimum 3 campanii/an, creștere cu 10% a interesului populației. 2. Nr. de participanți, creștere vizibilitate în media, creștere în sondaje.
2.6.4.	Evaluarea periodică a necesităților de dezvoltare și amenajare a spațiilor pentru activitate fizică	Anual, Trim. IV (2026–2028)	Ministerul Educației Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii Protecției Sociale, Administrația publică locală	Agencia Națională pentru Sănătate Publică	300 000,00	1. 3 rapoarte de evaluare (anual), publicate. 2. Nr. spații vizitate, necesități identificate, soluții planificate.

2.6.5.	Organizarea forumurilor și evenimentelor sportive de masă cu parteneri locali	Anual, Trim. IV (2026–2028)	Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova	Direcții de învățământ Federații sportive, Școli sportive	16 790 000,00	1. Minimum 3 forumuri + 6 evenimente de masă/an. 2. Nr. de parteneriate nou încheiate, nr. participanți, diversitate de activități.
2.7.	Crearea condițiilor orientate spre promovarea unui stil de viață activ în rândul persoanelor vârstnice, prin acțiuni concrete de încurajare a practicării educației fizice și sportului, menite să contribuie la menținerea sănătății și valorificarea potențialului uman, astfel încât, până în anul 2028, proporția persoanelor vârstnice care adoptă un stil de viață activ să atingă nivelul de 20% din totalul populației vârstnice.					
2.7.1.	Elaborarea studiului privind practicarea educației fizice de către vârstnici	Trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Agencia Națională pentru Sănătate Publică, ONG-uri active în domeniul sănătății și seniorilor	500 000,00	1. Studiu realizat și publicat. 2. Gradul de utilizare al studiului în elaborarea politicilor publice.
2.7.2.	Campanie multianuală de promovare a practicării educației fizice	2027–2028 (anual)	Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Administrația publică locală, ONG-uri locale	600 000,00	1. Campanie desfășurată în min. 10 raioane/an. 2. Numărul de vârstnici implicați activ: +10% anual.
2.7.3.	Raport periodic privind activitatea fizică a vârstnicilor	2027–2028 (anual)	Ministerul Educației și Cercetării	Agencia Națională pentru Sănătate Publică, Universitatea de Stat din Moldova	600 000,00	1. Raport anual publicat. 2. Date integrate în rapoarte strategice.

2.7.4.	Elaborarea și implementarea programului de suport pentru vârstnici	Trim. II, 2027	Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației și Cercetării,	Administrația publică locală, ONG-uri sociale și de sănătate	500 000,00	1. Program elaborat și implementat în cel puțin 5 regiuni. 2. Număr de vârstnici înscrși în activități – minim 500.
2.7.5.	Organizarea activităților cu caracter activ pentru vârstnici	Trim. III, 2027-2028	Administrația publică locală, Ministerul Educației și Cercetării	Administrația publică locală, Federații sportive, școli sportive	17 740 000,00	1. Min. 10 evenimente organizate în teritoriu. 2. Participare medie per eveniment: 50+ persoane.
2.7.6.	Implicarea vârstnicilor în activități de voluntariat sportiv	Trim. IV, 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Administrația publică locală, Federații sportive, ONG-uri sociale și de sănătate	500 000,00	1. Min. 30 persoane vârstnice implicate anual. 2. Rata de retenție în activitățile de voluntariat: 60%
2.8.	Până în anul 2028, se va asigura creșterea cu cel puțin 25% a numărului de elevi care posedă cunoștințe privind valorile olimpismului, principiul voluntariatului, reglementările antidoping, incluziunea, etica și integritatea, prin revizuirea și eficientizarea programelor gimnaziale și liceale la disciplina Educația fizică.					
2.8.1.	Realizarea unei analize privind starea actuală a programelor școlare la disciplina „Educația fizică”	Trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare	Universitatea de Stat din Moldova	1 000 000,00	1. Studiu național publicat. 2. Număr de lacune identificate.

2.8.2.	Elaborarea noilor repere curriculare bazate pe valori olimpice, etică, incluziune, antidoping	Trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic, Agenția Națională Antidoping	1 500 000,00	1. Repere aprobate în sistem. 2. Număr de teme integrate în curriculum.
2.8.3.	Formarea formatorilor naționali în noile direcții tematiche (inclusiv etică, antidoping, integritate)	Trim. II, 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic Agenția Națională Antidoping, Universitatea de Stat din Moldova Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare	1 000 000,00	1. Minimum 100 formatori instruiți. 2. Rată de participare.
2.8.4.	Instruirea profesorilor de educație fizică din instituțiile gimnaziale și liceale	Trim. III, 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova	22 000 000,00	1. 1.000 cadre didactice instruite. 2. Procent de acoperire a instituțiilor.
2.8.5.	Pilotarea programului în cel puțin 50 instituții de învățământ	Trim. IV, 2027 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Școli-pilot, autorități locale	17 000 000,00	1. Raport pilotare complet elaborate. 2. Grad satisfacție $\geq 75\%$ elevi și profesori.

2.8.6.	Aprobarea și extinderea programului la nivel național	Trim. I, 2027 – Trim. I, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Finanțelor, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic	1 000 000,0			1. Program în vigoare în toate școlile. 2. Număr de elevi beneficiari (creștere cu 50%).
Obiectivul general 3. Dezvoltarea sportului de performanță								
3.1.	Creșterea numărului de sportivi de performanță la pragul de 10 000 față de circa 6000 de sportivi legitimați în federațiile sportive naționale în prezent, prin promovarea și motivarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv în scopul identificării sportivilor cu potențial fizic ridicat și abilități motrice deosebite până în anul 2028.							
3.1.1.	Elaborarea și aprobarea planului național pentru promovarea și stimularea parteneriatelor sportive între instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv	Trim. I, 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Federații Sportive, Școli sportive, Autorități publice locale	500 000,00			1. Plan aprobat. 2. Implementare în >80% instituții.
3.1.2.	Furnizarea de servicii de consultanță și mentorat pentru instituțiile partenere în domeniul sportului, în scopul identificării sportivilor cu potențial fizic ridicat și abilități motrice deosebite	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federații Sportive, Școli sportive	600 000,00			1. 3 sesiuni/an. 2. 100% instituții beneficiare.
3.1.3.	Organizarea anuală a minimum 3 evenimente sportive dedicate identificării sportivilor talentați în diferite probe sportive	Trim. III, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Autorități publice locale, Școli sportive	141 600 000,00			1. Min. 3 evenimente/an. 2. Min. 1000 sportivi identificați/an.

3.1.4.	Elaborarea și aprobarea Hotărârii de Guvern pentru Regulamentul de funcționare a Sistemului Informațional de Management al Datelor din Domeniul Sport, inclusiv dezvoltarea conceptului, întocmirea caietului de sarcini și realizarea efectivă a sistemului, asigurând transparență, eliminarea corupției și un management eficient al procesului și al resurselor.	Trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Justiției, Agenția de Guvernare Electronică Federații sportive	3 000 000,00			1. Concept și caiet aprobat. 2. Regulament elaborate și aprobat. 3. SIMDS elaborat și funcțional.
3.1.5.	Consolidarea capacităților instituțiilor prin dezvoltarea, implementarea și testarea Sistemului Informațional de Management al Datelor din Domeniul Sport	Trim. II, 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Companii IT locale Federații Sportive, Școli sportive	2 700 000,00			1. Sistem dezvoltat și testat. 2. Sistem funcțional și accesibil. 3. 3 instruiți/an pentru fiecare categorie de instituții.
1.3.6.	Evaluarea anuală, asigurarea funcționalității și menținerea Sistemului Informațional de Management al Datelor din Domeniul Sport	Trim. IV, 2027 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive	1 600 000,00			1. Raport anual publicat. 2. Recomandări implementate.
3.2.	Sprrijinirea loturilor naționale, astfel încât până în anul 2028, ponderea asigurării cu echipament sportiv a acestora să crească cu cel puțin 5%, anual.							

3.2.1.	Evaluarea necesarului de echipament sportiv pentru loturi	Trim. III, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive	500 000,00		1. Raport de evaluare elaborate și publicat.
3.2.2.	Achiziționarea și distribuirea echipamentului sportiv	Anual, 2026-2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive, sponsori	181 000 000,00		1. Progres anual de +5% echipament distribuit. 2. Loturi naționale echipate cu +5% anual.
3.2.3.	Monitorizarea și stării raportarea echipamentului	Anual, 2026-2028	Federațiile sportive	Ministerul Educației și Cercetării	600 000,00		1. Rapoarte anuale de monitorizare. 2. Creșterea gradului de utilizare a echipamentului.
3.2.4.	Organizarea campaniilor de promovare a importanței echipamentului adecvat	Anual, 2026-2028	Ministerul Educației și Cercetării	Media, Federațiile sportive	900 000,00		1. Campanii realizate anual. 2. Creșterea gradului de conștientizare.
3.3.	Sporirea numărului de sportivi de performanță cu acces liber la serviciile medicale specializate, până în anul 2028, cu cel puțin 50%, anual.						
3.3.1.	Instruirea continuă a specialiștilor în 2026 – recuperare sportivă prin cursuri suplimentare	Trim. I, 2026 – Trim. IV, 2028	Universitatea de Stat, Universitatea de Medicină și Farmacie „N. Testemițeanu”	Federațiile sportive	3 500 000,00		1. Minimum 20 specialiști instruiți anual. 2. Număr de sesiuni și participări realizate.
3.3.2.	Asigurarea accesului gratuit și echitabil la servicii medicale specializate pentru sportivi	Trim. II, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive	10 000 000,00		1. Creșterea cu 50% anual a numărului de sportivi cu acces gratuit la servicii. 2. Număr consultații și feedback pozitiv.

3.3.3.	Monitorizarea accesului și calității serviciilor medicale de performanță	Trim. III, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării, Biroul Național de Statistică	Federațiile sportive	500 000,00		1. Sistem funcțional și raport anual disponibil. 2. Procent de acoperire și utilizare a sistemului.
3.4.	Creșterea numărului de persoane cu dizabilități care practică sportul de performanță, prin crearea condițiilor de socializare, adaptare psihosocială, educațional incluzivă și asistență psihologică în sport, astfel încât numărul acestora către anul 2028 să crească cu 15 % anual.						
3.4.1.	Realizarea studiului privind persoanele cu dizabilități care practică sportul	Trim. III, 2027	Ministerul Educației și Cercetării	Asociații de persoane cu dizabilități	500 000,00		1. Studiu realizat și publicat în termen.
3.4.2.	Organizarea anuală a minimum 5 competiții sportive pentru persoanele cu dizabilități	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Federațiile sportive, Ministerul Educației și Cercetării	ONG-uri, Școli sportive	42 000 000,00		1. Număr competiții/an cu minim 100 participanți. 2. Număr competiții și participanți.
3.4.3.	Evaluarea periodică a necesităților privind socializarea, adaptarea psihosocială și educația incluzivă	Trim. IV, 2026-2028	Ministerul Educației și Cercetării	ONG-uri, Ministerul Sănătății	1 500 000,00		1. Rapoarte anuale elaborate și publicate. 2. Număr rapoarte și recomandări implementate.
3.4.4.	Elaborarea și implementarea unui mecanism de motivare și atragere a persoanelor cu dizabilități pentru practicarea sportului	Trim. I, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Federațiile sportive, ONG-uri, Asociații de persoane cu dizabilități	1 000 000,00		1. Mecanism dezvoltat și utilizat. Număr utilizatori și feedback pozitiv.

3.5.	Promovarea valorilor sportului curat, precum și motivarea și dezvoltarea percepțiilor pozitive ale sportivilor de performanță privind instruirea în domeniile antidoping, eticii și integrității sportive, astfel încât, până în anul 2028, proporția sportivilor instruiți în aceste domenii să atingă nivelul de 40% din totalul sportivilor de performanță.					
3.5.1.	Program de instruire și suport metodologic pentru promovarea valorilor sportului curat	Trim. III, 2026	Agencia Națională Antidoping,	Ministerul Educației și Cercetării, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic Federațiile sportive	1 000,0	1. Min. 2 instruiri/an, 100 persoane instruite. 2. Nr. cursanți și sesiuni desfășurate.
3.5.2.	Organizarea forumurilor și seminarelor periodice cu autorități și sportivi de performanță	Trim. III, 2026	Agencia Națională Antidoping,	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic Autoritățile publice locale, Federațiile sportive	3 000,0	1. Min. 2 evenimente/an. 2. Feedback participanți, nr. Evenimente.
3.5.3.	Dezvoltarea curriculumului de instruire antidoping, etică și integritate pentru sportivi	Trim. III, 2027	Agencia Națională Antidoping,	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic Federațiile sportive, Experți antidoping	1 500,0	1. Curriculum aprobat. 2. Aprobarea oficială și distribuția curriculumului.
3.5.4.	Elaborarea modului de instruire online de instruire antidoping, etică și integritate	Trim. II, 2027	Agencia Națională Antidoping,	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic Federațiile sportive, platforme educaționale	1 500,0	1. Modul elaborat și accesibil public. 2. Nr. accesări și utilizatori.

3.5.5.	Derularea cursurilor tematice de promovare a valorilor sportului curat și instruire antidoping	Trim. IV, 2027 – Trim. IV, 2028	Agencia Națională Antidoping,	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic Federațiile sportive	3 000 000,0			1. 2 cursuri/an, 100 beneficiari/curs. 2. Feedback și creșterea conștientizării.
Obiectivul general 4: Îmbunătățirea procesului de formare continuă a cadrelor didactice								
4.1.	Asigurarea inserției și a sprijinului profesional cadrelor didactice din domeniul educației fizice și sportului prin îmbunătățirea procesului de formare profesională continuă, astfel încât către anul 2028, numărul de cadre didactice instruite să crească cu cel puțin 20% anual.							
4.1.1.	Colectarea și actualizarea datelor privind posturile vacante	Trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Direcțiile de învățământ Biroul Național de Statistică	200 000,00			1. Bază de date dezagregată la nivel de raion/municipiu realizată până în Trim. IV, 2026. 2. Date actualizate anual. 3. Compendiu statistic publicat anual privind posturile vacante în educația fizică și sport.
4.1.2.	Elaborarea programului de formare profesională și actualizarea curriculumului, precum și a conceptului de formare profesională continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului.	Trim. II, 2027	Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova	Școli sportive	500 000,00			1. 1 program elaborat și validat până în Trim.2/2027. 2. Validare prin ordin al Ministerului Educației și Cercetării. 3. Minimum 2 sesiuni de mentorat/an organizate pentru cadre vacante. 4. Minimum 100 persoane beneficiare/an.

4.1.3.	Derularea instruirilor și a procesului de validare a competențelor profesionale pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului.	Trim. IV, 2027 – Trim. IV, 2028	Universitatea de Stat din Moldova, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Direcțiile de învățământ, Ministerul Educației și Cercetării,	8 400 000,00		1. Organizarea a cel puțin 2 sesiuni de validare/an începând cu 2027. 2. Instruiri tematice derulate regional. 3. Minimum 300 de cadre evaluate și validate până în 2028. 4. Minimum 200 de cadre nou angajate până în 2028.
4.1.4.	Monitorizarea anuală a gradului de ocupare a cadrelor didactice și evaluarea impactului măsurilor aplicate	Trim. IV, 2027 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Direcțiile de învățământ,	300 000,00		1. Rapoarte anuale elaborate și prezentate Ministerului Educației. 2. Evaluări calitative și cantitative ale rezultatelor. 3. Creșterea cu minimum 40% a numărului de cadre didactice angajate până în 2028. 4. Minimum 80% dintre participanții la instruiți consideră măsurile utile și aplicabile.

4.2.	Asigurarea către anul 2028 a condițiilor de formare profesională inițială și continuă pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului în activitatea lor cu persoanele/copiii cu nevoi speciale (deficiențe fizice/mentale) pentru o educație incluzivă de calitate, în cel puțin 60 % dintre instituțiile de învățământ extrașcolar sportiv.					
4.2.1.	Elaborarea curriculumului pentru formarea cadrelor didactice în educația incluzivă în domeniului educației fizice și sportului	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova	Comitetul Paralimpic Federațiile sportive	1 000,0	1. Curriculum elaborat și aprobat. 2. 5 instruiți tematic/an pentru formarea profesională.
4.2.2.	Acreditarea cursurilor de formare profesională pentru cadrele didactice în educația incluzivă în domeniului educației fizice și sportului (minim 15 cadre instruite anual)	Trim. III, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională de Asigurare a Calității Educației și Cercetare	Universitatea de Stat din Moldova	300 000,00	1. Program de instruire aprobat și acreditat. 2. Număr cadre didactice instruite anual.
4.2.3.	Organizarea a 3 sesiuni cursuri anuale de formare (set metodologic elaborat și aprobat)	Trim. I, 2028 continuu	Universitatea de Stat din Moldova, Ministerul Educației și Cercetării	Comitetul Paralimpic Federațiile sportive	28 010 000,00	1. 3 sesiuni de cursuri organizate anual. 2. Set metodologic elaborat și aprobat.
4.2.4.	Desfășurarea de campanii promovare și conștientizare privind educația fizică adaptată și incluzivă	2026-2028	Ministerul Educației și Cercetării	Comitetul Paralimpic Federațiile sportive ONG-uri	300 000,0	1. Campanii realizate anual. 2. Nivel de informare și acces sport la cursuri.

4.3.	Creșterea numărului de persoane instruite la cursurile de acordare a primului ajutor medical pentru specialiștii din domeniul educației fizice și sportului în cadrul instituțiilor publice sau private, care sunt acreditate și abilitate pentru această activitate în conformitate cu legislația în vigoare și sprijinirea instituțiilor de învățământ extrașcolar în dezvoltarea parteneriatelor pentru o mai bună colaborare pe acest segment, astfel încât către anul 2028, rata celor instruiți să crească până la 50%.					
4.3.1.	Elaborarea și actualizarea curriculumului pentru cursurile de acordare a primului ajutor medical destinate specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului	Trim. IV, 2026	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Ministerul Educației și Cercetării	Ministerul Sănătății, Agenția Națională pentru Sănătate Publică	500 000,00	1. Curriculum aprobat până la finalul anului 2026. 2. Minimum 1 ghid didactic elaborat. 3. Consultări finalizate, ghid digital disponibil.
4.3.2.	Acreditarea și autorizarea cursurilor de prim ajutor medical în domeniul educației fizice și sportului, conform legislației	Trim. IV, 2026 – Trim.I, 2027	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională de Asigurare a Calității Educației și Cercetare	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență,	200 000,00	1. Program acreditat. 2. Înregistrare în registrul național de formare.
4.3.3.	Organizarea cursurilor de formare profesională în domeniul educației fizice și sportului pentru 300 de cadre didactice.	Trim. II, 2027–2028	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență	Direcțiile de învățământ	10 600 000,00	1. 6 cursuri realizate, 300 persoane certificate. 2. Rată de finalizare $\geq 90\%$.

4.3.4.	Desfășurarea campaniilor de informare și promovare privind cursurile de prim ajutor medical în domeniul educației fizice și sportului	Trim. III, 2027–2028	Ministerul Educației și Cercetări, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență	Direcțiile de învățământ ONG-uri	100 000,00	1. 3 campanii desfășurate. 2. Minimum 30 instituții implicate. 3. Acoperire media $\geq 60\%$.
4.3.5.	Monitorizare și evaluare	2027–2028	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare	Ministerul Educației și Cercetării,	100 000,00	1. 2 rapoarte elaborate și aprobate. 2. Satisfacție participanți $\geq 85\%$. 3. Număr respondenți, aplicabilitate.
4.4.	Creșterea numărului de proiecte de mobilitate internațională Erasmus+ pentru cadrele didactice din domeniul educației fizice și sportului, prin participarea activă a asociațiilor și federațiilor sportive, astfel încât către anul 2028 numărul de programe să crească cu cel puțin 5% anual.					
4.4.1.	Desfășurarea unui studiu privind nivelul competențelor profesionale ale cadrelor didactice din domeniul educației fizice și sportului.	Trim. III, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova	500 000,00	1. Studiu finalizat, validat, publicat și diseminat. 2. Rata de răspuns $\geq 70\%$ din eșantion. 3. Prezentarea rezultatelor într-un eveniment public.

4.5.1.	Elaborarea și revizuirea programelor de formare profesională continuă pentru arbitri de categorie națională	Trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic	180 000,00		1. Minimum 3 programe noi elaborate și aprobate. 2. Minimum 10 CPT per program. 3. Numărul de programe elaborate până la sfârșitul anului 2026.
4.5.2.	Acreditarea și autorizarea oficială a programelor de formare profesională continuă pentru arbitri de categorie națională, conform legislației	Trim. I, 2027	Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională de Asigurare a Calității Educației și Cercetare	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic, federațiile sportive	90 000,00		1. 100% dintre programele elaborate sunt acreditate oficial. 2. Programe depuse spre acreditare până la Trim. I 2027. 3. Programe acreditate până la Trim. I, 2027.
4.5.4.	Organizarea cursurilor de perfecționare profesională pentru arbitri de categorie națională	Trim. II, 2027 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării, federațiile sportive	Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic	3 740 000,00		1. Minimum 6 sesiuni organizate (2027–2028). 2. Minimum 180 arbitri instruiți și certificați. 3. Numărul de sesiuni organizate pe an.
4.6.	Sporirea și diversificarea numărului de programe de perfecționare acreditate, organizate de asociațiile, federațiile sportive naționale sau\și alte instituții acreditate pentru profesorii de educație fizică și antrenori, astfel încât până în anul 2028 numărul programelor acreditate să se mărească cu 30%.						

4.6.1.	Evaluarea situației actuale prin inventarierea programelor existente și elaborarea raportului final de referință.	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, Federațiile sportive	50 000,00			1. Raport de referință finalizat și aprobat. 2. Număr programe inventariate.
4.6.2.	Elaborarea a minimum 3 programe noi de perfecționare și programe de calificare parțială în domenii prioritare pentru cadrele didactice și antrenori	Trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, Federațiile sportive	800 000,00			1. Minimum 3 programe dezvoltate și aprobate până în 2028. 2. Număr sesiuni consultare și feedback.
4.6.3.	Accreditarea programelor de perfecționare și de calificare parțială de către autoritățile competente, urmată de organizarea și pilotarea cursurilor acreditate	Trim. I, 2027- Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Agencia Națională de Asigurare a Calității în Educație	3 340 000,00			1. 100% din programele dezvoltate sunt acreditate oficial. 2. Număr programe depuse spre acreditare.
4.6.6.	Desfășurarea campaniilor de promovare și informare adresate profesorilor de educație fizică și antrenorilor, privind programele de perfecționare și calificare parțială	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Ministerul Educației și Cercetării	Universitatea de Stat din Moldova, Federațiile sportive	60 000,00			1. Minimum 2 campanii derulate. 2. Număr canale și audiență atinsă.

4.7.	Până în anul 2028, va spori și diversifica cu cel puțin 40% numărul programelor de educație, formare și perfecționare destinate ambasadurilor antidoping, ofițerilor de integritate în sport și ofițerilor de control doping, prin implementarea a minimum 5 noi module educaționale și campanii de promovare axate pe motivarea sportivilor și consolidarea culturii sportului curat și integru.					
4.7.1.	Elaborarea și implementarea programului de instruire și suport pentru ambasadorii antidoping, ofițerii de integritate și control doping	Trim. IV, 2026	Agencia Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării	5 000 000,00	1. Program funcțional elaborat, aprobat și implementat în Republica Moldova. 2. Progresul elaborării și implementării (%).
4.7.2.	Desfășurarea anuală a minimum 2 seminare informativ-metodologice privind educația antidoping și integritatea în sport	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Consiliul pentru egalitate Ministerul Educației și Cercetării	Agencia Națională Antidoping	Inclus în bugetul total	1. Minimum 2 seminare desfășurate anual pentru cadre din domeniul sportive. 2. Numărul de seminare organizate semestrial.
4.7.3.	Derularea programului de suport prin organizarea a 3 instruirii tematice pentru ambasadorii antidoping și ofițerii de integritate și control doping	Trim. I, 2027	Consiliul pentru egalitate Ministerul Educației și Cercetării	Agencia Națională Antidoping	Inclus în bugetul total	1. Minimum 3 sesiuni tematice realizate pentru personalul ANAD. 2. Progresul realizării sesiunilor (%).
4.7.4.	Elaborarea raportului de evaluare privind implementarea programului de suport pentru educare, formare și perfecționare în domeniul antidoping,	Trim. IV, 2026 – Trim. IV, 2028	Consiliul pentru egalitate	Agencia Națională Antidoping	Inclus în bugetul total	1. Raport final elaborat și aprobat de autoritățile relevante în Republica Moldova.

	etică și integritate sportivă.								2. Progresul redactării raportului (%).
4.8.	Încurajarea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ general, extrașcolar sportiv, asociațiile sportive, federațiile sportive și Agenția Antidoping în scopul creșterii numărului de persoane instruite la cursurile de educație antidoping, etică și integritate în sport destinate pentru profesorii de educație fizică și personalul asistent al sportivilor, astfel încât către anul 2028, numărul de instituții implicate în proiecte de parteneriat să crească cu cel puțin 5% anual.								
4.8.1.	Îmbunătățirea și actualizarea cadrului normativ pentru facilitarea parteneriatelor dintre instituțiile educaționale, structurile sportive și Agenția Națională Antidoping, în vederea asigurării unei cooperări eficiente și a creșterii impactului programelor de educație antidoping, etică și integritate în sport	Trim. IV, 2026	Agencia Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării Consiliul pentru egalitate	1 900 000,00				1. Minimum 1 set de acte model elaborate și aprobate. 2. Progresul elaborării (%). 3. Numărul de documente utilizate în practică. 4. Număr de consultări cu actorii implicați.
4.8.2.	Organizarea și desfășurarea unei campanii de informare și promovare privind parteneriatele educație-sport-antidoping, cu implicarea instituțiilor de	Trim. II, 2027	Agencia Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării Federațiile sportive	1 000 000,00				1. 1 campanie multianuală lansată. 2. Minimum 3 canale media utilizate. 3. Număr de acțiuni de promovare pe an.

4.8.3.	Învățământ, federațiilor sportive și Agenției Naționale Antidoping, în scopul conștientizării importanței colaborării și creșterii numărului de instituții implicate	Trim. III, 2027	Agencia Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării Direcțiile de învățământ	2 100 000,00				1. 1 document metodologic aprobat. 2. Număr de consultări. 3. Minim 80% instituții informate despre utilizare.
4.8.4.	Elaborarea și aprobarea unui suport metodologic pentru parteneriate între instituțiile de învățământ, structurile sportive și Agenția Națională Antidoping	Trim. IV, 2026 – IV, 2028	Agencia Națională Antidoping	Ministerul Educației și Cercetării Consiliul pentru egalitate	400 000,00				1. Minimum 20% instituții beneficiază anual de suport metodologic. 2. Număr de instituții sprijinite anual.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de implementare a
Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ.
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” este elaborat de Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ.
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ.
Proiectul Programului de implementare a Strategiei este elaborat în temeiul art.9 lit. a) din Legea nr.110/2025 cu privire la educația fizică și sport și Hotărârii Guvernului nr.490/2024 cu privire la Strategia de dezvoltare „Sport 2030”. Necesitatea elaborării proiectului programului de implementare a Strategiei a apărut în urma ratificării Acordului de Asociere RM-UE și obținerii statutului de țară candidat, pentru aderare la Uniunea Europeană. În articolul 126 din capitolul 23 al Acordului de Asociere RM-UE prevede: <i>Părțile promovează cooperarea în domeniul activităților sportive și fizice prin intermediul schimbului de informații și de bune practici pentru a susține un stil de viață sănătos, valorile sociale și educative ale sportului și buna guvernare în sport în cadrul societăților din UE și din Republica Moldova.</i> Conform pct.37 din cap.XXVI al Planului național de aderare al Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.45/2024, Republica Moldova urmează să aprobe Strategia națională de dezvoltare a sportului. Astfel, proiectul Programului de implementare a Strategiei definește politica Guvernului Republicii Moldova în domeniul educației fizice și al sportului. Proiectul Programului de implementare a Strategiei constituie primul document de politici publice elaborat la nivel național, axat pe punerea în aplicare a obiectivelor din domeniul educației fizice și sportului. În conformitate cu Obiectivul nr. 5.26 din Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, se urmărește consolidarea cadrului de politici pentru dezvoltarea culturii fizice și a sportului, cu accent atât pe sportul de masă, cât și pe cel de performanță.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.
În Republica Moldova, practicarea sportului reprezintă un element esențial pentru menținerea sănătății și dezvoltarea armonioasă a personalității, contribuind la formarea și transmiterea aptitudinilor și valorilor general-umane, la dezvoltarea capitalului uman, la consolidarea conștiinței și identității naționale, precum și la susținerea aspirațiilor de integrare europeană. Totodată, se constată un caracter formal în practicarea sportului de masă și a sportului de performanță. În acest context, se impune actualizarea cadrului legal, astfel încât acesta să corespundă exigențelor și necesităților actuale. Prin intermediul disciplinei „Educația fizică”, desfășurată în instituțiile de învățământ general, profesional-tehnic și superior, se urmărește dezvoltarea competențelor specifice în rândul elevilor și studenților. Complementar, prin activitățile extrașcolare organizate de școlile sportive, Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, precum și Comitetul Paralimpic din Republica Moldova, se asigură formarea competențelor sportive specifice și de performanță. Mediul social exercită o influență semnificativă asupra elevilor și tinerilor în afara cadrului educațional formal, contribuind la formarea valorilor și percepțiilor care le modelează comportamentul. În acest context, sportul are un rol esențial atât în educația formală, cât și în cea non-formală, contribuind la dezvoltarea echilibrată a individului. Un alt factor care justifică necesitatea aprobării Programului de implementare a Strategiei este declinul demografic al Republicii Moldova, cauzat de migrația în masă. Plecarea populației active a fost însoțită de

emigrarea copiilor și tinerilor, care ar fi putut deveni viitori sportivi, antrenori sau profesori valoroși pentru societatea noastră.

Una dintre problemele stringente ale momentului este insuficiența resurselor umane specializate în domeniul educației fizice și sportului. Deficitul de cadre didactice și antrenori calificați reprezintă o provocare majoră, care, la rândul său, afectează negativ calitatea pregătirii specialiștilor din acest domeniu.

Republica Moldova urmărește o politică de dezvoltare a sportului aliniată la politicile europene, adaptată la problemele și necesitățile actuale ale sistemului de educație fizică și sport, precum și ale beneficiarilor acestuia. Conform datelor BNS în Republica Moldova pentru anul 2023, în Republica Moldova funcționează 101 de școli sportive cu un contingent de 38,9 mii de copii, inclusiv 20,4 mii de sportivi în grupe de instruire începători, 16,8 mii sportivi în grupe de instruire avansați, 0,8 mii de sportivi în grupe de instruire de măiestrie sportivă, 0,2 mii sportivi în grupe de instruire de măiestrie sportivă superioară, 220 de candidați în Maeștri ai Sportului, 95 de Maeștri ai Sportului, 20 de Maeștri Internaționali ai Sportului. În școlile pentru copii și tineret activează 1157 de antrenori. Comparativ cu anul 2000, numărul școlilor s-a majorat cu 24 de unități (sau cu 31,2 %).

În același context, numărul sportivilor s-a mărit cu 8,9 mii persoane (sau cu 30,3%), (nu sunt incluse datele privind regiunea transnistreană și mun. Tighina).

Proiectul Programului de implementare a Strategiei va intra în vigoare în momentul publicării sale în Monitorul Oficial.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Scopul proiectului Programului de implementare a Strategiei este de a stabili direcțiile strategice necesare pentru soluționarea coerentă a problemelor identificate, atingerea obiectivelor de dezvoltare în domeniul educației fizice și sportului, precum și anticiparea și gestionarea schimbărilor care pot surveni în acest sector. Proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 este elaborat în conformitate cu direcțiile și obiectivele stabilite în Strategia de dezvoltare „Sport 2030”, fiind totodată aliniat cu prioritățile Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și ale Programului de guvernare „Moldova prosperă, sigură, europeană”.

Strategia de dezvoltare „Sport 2030” stabilește direcțiile de acțiune pentru dezvoltarea durabilă a domeniului sportului în Republica Moldova. Aceasta vizează extinderea accesului la activități fizice pentru toate categoriile de populație, creșterea calității educației fizice în sistemul de învățământ, susținerea sportului de performanță și promovarea unei culturi a mișcării ca element esențial al unui stil de viață sănătos. Documentul are un rol central în fundamentarea Programului de implementare, oferind cadrul strategic necesar pentru atingerea obiectivelor stabilite la nivel național pentru anii 2026-2028.

Documentul „Moldova Europeană 2030” își propune, ca obiectiv, consolidarea cadrului de politici pentru dezvoltarea educației fizice și a sportului, cu accent atât pe sportul pentru toți, cât și pe sportul de performanță. Programul de guvernare „Moldova prosperă, sigură, europeană” își propune să îmbunătățească infrastructura sportivă, să asigure accesul persoanelor cu dizabilități la facilități sportive, să sprijine participarea sportivilor de performanță la competiții naționale și internaționale, precum și să promoveze parteneriate public-private în vederea atragerii investițiilor pentru dezvoltarea bazelor sportive la nivel central și local.

Proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028, în viziunea sa, integrează și abordează o serie de probleme conexe reflectate în alte documente strategice naționale, precum:

- **Strategia de Dezvoltare Regională 2022–2028**, care prevede funcționarea eficientă a complexelor sportive multifuncționale și a zonelor de recreere cu importanță regională;

- **Strategia de Dezvoltare „Educația 2030” pentru anii 2023–2025**, care stipulează că până în 2030 toate instituțiile de învățământ extrașcolar vor fi acoperite în proporție de 90% cu cadre didactice.

De asemenea, se urmărește crearea condițiilor optime pentru educație, inclusiv educație fizică, în vederea formării unei generații sănătoase, reziliente psiho-emoțional, cu deprinderi de viață dezvoltate. Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 mai prevede dezvoltarea școlilor

sportive astfel încât până în 2028 numărul de participanți să crească anual cu 3–5%, în special în rândul copiilor din familii vulnerabile, în situații de risc, cu comportament deviant sau cu nevoi speciale, precum și formarea calificată a antrenorilor.

Problemele majore identificate în domeniul sportului, evidențiate în proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026–2028, sunt următoarele:

-*contextul social-economic dificil*, care influențează negativ starea de sănătate a populației și limitează dezvoltarea sistemului de educație fizică și sport;

-*insuficienta valorificare a dimensiunii internaționale*, în condițiile în care experiența altor state demonstrează că sportul contribuie esențial la coeziunea socială și identitară a unei națiuni;

-*existența unor politici sectoriale ineficiente*, care împiedică modernizarea infrastructurii sportive, dezvoltarea sportului pentru toți și a sportului de performanță, precum și formarea adecvată a specialiștilor în domeniu (antrenori, metodiști, cercetători), fiind accentuate și de un sistem de finanțare necorespunzător.

În acest context, la nivel micro-sectorial, domeniul sportului se confruntă cu următoarele probleme specifice:

1. Număr insuficient de spații sportive raportat la populația existentă;
2. Reducerea constantă a numărului de spații sportive acoperite;
3. Infrastructura tehnico-materială învechită și necorespunzătoare a spațiilor publice destinate activităților sportive;
4. Infrastructură sportivă inadecvată sau lipsă în localitățile rurale;
5. Absența grupurilor sanitare în sălile de sport din mediul rural;
6. Lipsa ieșirilor de urgență în majoritatea sălilor sportive, necesare în caz de evacuare;
7. Dotarea insuficientă cu truse medicale de prim ajutor și defibrilatoare;
8. Lipsa condițiilor adaptate pentru persoanele cu deficiențe de vedere și mobilitate, ceea ce limitează accesul acestora la practicarea sportului.

La nivel macro, sectorul sportiv se confruntă cu următoarele probleme majore:

1. Lipsa bazinelor de înot în cel puțin fiecare centru raional;
2. Absența unui stadion național de fotbal modern;
3. Deficitul sălilor și terenurilor polivalente moderne în majoritatea centrelor raionale;
4. Lipsa pistelor ciclabile în zonele urbane;
5. Inexistența unei arene naționale de atletism conforme cu standardele actuale;
6. Deficiența acută a sălilor specializate pentru gimnastică;
7. Număr insuficient de zone de agrement sportiv accesibile tuturor, precum parcuri acvatice, piste pentru alergare și jogging în zone forestiere, trasee pentru mountain bike, rollerdromuri, săli de escaladă, facilități pentru hipism ș.a.;
8. Lipsa taberelor de vară situate în zone ecologice, dedicate practicării activităților sportive pentru asanare și fortificare a sănătății;
9. Absența centrelor de pregătire pentru loturile naționale și olimpice în zone ecologice.

Provocările cu care se confruntă sectorul sportiv sunt următoarele:

1. *Infrastructură precară:* Multe stadioane, săli de sport și bazine se află într-o stare avansată de degradare, ceea ce limitează posibilitatea sportivilor de a se pregăti în condiții adecvate și sigure.
2. *Finanțare insuficientă:* Bugetul destinat sectorului sportiv este redus, ceea ce împiedică investițiile în infrastructură modernă, dezvoltarea programelor pentru tinerii talente și susținerea sportivilor de performanță.
3. *Lipsa investițiilor din sectorul privat:* Implicarea mediului privat în sport este limitată din cauza lipsei interesului, a unui cadru legislativ fiscal nefavorabil antreprenorilor, a instabilității economice și a incertitudinii geopolitice regionale.
4. *Deficit de personal calificat:* Există o insuficiență de cadre didactice și manageriale bine pregătite și motivate, inclusiv antrenori și profesori de educație fizică, precum și o scădere a motivației tinerilor absolvenți cu profil pedagogic pentru a activa în domeniul sportului.

5. *Exodul sportivilor talentați*: Lipsa oportunităților și a infrastructurii adecvate determină mulți sportivi promițători să-și caute șansele în străinătate, ceea ce conduce la pierderea potențialului local.
6. *Probleme sociale persistente*: Anumite comunități se confruntă cu sărăcie, acces limitat la educație și servicii de sănătate, dificultând participarea lor la activități sportive.
7. *Corupție și management deficitar*: Fenomenele de corupție în structurile sportive și managementul neperformant conduc la alocarea nejustificată a resurselor financiare și lipsa transparenței în procesul de selecție a sportivilor și antrenorilor.
8. *Promovare insuficientă*: Sportul nu beneficiază de o promovare adecvată în școli și comunități, ceea ce reduce atractivitatea activităților sportive pentru tineri și împiedică dezvoltarea unei culturi sportive la nivel societal.
9. *Lipsa unei metodologii clare de finanțare a școlilor sportive*, care generează subfinanțarea anumitor instituții, utilizarea inefficientă a fondurilor și neexecutarea bugetelor alocate.
10. *Incluziune socială deficitară*: Lipsa condițiilor adaptate pentru sportivii cu dizabilități locomotorii și pentru persoanele cu deficiențe de vedere în majoritatea sălilor de sport din țară. Este esențială crearea unor facilități optime pentru toate categoriile sociale.
11. *Dopajul*: Lipsa programelor de educație și formare în școli, colegii, universități și în structuri sportive bazate pe promovarea valorilor și spiritului olimpic, a eticii și integrității în sport, necunoașterea regulilor antidoping și a substanțelor și metodelor interzise duce la creșterea ratei încălcărilor reglementărilor antidoping.

Obiectivele generale ale Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 sunt:

- 1) *Îmbunătățirea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive pentru practicarea exercițiului fizic și sportului până în anul 2030.*
 - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sportive educaționale, prin construirea, reabilitarea și dotarea complexurilor și terenurilor sportive multifuncționale conforme standardelor naționale;
 - Crearea și consolidarea centrelor de pregătire sportivă de performanță, destinate loturilor naționale și activităților de antrenament, în vederea îmbunătățirii condițiilor de instruire și performanță sportivă;
 - Asigurarea integrității și monitorizării activității sportive, prin amenajarea stațiilor de control antidoping și implementarea unui sistem de urmărire a traseului profesional al sportivilor;
- 2) *Stimularea practicării activităților sportive în masă pentru un mod de viață sănătos:*
 - Creșterea numărului de copii și adulți care practică activităților sportive în vederea fortificării sănătății;
 - Promovarea sportului în rândul copiilor și tinerilor prin programe școlare și extrașcolare;
 - Creșterea gradului de participare activă a persoanelor cu dizabilități la activități sportive cu caracter permanent;
 - Creșterea numărului de evenimente și acțiuni cu caracter sportiv de masă.
- 3) *Dezvoltarea sportului de performanță.* Îmbunătățirea performanțelor sportive la nivel internațional de către sportivii moldoveni realizat prin:
 - Dezvoltarea programelor de susținere al sportivilor de performanță și echipelor naționale;
 - Majorarea susținerilor financiare pentru federațiile sportive naționale;
 - Creșterea numărului sportivilor de performanță care înregistrează rezultate notorii.
 - Promovarea a unui număr mare de tinere talente prin organizare de acțiuni de selecție.
- 4) *Îmbunătățirea procesului de formare continuă a cadrelor didactice.* Îmbunătățirea sistemului de formare continuă va fi asigurat prin:
 - Dezvoltarea de programe de instruire pentru profesorii de educație fizică, antrenori, arbitri, psihologi sportivi prin formarea profesională continuă;
 - Dezvoltarea programelor de rezidențiat și asigurarea sectorului cu medici sportivi, reabilitologi, kinezioterapeuți, maseuori, dietologi și asistenți medicali;

-Dezvoltarea de programe de instruire pentru profesorii și antrenorii de sport prin formare de abilități pentru acordarea primului ajutor medical, inclusiv resuscitarea;

-Creșterea numărului de tineri specialiști.

5) *Asigurarea calității procesului de finanțare, monitorizare și evaluare a sectorului de educație fizică și sport:*

-Dezvoltarea unui cadru normativ adaptat la cerințele sociale actuale și armonizat la agenda de asociere UE-RM;

-Crearea de politici pentru a asigura transparența și corectitudinea în administrarea sportului;

-Implementarea unui sistem de evaluare și monitorizare pentru a urmări progresul și a face ajustări în strategie în funcție de rezultate.

Impactul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028.

Proiectul Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 urmărește să genereze un impact atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Dezvoltarea sportului va contribui la reducerea sărăciei, la îmbunătățirea stării de sănătate a populației și, implicit, la diminuarea plăților pentru somaj și alte ajutoare sociale.

Totodată, sportul, ca sistem integrat, va stimula eficiența cercetărilor și inovațiilor, generând astfel un impuls pozitiv pentru economia națională.

Creșterea numărului persoanelor active în practicarea sportului va conduce la majorarea speranței de viață, reducerea criminalității, îmbunătățirea accesului populației la servicii de calitate superioară și, în final, va susține dezvoltarea durabilă a țării.

Riscurile de implementare ale Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028:

- Existența voinței politice la toate nivelurile pentru garantarea implementării Proiectului Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028, considerat o prioritate națională;

- Asigurarea resurselor financiare, metodologice, logistice și altele necesare pentru realizarea proiectului Programului de implementare a Strategiei;

- Elaborarea unui Program realist și coerent pentru punerea în practică a obiectivelor prevăzute în Strategie;

- Dezvoltarea strategiilor și programelor locale și instituționale de educație fizică și sport, aliniate și corelate cu proiectul Programului de implementare a Strategiei;

- Pregătirea resurselor umane și a experților, precum și organizarea consultărilor pentru susținerea implementării proiectului Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028.

Implementarea proiectului Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 implică valorificarea următoarelor mecanisme:

Programul pentru implementarea Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028;

Planul de acțiuni pentru implementarea programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028, la nivel local și instituțional;

Implementarea noii Legi cu privire la educația fizică și sport;

Corelarea implementării Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028, cu implementarea Strategiilor în alte sectoare ale economiei naționale;

Formarea resurselor umane și finanțarea adecvată privind implementarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare.

A fost analizată și opțiunea „a nu face nimic”. Această opțiune presupune că domeniul educației fizice și sportului va rămâne în continuare fără documente de politici, cu o viziune și scop clar de dezvoltare. Opțiunea nu se consideră una viabilă deoarece orice domeniu social urmează să fie coordonat de documente de politici ca strategii, planuri ori programe.

A fost analizată opțiunea elaborării proiectului Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028, care a fost acceptată. Documentul de politici respectiv va contribui la dezvoltarea sectorului respectiv.

4. Analiza impactului de reglementare.

4.1. Impactul asupra sectorului public.

Propunerile incluse în proiect vor contribui la sistematizarea documentelor de politici în domeniul educației fizice și sportului, prin consolidarea acestora într-un Program pe termen mediu. Totodată, acestea vor facilita utilizarea eficientă a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru educația fizică și sport și vor sprijini administrarea rațională și eficientă a resurselor existente.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative.

După aprobarea Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028, implementarea acestuia nu va genera cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, costurile totale al acțiunilor incluse în Program încadrându-se în Cadrul bugetar pe termen mediu 2026-2028, pentru sectorul „Tineret și sport”.

	2026	2027	2028
Bugetul de stat	279003000	348270800	337959000
0812 „Servicii de sport și cultură fizică”	271203000	340470800	333159000
8601 „Elaborarea politicilor în domeniul tineretului și sportului”	7800000	7800000	4800000
Asistență externă	966080	191650000	200660000
0812 „Sport” funcția P3 – 70268 „Proiectul „Programul cadru al UE Erasmus +”	350000	0	0
Program al UE „Săptămâna Europeană a Sportului”	616080	650000	660000
GROW Plan	0	191000000	200000000
Costuri neacoperite	8784000	12000000	13000000
Total	288753080	551920800	551619000

Ținând cont că *Strategia de dezvoltare „Sport 2030”* prevede elaborarea Programului de implementare pentru anii 2026–2028, politicile și acțiunile incluse în proiect urmează a fi corelate cu cadrul de resurse disponibil, în strictă concordanță cu alocațiile aprobate în Cadrul bugetar pe termen mediu 2026–2028, cu indicarea expresă a sectoarelor implicate și a sursele de finanțare aferente.

Costul total al acțiunilor incluse în Program este de **1 392 292 880,00 lei**, din care **965 232 800,00 lei** sunt prevăzuți în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2026-2028, iar **393 276 080,00 lei** reprezintă eventuala contribuție a partenerilor de dezvoltare. În Program sunt și costuri neacoperite în sumă de **33 784 000,00 lei**. La momentul aprobării Programului, din contribuția partenerilor de dezvoltare este confirmată finanțarea de **350 000,00 lei**.

Costurile de implementare includ cheltuieli curente și administrative, investiții în active nefinanciare ale instituțiilor sportive, precum și acțiuni specifice – organizarea de evenimente sportive, reabilitarea și modernizarea infrastructurii, instruire, cercetări și studii de specialitate.

Astfel, în Anexa nr.20 din CBTM pentru anii 2026-2028 este prevăzut ca prioritate al sectorului Sport:

1. Reformarea educației fizice și sportului prin implementarea unui sistem de management informațional.
2. Dezvoltarea sportului de performanță, a sportului în masă și susținerea asociațiilor și cluburilor sportive de utilitate publică.

Indicatori-cheie de performanță pe sector

1. Documente de politici elaborate și implementate în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului dopajului în sport.
2. Organizarea și desfășurarea acțiunilor sportive naționale și internaționale pe teritoriul Republicii Moldova, pregătirea loturilor naționale pentru participare la evenimente sportive internaționale

În acest sens, planificarea în cadrul Programului pentru perioada 2026-2028 a fost efectuată pornind de la mijloacele financiare planificate și aprobate în CBTM, iar mijloace financiare suplimentare pentru implementarea acțiunilor în domeniul sport nu sunt necesare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Prezentul proiect va avea un impact pozitiv asupra domeniului educației fizice și sportului, contribuind atât la dezvoltarea acestuia, cât și la obținerea unor performanțe superioare în sportul de înalt nivel, precum și la creșterea numărului de persoane din rândul populației care practică un mod de viață sănătos.

De asemenea, impactul social din implementarea prevederilor prezentului document de politici va conduce la:

Promovarea sănătății publice și a unui stil de viață activ

- crește nivelul de practicare regulată a activităților fizice în rândul populației, contribuind la reducerea sedentarismului și a bolilor cronice.
- reduce cheltuielile publice pe termen lung pentru sănătate, prin prevenirea afecțiunilor asociate inactivității (obezitate, diabet, boli cardiovasculare).

Consolidarea comunităților și a coeziunii sociale

- creează contexte pentru interacțiune între generații și grupuri sociale diferite.
- dezvoltă sentimentul de apartenență la comunitate prin cluburi sportive locale, evenimente și voluntariat.
- contribuie la reducerea fenomenelor de marginalizare și la crearea unei culturi a respectului și fair-play-ului.

Educație și dezvoltare personală

- sportul devine un instrument de formare a valorilor civice: disciplină, muncă în echipă, perseverență.
- complementarizarea educației formale prin dezvoltarea competențelor sociale și emoționale.
- crește atractivitatea școlilor prin programe extracurriculare sportive moderne și variate.

Prevenirea comportamentelor de risc și siguranță socială

- oferă alternative constructive pentru tineri, reducând riscul de implicare în comportamente antisociale (consum de droguri, delincvență, violență).
- creează un mediu structurat unde tinerii pot investi energia în activități pozitive.

Imagine și mândrie națională

- performanțele sportivilor de elită sporesc coeziunea și identitatea națională.
- evenimentele internaționale găzduite stimulează deschiderea culturală și schimburile interculturale.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Prezentul proiect proiectează creșterea gradului de acces la infrastructură și programe sportive pentru copii, tineri, persoane cu dizabilități și grupuri vulnerabile, diminuează barierele sociale și economice prin asigurarea unor programe accesibile sau gratuite, favorizează participarea fetelor și femeilor în sport, contribuind la egalitatea de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE.

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării Legii nr.239/2008, proiectul Programului de implementare a Strategiei a fost plasat pe pagina web a Ministerului Educației și Cercetării, la secțiunea Transparența decizională https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14334 pe portalul guvernamental www.particip.gov.md

Proiectul Hotărârii Guvernului va fi supus avizării conform Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

La etapa de **elaborare a proiectului Programului „Sport 2030” pentru anii 2026-2028**, transparența și consultarea publică au fost asigurate prin implicarea instituțiilor relevante – Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Educație Fizică și Sport, Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic, Liceul Republican cu Profil Sportiv – precum și prin consultarea prealabilă a altor părți interesate și grupuri țintă (copii, elevi, studenți, sportivi, părinți, comunități, angajatori).

7. Concluziile expertizelor

Proiectul Hotărârii Guvernului va fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție.

Potrivit art.28 alin.(2) lit.a) din Legea integrității nr.82/2017, documentele de politici nu se supun expertizei anticorupție.

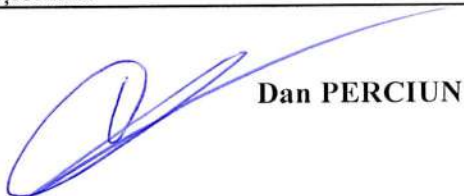
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Pentru implementarea proiectului Hotărârii Guvernului nu este necesară modificarea actelor normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.

Implementarea proiectului Hotărârii Guvernului, urmează a fi realizată de către Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Agenția Națională Antidoping, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic, federațiile sportive naționale.

Ministru

Dan PERCIUN

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 21/1-113-7621

Chișinău

14.07.2025

Ministerul Educației și Cercetării

Spre notificare

Ministerele

La nr. 06/2-09/4593 din 01.07.2025

În temeiul prevederilor pct. 63.14 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.386/2020, Cancelaria de Stat, în calitate de autoritate publică care asigură coordonarea procesului de planificare și elaborare a documentelor de politici publice, prezintă Raportul de evaluare a calității și conformității *proiectului Programului de implementare, pe anii 2025-2027 a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030”* (se anexează).

De asemenea, subliniem că, conform pct. 63.15 din același Regulament, proiectului Programului urmează a fi examinat și validat de către Consiliul pentru coordonarea dezvoltării durabile.

Secretar general adjunct al Guvernului /semnat electronic/ Lilia DABIJA

Digitally signed by Dabija Lilia
Date: 2025.07.15 13:22:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

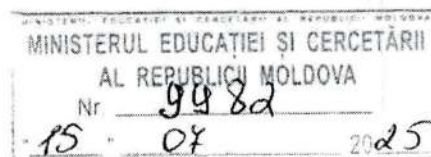

Ex. Marina Botea
Tel. (022) 250-227
Email. marina.botea@gov.md

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

Raport de evaluare a proiectului Programului de implementare, pe anii 2025-2027 a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030”

În urma examinării proiectului Programului de implementare, pe anii 2025-2027 a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” (în continuare – PSDS 2027), prin prisma criteriilor de calitate și conformitate, stabilite în anexa nr. 2 la Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 (în continuare – Regulament), se constată următoarele:

Criterii	Întrebări de evaluare	Da / Nu / Parțial
Sfera de aplicare	1. Domeniul sau subdomeniul abordat, corespunde prevederilor prezentei hotărâri?	Da
	2. Perioada cuprinsă în documentul de politici publice corespunde cu cea prevăzută pentru tipul relevant de document de politici publice?	Da
Relevanța	3. Documentul clarifică contextul național și evidențiază legătura cu prioritățile strategice din Strategia națională de dezvoltare, alte documente de planificare strategică și de politici publice, angajamentele internaționale și cadrul normativ existent relevant?	Da
Analiza situației	4. Documentul de politici definește clar problemele care urmează a fi soluționate?	Da
	5. Sunt descrise suficient de detaliat evoluția, cauzele și consecințele problemelor identificate?	Da
	6. Sunt indicate grupurile vulnerabile și efectul problemelor identificate asupra acestora, sunt descrise aspectele de inechitate/inegalitate, inclusiv din perspectiva de gen?	Da
	7. Sunt identificați beneficiarii direcți și indirecti ai intervențiilor, cu realizarea dezagregărilor disponibile?	Parțial
	8. Sunt descrise detaliat prognozele evoluției problemelor în cazul neintervenției Guvernului?	Da
Obiective	9. Strategia descrie o viziune clară și realizabilă a situației dorite la sfârșitul perioadei de implementare?	N/A
	10. Conține documentul de politici publice obiectivele necesare pentru realizarea viziunii stabilite și soluționarea problemelor descrise?	Parțial
	11. Sunt obiectivele formulate în conformitate cu cerințele pentru tipul corespunzător al documentului de politici publice?	Parțial

	12. Țin cont obiectivele stabilite de grupurile-țintă identificate? Conține documentul de politici obiective care să asigure integrarea și implementarea principiului egalității de gen?	Parțial
Intervenții	13. Sunt obiectivele stabilite transpuse în acțiuni de politici publice în funcție de cerințele corespunzătoare tipului documentului de politici publice elaborat?	Parțial
	14. Sunt descrise toate impacturile anticipate ale intervențiilor planificate, inclusiv din perspectiva de gen?	Parțial
	15. Sunt estimate în program costurile și identificate sursele de finanțare pentru implementarea intervențiilor planificate?	Parțial
	16. Sunt descrise riscurile anticipate în implementarea documentului de politici publice și măsurile de prevenire și contracarare a acestora?	Da
Monitorizare și evaluare	17. Sunt incluși indicatorii de monitorizare și evaluare conform cerințelor pentru tipul de document de politici publice relevant?	Parțial
	18. Conține documentul de politici publice descrierea mecanismului și a procesului de monitorizare/evaluare? Au fost determinate resursele necesare?	Parțial
Prezentarea generală	19. Urmează documentul de politici publice structura coerentă, logică și corespunzătoare tipului respectiv, descrisă în prezenta hotărâre?	Parțial
	20. Sunt incluse toate referințele și anexele necesare cu analizele și documentele de suport?	L/I
Participarea părților interesate	21. Au fost respectate cerințele minime privind asigurarea transparenței și participativității în procesul de elaborare a documentului de politici publice?	Da
	22. Este documentul de politici publice elaborat cu implicarea tuturor părților interesate în soluționarea problemelor abordate?	Da
	23. Au fost constituite platforme de conlucrare cu părțile interesate (grupuri de lucru, platforme online etc.)?	L/I

Concluzii și recomandări:

Urmare a examinării proiectului PSDS 2027 în raport cu criteriile de calitate și conformitate aplicabile documentelor de politici, se constată un *nivel mediu* de aliniere la prevederile cadrului normativ și de planificare strategică în vigoare. În acest context, în vederea alinierii proiectului PSDS 2027 la cerințele stabilite, se solicită considerarea următoarelor recomandări:

1. Potrivit pct. 16 din Regulament, Programul este structurat în două componente: partea descriptivă și partea operațională. Prin urmare, în proiectul Hotărârii de Guvern, în Nota de fundamentare, precum și în conținutul Programului, sintagma „planul de acțiuni al Programului” urmează a fi exclusă și înlocuită cu sintagma „Programul”.
2. **Capitolul I – Analiza situației** necesită completări prin includerea de date cantitative

și calitative care să fundamenteze provocările identificate. În forma actuală, lipsesc datele statistice relevante privind situația pe regiuni, gradul de dezvoltare, precum și identificarea clară a grupurilor afectate. Formulări generale precum „infrastructură insuficientă”, „anumite comunități” sau „acestor persoane” trebuie susținute prin evidențe statistice corespunzătoare.

Se recomandă prezentarea datelor dezagregate pe regiuni și grupuri-țintă, în funcție de criterii precum gen, vârstă, mediu de reședință, statut socioeconomic, etnie etc., astfel încât să fie clar evidențiate nivelul actual de dezvoltare, nevoile identificate, gradul de accesibilitate și utilizare a serviciilor, cererea manifestată, precum și diferențele între regiunile cele mai afectate și cele mai puțin afectate. Datele vor fi prezentate pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, în funcție de disponibilitate, pentru a susține analiza situației și a fundamenta intervențiile propuse.

Totodată, deși corupția și managementul inefficient sunt menționate ca provocări, nu este identificat un obiectiv specific și nici acțiuni concrete care să vizeze soluționarea acestora. Se recomandă includerea unor măsuri clare, corelate cu provocările identificate, pentru a asigura coerența intervențiilor planificate

3. Cu privire la **Capitolul II – Obiectivele generale și specifice privind dezvoltarea educației fizice și sportului pe termen mediu și pe termen lung**, obiectivele specifice aferente Obiectivului general 5 urmează a fi reformulate, întrucât nu respectă structura corespunzătoare unui obiectiv specific. Mai exact, Obiectivul specific 5.1 este formulat sub forma unui indicator de impact, iar Obiectivul specific 5.2 descrie o acțiune concretă care ține de competența ministerului, nefiind formulat ca un obiectiv propriu-zis.

4. Pentru respectarea prevederilor punctului 18.5 din Regulament, PSDS 2027 va fi completat cu un capitol separat dedicat **indicatorilor de monitorizare**, ce va include indicatori de impact, asociați obiectivelor generale; indicatori de rezultat, asociați obiectivelor specifice; indicatori de resurse, evidențiați în analiza situației; și indicatori de produs, corespunzători acțiunilor. Aceștia vor fi formulați respectând principiile de relevanță, dezagregare, claritate, accesibilitate și inteligibilitate, conținând valori de referință și țintă. Pentru o prezentare mai clară și accesibilă, recomandăm prezentarea indicatorilor în format tabelar, conform modelului prezentat în continuare, cu cel puțin următoarele elemente: denumirea indicatorului, valoarea de referință, valoarea țintă intermediară, valoarea țintă finală și sursa datelor.

Obiective	Indicator de impact /rezultat/	Valoarea de referință 2024	Valoarea țintă 2027	Sursa de date
Obiectiv general 1:				
<i>Obiectivul specific 1.1.:</i>				
<i>Obiectivul specific 2.1</i>				

La completarea acestui capitol se vor utiliza indicatorii relevanți stabiliți în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (Legea nr. 315/2022), Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030 (Hotărârea Guvernului nr. 953/2022). Obligatorii pentru acest Program sunt indicatorii setați în Strategia de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2024-

2030 (Hotărârea Guvernului nr. 490/2024), stabiliți la nivel de obiective generale, ajustați la perioada programului

5. Pentru asigurarea conexiunii între buget și documentele de planificare, se vor respecta prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, precum și indicațiile metodologice și normativele emise de Ministerul Finanțelor. La **Capitolul IV – Costuri privind realizarea obiectivelor generale și specifice**, va fi completat cu estimarea costurilor totale ale Programului. Estimarea va acoperi toate obiectivele specifice iar Tabelul va avea următoarea structură, un element important fiind delimitarea costurilor acoperite și celor neacoperite la etapa planificării:

Obiectiv specific	Codul Subprogramului /subprogramului bugetar	Costuri pe ani			Costuri totale
		2025	2026	2027	
Obiectiv specific: 1.1					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>					
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific: 1.2					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>					
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
...					
TOTAL cost Program					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>					
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					

6. **Capitolul VII – Proceduri de raportare, monitorizare și evaluare** va fi actualizat conform punctelor 72–93 din Regulament și va include descrierea procesului de raportare, atât în etapa de monitorizare, cât și în cea de evaluare, responsabilitățile instituțiilor implicate, precum și mecanismele de asigurare a transparenței și participării părților interesate.

7. Cu privire la **Capitolul IX – Planul de acțiuni pentru implementarea Programului**, în conformitate cu prevederile Regulamentului, menționăm următoarele:

- Obiectivele generale vor fi înlocuite cu obiectivele specifice.
- Fiecare acțiune va fi detaliată separat, incluzând indicatori de monitorizare cuantificați, costuri de implementare, termene clare de realizare și autoritatea responsabilă.
- Toți indicatorii de monitorizare trebuie să fie cuantificabili, întrucât reprezintă

instrumente esențiale pentru măsurarea progresului și pentru facilitarea proceselor de monitorizare și raportare.

- Este necesară costificarea tuturor acțiunilor, în vederea estimării costului total de implementare.
- Se recomandă introducerea unui compartiment separat dedicat costurilor neacoperite, pentru a asigura corelarea cu estimările financiare prezentate în Capitolul IV.

Totodată, se recomandă reexaminarea acțiunilor propuse, astfel încât acestea să reflecte măsuri cu caracter de reformă, capabile să genereze schimbări sistemice și să contribuie la atingerea tuturor obiectivelor setate în PSDS 2027.

8. Referitor la **Nota informativă, la proiectul hotărârii Guvernului** privind aprobarea PSDS 2027, aceasta se va completa cu informații referitoare la asigurarea transparenței și a consultărilor publice, inclusiv părțile implicate în elaborare, platformele utilizate, gradul de integrare a propunerilor recepționate, cu prezentarea documentelor confirmative aferente.

Suplimentar, subliniem faptul că, potrivit pct. 63.11 din Regulament, Ministerul Educației și Cercetării urma să inițieze procedura de evaluare strategică de mediu prin depunerea, la Ministerul Mediului, a documentelor necesare, în conformitate cu Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, înainte de remitere spre evaluare către Cancelaria de Stat. În acest context, se vor respecta toate etapele prevăzute de Regulament, asigurându-se astfel evaluarea strategică de mediu a documentului de politici.

După ajustarea proiectului conform celor menționate anterior, acesta va fi prezentat spre examinare și aprobare în cadrul Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile, iar dosarul va include sinteza propunerilor și obiecțiilor evidențiate în prezentul Raport, precum și opiniile prezentate de Ministerul Finanțelor și Ministerul Mediului.

La definitivarea documentului de politici se recomandă utilizarea Ghidului metodologic privind integrarea prevederilor Strategiei Naționale de Dezvoltare în documentele de planificare și documentele de politici publice la nivel național, aprobat prin Ordinul Cancelariei de Stat nr. 65/2021¹.

În conformitate cu prevederile pct. 6 din Regulamentul-cadru al subdiviziunii coordonare politici publice și integrare europeană din cadrul aparatului central al ministerului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 462/2021, subdiviziunea de coordonare a politicilor din cadrul Ministerului Educației și Cercetării va fi implicată direct în procesul de definitivare a proiectului, asigurând respectarea tuturor procedurilor și etapelor.

Proiectul documentului de politici publice va fi elaborat și promovat în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului menționat supra și ale Legii nr. 100/2017 privind actele normative.

În temeiul prevederilor pct. 63.14 din Regulament, copia Raportului de evaluare a calității și conformității PSDS 2027 se transmite spre notificare ministerelor.

¹ https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/ghid_copertat_coral.pdf

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

data aplicării

semnăturii electronice nr. 05-17/167/1164

La nr. 21/1-113-7621 din 14.07.2025

Referitor la Programul de implementare pentru anii 2025-2027

Ministerul Educației și Cercetării

e-mail: cancelaria@mec.gov.md

copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Finanțelor a examinat Raportul de evaluare a calității și conformității proiectului Programului de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2025-2027, și în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

La proiectul de hotărâre

Denumirea proiectului de hotărâre și a Anexei (proiectul Programului) urmează a fi aduse în concordanță.

La proiectul Programului

Ținând cont de faptul că, Planul de acțiuni pentru implementarea Programului conține abrevieri la care se fac referire pe parcursul proiectului, se consideră oportun de completat proiectul Programului cu prevederi care vor detalia toate abrevierile utilizate.

Potrivit prevederilor din compartimentul „Introducere”, costul total al acțiunilor incluse în Program se estimează la 1 106 798 764,5 mii lei (1,1 trilioane lei), din care 529 010 409,0 mii lei (529,0 miliarde lei) sunt prevăzuți în Cadrul bugetar pe termen mediu 2025-2027, iar 577 788 364,5 mii lei (577,8 miliarde lei) reprezintă contribuția de dezvoltare.

În același timp, atragem atenția că, conform compartimentului IV „Alocări de resurse pe subprograme” din Anexa nr.20 la Hotărârea Guvernului nr.561/2024 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2025-2027), pentru sectorul „Tineret și sport” au fost prevăzute alocații, după cum urmează:

mii lei

Denumirea subprogramului	2023 executat	2024 aprobat	2025	2026	2027
1	2	3	4	5	6
8601 „Elaborarea politicilor în domeniul tineretului și sportului”	16 961,2	18 692,0	10 064,9	10 064,9	10 064,9
8602 „Sport”	785 811,9	729 785,8	677 748,8	681 248,8	681 748,8
8603 „Tineret”	78 677,9	97 629,6	41 796,6	41 796,6	41 796,6
Total pe sector	881 451,0	846 107,4	729 610,3	733 110,3	733 610,3

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
tel. (022) 26 25 24, e-mail: cancelaria@mf.gov.md

Mai mult, având în vedere că proiectul Programului se bazează în mare parte pe resursele bugetului de stat, atestăm riscul de a nu avea instrumente financiare pentru implementarea actului normativ în situația unor șocuri economice. Prin urmare, autorul urmează să ajusteze costurile estimative și să asigure o corelare riguroasă între obiectivele și acțiunile propuse și resursele financiare disponibile, menținând în același timp un echilibru între aspirațiile strategice și posibilitățile reale de finanțare, asigurându-se sustenabilitatea măsurilor propuse.

Mai mult ca atât, prevederile respective, ce țin de costul total al acțiunilor, se propun a fi excluse din compartimentul „Introducere”, întrucât acestea se dublează cu costurile prezentate la Capitolul VIII, care urmează a fi detaliate la nivel de subprograme și ani de implementare, în scopul asigurării transparenței și corelării costurilor.

La Capitolul II se propun următoarele:

- la obiectivul specific 1.1. se propune de revizuit perioada „până în 2027”, întrucât construirea sau modernizarea a cel puțin 10 complexe sportive multifuncționale într-o perioadă atât de scurtă este imposibilă atât din punct de vedere financiar, cât și din punct de vedere al timpului necesar pentru realizarea unui astfel de obiectiv ambițios. Obiecția respectivă este valabilă pentru toate obiectivele specifice din obiectivul general 1, precum și pentru pct.12 din Capitolul III;

- obiectivul specific 1.3. privind creșterea numărului centrelor destinate pregătirii pentru loturile naționale, se propune de reformulat ori de exclus, întrucât nu este racordată cu cadrul normativ în vigoare, și anume cu Legea cu privire la educația fizică și sport nr.110/2025 și Codul educației nr.152/2014, care nu prevăd astfel de instituții. Menționăm că potrivit prevederilor art.22 alin.(8) din Legea nr.110/2025, Comitetul Național Olimpic și Sportiv este în drept să constituie centre olimpice în scopul pregătirii loturilor olimpice. Obiecția respectivă este valabilă pentru pct.11 din Capitolul III;

- la obiectivul specific 3.1., ce ține de extinderea rețelei instituțiilor medicale de stat (cabinete medicale specializate), se solicită opinia Ministerului Sănătății, organul central de specialitate al administrației publice ce asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul ocrotirii sănătății, care urmează să se expună asupra necesității creării cabinetelor medicale, în scopul precizării dacă sunt sau nu planificate mijloace financiare pentru implementarea măsurii date. Obiecția respectivă este valabilă pentru pct.10 din Capitolul III;

- la obiectivul specific 4.8. denumirea „Agenția Antidoping” de substituit cu denumirea „Agenția Națională Antidoping”. Modificările corespunzătoare se vor efectua pe tot cuprinsul proiectului;

- obiectivul specific 5.1. „Ponderea PIB pentru sport (1%, anual)” de exclus, cu excluderea concomitentă a acestuia din Tabel la Capitolul IV. Atenționăm că, potrivit prevederilor art.17 alin. (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, stabilirea prin alte acte normative decât legea/decizia bugetară anuală a unor sume sau cote procentuale din buget sau din produsul intern brut destinate anumitor domenii, sectoare sau programe nu se admite.

La Capitolul III, redacția pct.5 privind creșterea finanțării sportului de performanță urmează de reformulat sau, după caz, exclus, întrucât prioritățile de politici publice pe termen mediu sunt stabilite de Guvern, în funcție de angajamentele asumate, crizele economice ce pot apărea pe parcurs și alte necesități identificate.

La Capitolul IV se propun următoarele:

- pentru costurile incluse în Tabel nu este indicată unitatea de măsură, dar se subînțelege că acestea sunt reflectate în lei. Mai mult, la final de Tabel, este indicat rândul cu denumirea „Total costuri, mii lei”, care creează confuzie totală (costurile indicate sunt exagerat de mari în cazul în

care acestea sunt indicate în mii lei). Respectiv, întru evitarea interpretării eronate se propune specificarea expresă a valorii costurilor în denumirea coloanei 2 „Costuri de implementare”. Totodată, considerăm oportun de a reevalua costuri prin reflectarea acestora în „mii lei”;

- de exclus cuvintele „CBTM” din coloanele 3-5, ca fiind irelevante;
- costurile reflectate în coloanele 3-5 (anii 2025-2027) urmează să cuprindă sumele totale prevăzute atât în bugetul de stat, cât și din surse externe. Prin urmare, costurile din sursele externe urmează să fie divizate pe ani, dar nu incluse doar în sumă totală;
- de calculat costurile totale în coloana 2 la obiectivele specifice 1.2, 1.5., 2.6.-2.7., 3.2.-3.5;
- coloana 7 „Program bugetar” urmează să fie revizuită în totalitate, întrucât conține anumite costuri în loc de coduri de subprograme, prevăzute în Clasificația bugetară, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.208/2015;
- costurile în sumă de 391.300.000,0 de la obiectivului specific 1.1 și în sumă de 182.000.000,00 de la obiectivului specific 1.3, ce urmează să fie acoperite din surse externe, pot crea riscul de a nu avea instrumente financiare de a implementa măsură dată, în cazul dacă nu vor fi finanțări din partea partenerilor de dezvoltare. Totodată, redacția obiectivului specific 1.3. de revizuit în contextul obiectivului la pct.11 din Capitolul III;
- obiectivul specific 1.4. privind sporirea numărului complexelor sportive multifuncționale și de terenuri sportive presupune costuri suplimentare, care nu sunt prezentate. Astfel, considerăm oportun estimarea acestora și reflectarea în Tabelul dat. Obiecție valabilă și pentru obiectivul specific 2.5. ce ține de crearea și modernizarea a cel puțin 50 de infrastructuri sportive în mediul școlar și universitar, precum și obiectivele specifice 4.1.-4.3;
- la final, în rândul „Total costuri, mii lei” se propune indicarea sumelor, reieșind din obiecțiile înaintate la Capitolul IV.

La Capitolul VI se propune reformularea cuvintelor „în bugetele instituționale”.

La Capitolul VIII, a se vedea obiecțiile expuse la compartimentul „Introducere”, iar la interpretarea rezultatelor, se propune de substituit cuvintele „sectorul educației” cu cuvintele „sectorul „Tineret și sport”, domeniul „Sport””.

La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, se propun următoarele:

- de revizuit în totalitate sumele reflectate în coloana 4 „Costuri de implementare, mii lei”, întrucât presupunem că aceste sunt reflectate în lei, de altfel spus sumele indicate ar ajunge la miliarde de lei, fără a avea o acoperire financiară (de exemplu, obiectiv specific 1.1. cu suma indicată de 391.300.000 mii lei ar ajunge la 391,3 miliarde lei, cifre care sunt nerealiste). Astfel, doar după revizuirea costurilor reflectate în Tabel, Direcția se va expune din punct de vedere financiar, dacă acestea se încadrează în limita alocațiilor prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024, precum și în limita alocațiilor prevăzute pe termen mediu pentru anii 2026-2028;
- de completat Tabelul cu o coloană nouă „Program bugetar” pentru a asigura imaginea clară și corelată cu programele bugetare;
- la obiectivul specific 1.5. din coloana 8 „Autorități/Instituții responsabile” se propune de exclus abreviere „MF”;
- la obiectivul specific 2.1. în coloana 8, se propune de completat cu sintagma „APL I”, întrucât sunt instituții de învățământ a căror fondator sunt autoritățile publice locale de nivelul I;

- la obiectivul specific 2.4., coloana 2 „Acțiuni pe termen scurt și mediu”, la ultima acțiunea se propune de completat la final cu cuvintele „în condițiile legii”, întrucât modul de oferire a spațiilor libere din partea instituțiilor publice este reglementat în alte acte normative superioare;

- unele obiective specifice pot avea un impact financiar, însă costuri nu sunt prezentate (obiectiv specific 1.4., 2.5., 2.8., 3.6., 4.1.-4.3., 4.5.-4.6., 5.2.);

- la obiectivul specific 4.3 în coloana 2 de exclus acțiunea „elaborarea schemei de finanțare anuală a instituțiilor de învățământ extrașcolar sportiv în vederea instruirii persoanelor la cursurile de acordarea a primului ajutor medical”, cu excluderea concomitentă a indicatorului de monitorizare „schema de finanțare funcțională” din coloana 3.

La Nota de fundamentare

Potrivit compartimentului 4.2 din Nota de fundamentare, implementarea noilor măsuri prevăzute în proiect, care includ construirea Arenei Naționale de Fotbal, construcția și reabilitarea stadioanelor de fotbal din centrele raionale și a sălilor polivalente în regiunile-cheie ale țării, amenajarea cabinetelor medicale moderne pentru recuperarea sportivilor de performanță, crearea centrelor regionale de pregătire a loturilor naționale, înființarea unui centru unic echipat în cadrul Centrului Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, precum și acordarea indemnizațiilor lunare sportivilor de performanță, va avea un impact financiar pe termen mediu asupra bugetului de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondului asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

Totodată, constatăm că autorul nu a prezentat calculele și costuri estimative aferente implementării proiectului Programului, cu reflectare pe subprograme și ani de implementare. Prin urmare, autorul urmează să ajusteze Nota de fundamentare, cu prezentarea argumentelor și calculelor justificative aferente implementării proiectului, astfel încât acestea să reflecte previziunile bugetare integrate în limitele stabilite în Legea bugetului de stat pentru anul 2025, pentru acțiunile planificate în anul curent, cât și în Cadrul bugetar pe termen mediu, pentru acțiunile planificate pentru anii 2026-2028.

Suplimentar, atenționăm că intenția de a crea centrele regionale de pregătire a loturilor naționale nu este racordată cu cadrul normativ în vigoare, deoarece atât Legea cu privire la educația fizică și sport nr.110/2025, cât și Codul educației nr.152/2014 nu prevăd astfel de instituții.

Reieșind din cele expuse, comunicăm că la această etapă Direcția este în imposibilitate de a se expune asupra sustenabilității bugetare a proiectului și încadrării prevederilor acestuia în spațiul fiscal disponibil.

Ministră

Digitally signed by Belous Victoria
Date: 2025.08.04 13:53:17 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Victoria BELOUS

Executor: Olga Casianova, Natalia Cuhuteac
tel: 022 26 27 23, 022 26 27 29

Tabel de sinteză
la proiectul Programului de implementare, pe anii 2026-2028 a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030”

N	Participantul la avizare și expertizare	Conținutul obiecției/proponerii	Argumentarea autorului proiectului
Raport de evaluare a calității și conformității			
1.	Cancelaria de Stat	La proiectul de hotărâre	
		În proiectul Hotărârii de Guvern, sintagma „planul de acțiuni al Programului” urmează a fi exclusă și înlocuită cu sintagma „Programul”.	Se acceptă. Sintagma „planul de acțiuni al Programului” a fost exclusă și înlocuită cu sintagma „Programul”.
		La proiectul Programului	
		În conținutul Programului, sintagma „planul de acțiuni al Programului” urmează a fi exclusă și înlocuită cu sintagma „Programul”.	Se acceptă. Sintagma „planul de acțiuni al Programului” a fost exclusă și înlocuită cu sintagma „Programul”.
		Capitolul I. Analiza situației necesită completări prin includerea de date cantitative și calitative care sa fundamenteze provocările identificate. În forma actuala, lipsesc datele statistice relevante privind situația pe regiuni, gradul de dezvoltare, precum și identificarea clară a grupurilor afectate. Formulări generale precum „infrastructură insuficientă”, „anumite comunități” sau „acestor persoane” trebuie susținute prin evidente statistice corespunzătoare. Se recomandă prezentarea datelor dezagregate pe regiuni și grupuri ținta, în funcție de criterii precum gen, vârstă, mediu de reședință, statut socioeconomic, etnie etc., astfel încât să fie clar evidențiate nivelul actual de dezvoltare, nevoile identificate, gradul de accesibilitate și utilizare a serviciilor, cererea manifestată, precum și diferențele între regiunile cele mai afectate și cele mai puțin afectate. Datele vor fi prezentate pentru o perioada de cel puțin 5 ani, în funcție de disponibilitate, pentru a susține analiza situației și a fundamenta intervențiile propuse. Totodată, deși corupția și managementul ineficient sunt menționate ca provocări, nu este identificat un obiectiv specific și nici acțiuni concrete care să vizeze soluționarea acestora. Se recomandă includerea unor măsuri clare, corelate cu provocările identificate, pentru a asigura coerența intervențiilor planificate.	Se acceptă. La Capitolul I, au fost făcute completări cu date cantitative și calitative, care au fundamentat provocările enumerate. Au fost făcute reformulări ale sintagmelor precum „infrastructură insuficientă”, „anumite comunități” sau „acestor persoane” care au fost completate cu date statistice. De asemenea, au fost incluse date cu privire la grupurile țintă, gen, vârstă, mediu de reședință, statut socioeconomic, etnie, gradul de accesibilitate a serviciilor sportive. Obiectivul specific 1.1. a fost reformulat în cheia eliminării corupției, managementului ineficient, cât și acțiunile care sunt pendente acestui obiectiv specific. Tot în acest context au fost reformulate obiectivele specifice pentru a cuprinde măsuri clare, corelate cu provocările identificate.

	La Capitolul II. Obiectivele generale și specifice privind dezvoltarea educației fizice și sportului pe termen mediu și pe termen lung, obiectivele specifice aferente Obiectivului general 5 urmează a fi reformulate, întrucât nu respectă structura corespunzătoare unui obiectiv specific. Mai exact, Obiectivul specific 5.1 este formulat sub forma unui indicator de impact, iar Obiectivul specific 5.2 descrie o acțiune concretă care ține de competența ministerului, fiind formulat ca un obiectiv propriu-zis.	Se acceptă. La Capitolul II, Obiectivele generale și specifice au fost reformulate în cheia respectării structurii corespunzătoare unui obiectiv specific.
	Pentru respectarea prevederilor punctului 18.5 din Regulament, PSDS 2027 va fi completat cu un capitol separat dedicat indicatorilor de monitorizare, ce va include indicatori de impact, asociați obiectivelor generale; indicatori de rezultat, asociați obiectivelor specifice; indicatori de resurse, evidențiați în analiza situației; și indicatori de produs, corespunzători acțiunilor. Aceștia vor fi formulați respectând principiile de relevanță, dezagregare, claritate, accesibilitate și inteligibilitate, conținând valori de referință și țintă. Pentru o prezentare mai clară și accesibilă, recomandăm prezentarea indicatorilor în format tabelar, conform modelului prezentat în continuare, cu cel puțin următoarele elemente: denumirea indicatorului, valoarea de referință, valoarea țintă intermediară, valoarea țintă finală și sursa datelor. La completarea acestui capitol se vor utiliza indicatorii relevanți stabiliți în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (Legea nr. 315/2022), Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030 (Hotărârea Guvernului nr. 953/2022). Obligatorii pentru acest Program sunt indicatorii setați în Strategia de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2024-2030 (Hotărârea Guvernului nr. 490/2024), stabiliți la nivel de obiective generale, ajustați la perioada programului. Pentru asigurarea conexiunii între buget și documentele de planificare, se vor respecta prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, precum și indicațiile metodologice și normativele emise de Ministerul Finanțelor. La Capitolul IV - Costuri privind realizarea obiectivelor generale și specifice, va fi completat cu estimarea costurilor totale ale Programului. Estimarea va acoperi toate obiectivele specifice iar Tabelul va avea	Se acceptă. Programul a fost completat cu un capitol separat dedicat indicatorilor de monitorizare, conform sugestiilor făcute.
		Se acceptă. Capitolul IV, a fost completat cu costuri totale ale Programului, respectând formatul tabelar recomandat.

	următoarea structură, un element important fiind delimitarea costurilor acoperite și celor neacoperite la etapa planificării.	
	Capitolul VII - Proceduri de raportare, monitorizare și evaluare va fi actualizat conform punctelor 72-93 din Regulament și va include descrierea procesului de raportare, atât în etapa de monitorizare, cât și în cea de evaluare, responsabilitățile instituțiilor implicate, precum și mecanismele de asigurare a transparenței și participării părților interesate.	Se acceptă. Capitolul VII – Proceduri de raportare, monitorizare și evaluare a fost actualizat și detaliat pentru fiecare etapă. Totodată, au fost enumerate instituțiile implicate, împreună cu responsabilitățile acestora, precum și mecanismele instituite pentru asigurarea transparenței.
	Cu privire la capitolul IX - Planul de acțiuni pentru implementarea programului, în conformitate cu prevederile Regulamentului, menționăm următoarele: • Obiectivele generale vor fi înlocuite cu obiectivele specifice. • Fiecare acțiune va fi detaliată separat, incluzând indicatori de monitorizare cuantificați, costuri de implementare, termene clare de realizare și autoritatea responsabilă. • Toți indicatorii de monitorizare trebuie să fie cuantificabili, întrucât reprezintă instrumente esențiale pentru măsurarea progresului și pentru facilitarea proceselor de monitorizare și raportare. • Este necesară costificarea tuturor acțiunilor, în vederea estimării costului total de implementare. • Se recomandă introducerea unui compartiment separat dedicat costurilor neacoperite, pentru a asigura corelarea cu estimările financiare prezentate în Capitolul IV. Totodată, se recomandă reexaminarea acțiunilor propuse, astfel încât acestea să reflecte măsuri cu caracter de reformă, capabile să genereze schimbări sistemice și să contribuie la atingerea tuturor obiectivelor setate în PSDS 2027.	Se acceptă. Obiectivele generale au fost înlocuite cu obiective specifice, iar fiecare acțiune a fost detaliată în plan temporal, însoțită de indicatori de monitorizare cuantificați și costificată; ulterior, acțiunile au fost reexamineate pentru a le conferi caracter de reformă.
	La Nota de fundamentare	
	În Nota de fundamentare, sintagma „planul de acțiuni al Programului” urmează a fi exclusă și înlocuită cu sintagma „Programul”.	Se acceptă. Nota de fundamentare a fost ajustată.
	La proiectul de hotărâre	
2. Ministerul Finanțelor	Denumirea proiectului de hotărâre și a Anexei (proiectul Programului) urmează a fi aduse în concordanță.	Se acceptă. Denumirea proiectului de hotărâre și a Anexei (proiectul Programului) au fost aduse în concordanță.

La proiectul Programului	
Ținând cont de faptul că, Planul de acțiuni pentru implementarea Programului conține abrevieri la care se fac referire pe parcursul proiectului, se consideră oportun de completat proiectul Programului cu prevederi care vor detalia toate abrevierile utilizate.	Se acceptă. Ținând cont de faptul că Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” este un document de politici cu impact național și pentru a evita orice interpretare greșită a abrevierilor, în întregul text au fost utilizate denumirile instituțiilor și organizațiilor în formatul lor complet, desfășurat.
Autorul urmează să ajusteze costurile estimative și să asigure o corelare riguroasă între obiectivele și acțiunile propuse și resursele financiare disponibile, menținând în același timp un echilibru între aspirațiile strategice și posibilitățile reale de finanțare, asigurându-se sustenabilitatea măsurilor propuse.	Se acceptă. Costurile estimative pentru fiecare obiectiv și acțiune propusă au fost ajustate în funcție de resursele financiare disponibile.
Prevederile respective, ce țin de costul total al acțiunilor, se propun a fi excluse din compartimentul „Introducere”, întrucât acestea se dublează cu costurile prezentate la Capitolul VIII, care urmează a fi detaliate la nivel de subprograme și ani de implementare, în scopul asigurării transparenței și corelării costurilor.	Se acceptă. Prevederile ce țin de costul total al acțiunilor au fost excluse din capitolul „Introducere”. Costurile totale ale acțiunilor au fost detaliate pe nivel de subprograme și ani de implementare în Capitolul IX. Durabilitatea financiară a programului.
La Capitolul II, la obiectivul specific 1.1. se propune de revizuit perioada „până în 2027”, întrucât construirea sau modernizarea a cel puțin 10 complexe sportive multifuncționale într-o perioadă atât de scurtă este imposibilă atât din punct de vedere financiar, cât și din punct de vedere al timpului necesar pentru realizarea unui astfel de obiectiv ambițios. Obiecția respectivă este valabilă pentru toate obiectivele specifice din obiectivul general 1, precum și pentru pct.12 din Capitolul III.	Se acceptă. Obiectivul specific 1.1., care se referă la infrastructură a fost exclus, cât și pct.12 din Capitolul III.
La Capitolul II, la obiectivul specific 1.3. privind creșterea numărului centrelor destinate pregătirii pentru loturile naționale, se propune de reformulat ori de exclus, întrucât nu este racordată cu cadrul normativ în vigoare, și anume cu Legea cu privire la educația fizică și sport nr.110/2025 și Codul educației nr.152/2014, care nu prevăd astfel de instituții. Menționăm că potrivit prevederilor art.22 alin.(8) din Legea nr.110/2025, Comitetul Național Olimpic și Sportiv este în drept să constituie centre olimpice în scopul pregătirii loturilor olimpice. Obiecția respectivă este valabilă pentru pct. 11 din Capitolul III.	Se acceptă. La Capitolul II, la obiectivul specific 1.3. privind creșterea numărului centrelor destinate pregătirii pentru loturile naționale a fost exclus.

	La Capitolul II, la obiectivul specific 3.1., ce ține de extinderea rețelei instituțiilor medicale de stat (cabinete medicale specializate), se solicită opinia Ministerului Sănătății, organul central de specialitate al administrației publice ce asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul ocrotirii sănătății, care urmează să se expună asupra necesității creării cabinetelor medicale, în scopul precizării dacă sunt sau nu planificate mijloace financiare pentru implementarea măsurii date. Obiecția respectivă este valabilă pentru pct.10 din Capitolul III.	Se acceptă. La Capitolul II, la obiectivul specific 3.1., ce ține de extinderea rețelei instituțiilor medicale de stat (cabinete medicale specializate) a fost exclus.
	La Capitolul II, la obiectivul specific 4.8. denumirea „Agenția Antidoping” de substituit cu denumirea „Agenția Națională Antidoping”. Modificările corespunzătoare se vor efectua pe tot cuprinsul proiectului.	Se acceptă. La Capitolul II, în cadrul obiectivului specific 4.8., denumirea „Agenția Antidoping” a fost înlocuită cu «Agenția Națională Antidoping», modificare aplicată și pe întreg cuprinsul proiectului.
	La Capitolul II, la obiectivul specific 5.1., Ponderea PIB pentru sport (1%, anual)” de exclus, cu excluderea concomitentă a acestuia din Tabel la Capitolul IV. Atenționăm că, potrivit prevederilor art. 17 alin. (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, stabilirea prin alte acte normative decât legea/decizia bugetară anuală a unor sume sau cote procentuale din buget sau din produsul intern brut destinate anumitor domenii, sectoare sau programe nu se admite.	Se acceptă. La Capitolul II, în cadrul obiectivului specific 5.1., mențiunea „Ponderea PIB pentru sport (1%, anual)” a fost exclusă, precum și din cuprinsul proiectului.
	La Capitolul III, redacția pct.5 privind creșterea finanțării sportului de performanță urmează de reformulat sau, după caz, exclus, întrucât prioritățile de politici publice pe termen mediu sunt stabilite de Guvern, în funcție de angajamentele asumate, crizele economice ce pot apărea pe parcurs și alte necesități identificate.	Se acceptă. La Capitolul III, redacția pct.5 privind creșterea finanțării sportului de performanță a fost exclus.
	La Capitolul IV se propune ca pentru costurile incluse în Tabel nu este indicată unitatea de măsură, dar se subînțelege că acestea sunt reflectate în lei. Mai mult, la final de Tabel, este indicat rândul cu denumirea „Total costuri, mii lei”, care creează confuzie totală (costurile indicate sunt exagerat de mari în cazul în care acestea sunt indicate în mii lei). Respectiv, întru evitarea interpretării eronate se propune specificarea expresă a valorii costurilor în denumirea coloanei 2 „Costuri de implementare”. Totodată, considerăm oportun	Se acceptă. La Capitolul IV, costurile incluse în Tabel au fost revizuite și ajustate, fiind prezentate în lei. De asemenea, structura Tabelului a fost modificată conform recomandărilor Cancelariei de Stat, care includ și recomandările Ministerului Finanțelor.

	de a reevalua costuri prin reflectarea acestora în „mii lei”.	
	La Capitolul IV se propune de exclus cuvintele „CBTM” din coloanele 3-5, ca fiind irelevante.	Se acceptă. La Capitolul IV, au fost excluse cuvintele „CBTM”.
	La Capitolul IV se propune ca costurile reflectate în coloanele 3-5 (anii 2025-2027) urmează să cuprindă sumele totale prevăzute atât în bugetul de stat, cât și din surse externe. Prin urmare, costurile din sursele externe urmează să fie divizate pe ani, dar nu incluse doar în sumă totală.	Se acceptă. La Capitolul IV, costurile reflectate în coloanele 3-5 (pentru anii 2025-2027) au fost revizuite, ajustate și completate, incluzând atât sumele alocate de la bugetul de stat, cât și cele provenite din surse externe.
	La Capitolul IV se propune de calculat costurile totale în coloana 2 la obiectivele specifice 1.2, 1.5., 2.6.-2.7., 3.2.-3.5; - coloana 7, „Program bugetar” urmează să fie revizuită în totalitate, întrucât conține anumite costuri în loc de coduri de subprograme, prevăzute în Clasificația bugetară, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.208/2015.	Se acceptă. La Capitolul IV, costurile totale aferente tuturor obiectivelor enumerate au fost revizuite și recalculat.
	La Capitolul IV se propune ca costurile în sumă de 391.300.000,0 de la obiectivului specific 1.1 și în sumă de 182.000.000,00 de la obiectivului specific 1.3, să urmeze a fi acoperite din surse externe, pot crea riscul de a nu avea instrumente financiare de a implementa măsură dată, în cazul în care nu vor fi finanțări din partea partenerilor de dezvoltare. Totodată, redacția obiectivului specific 1.3. de revăzut în contextul obiectivului la pct.11 din Capitolul III.	Se acceptă. La Capitolul IV, obiectivul specific 1.1. și obiectivul specific 1.3. au fost excluse.
	La Capitolul IV se propune ca obiectivul specific 1.4. privind sporirea numărului complexelor sportive multifuncționale și de terenuri sportive presupune costuri suplimentare, care nu sunt prezentate. Astfel, considerăm oportun estimarea acestora și reflectarea în Tabelul dat. Obiecție valabilă și pentru obiectivul specific 2.5. ce ține de crearea și modernizarea a cel puțin 50 de infrastructuri sportive în mediul școlar și universitar, precum și obiectivele specifice 4.1.-4.3.	Se acceptă. La Capitolul IV, obiectivul specific 1.4. a fost exclus. Totodată, obiectivele specifice 4.1.-4.3. au fost estimate și incluse în Tabel.
	La Capitolul IV, la final, în rândul „Total costuri, mii lei” se propune indicarea sumelor, reieșind din obiecțiile înaintate la Capitolul IV.	Se acceptă. La Capitolul IV, Tabelul a fost ajustat și completat cu sumele necesare pentru implementarea obiectivelor.
	La Capitolul VI se propune reformularea cuvintelor „în bugetele instituționale”.	Se acceptă. La Capitolul VI, expresia „în bugetele instituționale” a fost înlocuită cu „în bugetele proprii”.
	La Capitolul VIII, a se vedea obiecțiile expuse la compartimentul „Introducere”, iar la interpretarea	Se acceptă. La Capitolul VIII, au fost luate în considerare obiecțiile

	rezultatelor, se propune de substituit cuvintele „sectorul educației” cu cuvintele „sectorul „Tineret și sport”, domeniul „Sport”. La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, se propune de revăzut în totalitate sumele reflectate în coloana 4 „Costuri de implementare, mii lei”, întrucât presupunem că aceste sunt reflectate în lei, de altfel spus sumele indicate ar ajunge la miliarde de lei, fără a avea o acoperire financiară (de exemplu, obiectiv specific 1.1. cu suma indicată de 391.300.000 mii lei ar ajunge la 391,3 miliarde lei, cifre care sunt nerealiste). Astfel, doar după revizuirea costurilor reflectate în Tabel, Direcția se va expune din punct de vedere financiar, dacă acestea se încadrează în limita alocațiilor prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024, precum și în limita alocațiilor prevăzute pe termen mediu pentru anii 2026- 2028.	menționate în compartimentul „Introducere”, iar expresia „sectorul educației” a fost înlocuită cu „sectorul Tineret și Sport, domeniul Sport”.
	La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, se propune de revăzut în totalitate sumele reflectate în coloana 4 „Costuri de implementare, mii lei”, întrucât presupunem că aceste sunt reflectate în lei, de altfel spus sumele indicate ar ajunge la miliarde de lei, fără a avea o acoperire financiară (de exemplu, obiectiv specific 1.1. cu suma indicată de 391.300.000 mii lei ar ajunge la 391,3 miliarde lei, cifre care sunt nerealiste). Astfel, doar după revizuirea costurilor reflectate în Tabel, Direcția se va expune din punct de vedere financiar, dacă acestea se încadrează în limita alocațiilor prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2025 nr.310/2024, precum și în limita alocațiilor prevăzute pe termen mediu pentru anii 2026- 2028.	Se acceptă. La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, au fost revăzute în totalitate sumele reflectate în coloana 4 „Costuri de implementare, mii lei”.
	La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, se propune de completat Tabelul cu o coloană nouă „Program bugetar” pentru a asigura imaginea clară și corelată cu programele bugetare.	Se acceptă. La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, Tabelul a fost ajustat și completat cu o coloană nouă „Program bugetar”.
	La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, la obiectivul specific 1.5. din coloana 8 „Autorități/Instituții responsabile” se propune de exclus abreviere „MF”.	Se acceptă. La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, la obiectivul specific 1.5. a fost exclus.
	La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, la obiectivul specific 2.1. în coloana 8, se propune de completat cu sintagma „APL I” întrucât sunt instituții de învățământ a căror fondator sunt autoritățile publice locale de nivelul I.	Se acceptă. La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, la obiectivul specific 2.1. în coloana 8, a fost completat cu sintagma „APL I”.
	La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, la obiectivul specific 2.4., coloana 2 „Acțiuni pe termen scurt și mediu”, la ultima acțiunea se propune de completat la final cu cuvintele „în condițiile legii”, întrucât modul de oferire a spațiilor libere din partea instituțiilor publice este reglementat în alte acte normative superioare.	Se acceptă. La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului”, la obiectivul specific 2.4. a fost reformulat.
	La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului” unele obiective specifice pot avea un impact financiar, însă costuri nu sunt prezentate (obiectiv specific 1.4., 2.5., 2.8., 3.6., 4.1.-4.3., 4.5.-4.6., 5.2.).	Se acceptă. La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului” pentru toate obiective specifice au fost prevăzute costuri.

	La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului” la obiectivul specific 4.3 în coloana 2 de exclusiunea „elaborarea schemei de finanțare anuală a instituțiilor de învățământ extrașcolar sportiv în vederea instruirii persoanelor la cursurile de acordarea a primului ajutor medical”, cu excluderea concomitentă a indicatorului de monitorizare „schema de finanțare funcțională” din coloana 3.	Se acceptă. La Capitolul IX „Planul de acțiuni pentru implementarea Programului” la obiectivul specific 4.3 a fost reformulat.
	La Nota de fundamentare	
	Constatăm că autorul nu a prezentat calculele și costuri estimative aferente implementării proiectului Programului, cu reflectare pe subprograme și ani de implementare. Prin urmare, autorul urmează să ajusteze Nota de fundamentare, cu prezentarea argumentelor și calculelor justificative aferente implementării proiectului, astfel încât acestea să reflecte previziunile bugetare integrate în limitele stabilite în Legea bugetului de stat pentru anul 2025, pentru acțiunile planificate în anul curent, cât și în Cadrul bugetar pe termen mediu, pentru acțiunile planificate pentru anii 2026-2028.	Se acceptă. Nota de fundamentare a fost ajustată cu prezentarea argumentelor și calculelor justificative aferente implementării proiectului, respectând previziunile bugetare integrate în limitele stabilite în Legea bugetului de stat pentru anul 2025, pentru acțiunile planificate în anul curent, cât și în Cadrul bugetar pe termen mediu, pentru acțiunile planificate pentru anii 2026-2028.
	Atenționăm că intenția de a crea centrele regionale de pregătire a loturilor naționale nu este racordată cu cadrul normativ în vigoare, deoarece atât Legea cu privire la educația fizică și sport nr.110/2025, cât și Codul educației nr.152/2014 nu prevăd astfel de instituții.	Se acceptă. Obiectivul specific care viza crearea centrelor regionale de pregătire a loturilor naționale a fost exclus.

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

20.11.2025 Nr. 04-08/3098

Γ

7

Ministerul Educației și Cercetării

La nr. 12/21/25 din 30.10.2025

Γ

7

**DECIZIA PRIVIND EVALUAREA PREALABILĂ
pentru documentul „Programul Național implementare a Strategiei de
Dezvoltare „Sport 2030”**

Urmare a examinării solicitării nr.12/21/25 din 30.10.2025 privind determinarea necesității efectuării evaluării strategice de mediu (evaluarea prealabilă) pentru documentul **„Programul Național implementare a Strategiei de Dezvoltare „Sport 2030”**, în temeiul art. 5 alin. (3) al Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, Hotărârii Guvernului nr. 145/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 206-208, art. 343), cu modificările și completările ulterioare, comunicăm următoarele.

Potrivit art. 5 alin. (2¹) din Legea nr. 11/2017, informația privind determinarea necesității efectuării evaluării strategice de mediu pentru documentul **„Programul Național implementare a Strategiei de Dezvoltare „Sport 2030”** a fost publicată pentru consultare pe pagina web oficială a Ministerului Mediului la secțiunea destinată special pentru această procedură la link-ul:

<https://mediu.gov.md/ro/content/consultarea-proiectului-planului-programului> și, prin scrisoarea nr. 04-07/2946 din 04.11.2025, a fost transmisă pentru avizare autorităților publice interesate (Ministerul Sănătății, Ministerul Energiei, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Agenția de Mediu, Agenția „Moldsilva”, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, Agenția Națională Arheologică, Serviciul Hidrometeorologic de Stat, Institutul de Ecologie și Geografie, Inspectoratul pentru Protecția Mediului) și Ministerul Sănătății.

Conform avizelor recepționate în urma consultărilor, nu au fost primite comentarii și propuneri din partea publicului interesat și a instituțiilor relevante menționate.

Urmare a examinării și verificării informației prezentate, aplicând criteriile de determinare a necesității efectuării evaluării strategice de mediu pentru

documentele de politici și planificare din anexa nr. 1 la Legea nr. 11/2017 și urmare a consultării informației cu autoritățile publice interesate și cu publicul interesat, Ministerul Mediului decide că **„Programul Național implementare a Strategiei de Dezvoltare „Sport 2030” nu va avea efecte semnificative asupra mediului și sănătății populației și nu necesită a fi supus evaluării strategice de mediu.**

Motivele care au stat la baza prezentei decizii sunt următoarele:

Documentul transpune în plan operațional direcțiile strategice stabilite prin Strategia „Sport 2030”, care vizează modernizarea infrastructurii sportive, promovarea incluziunii sociale, creșterea participării populației la activități fizice și integrarea principiilor sustenabilității în dezvoltarea sportului;

„Programul Național implementare a Strategiei de Dezvoltare „Sport 2030” este conceput ca un instrument operațional pentru realizarea obiectivelor strategice asumate de Republica Moldova în domeniul educației fizice și al sportului, în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană și al alinierii la standardele și politicile europene în domeniul sportului, sănătății publice și incluziunii sociale;

Scopul elaborării Programului constă în consolidarea cadrului instituțional, dezvoltarea infrastructurii sportive durabile, promovarea participării active a populației la activități fizice și integrarea principiilor europene de bună guvernare, egalitate de gen, accesibilitate și sustenabilitate.

Prin realizarea măsurilor prevăzute pentru perioada 2026–2028, sistemul de educație fizică și sport din Republica Moldova va fi consolidat structural și funcțional, activitățile sportive devenind mai accesibile, mai bine organizate și atractive pentru cetățeni.

Planul de acțiuni 2026-2028 prevede activități ce țin de:

1. Îmbunătățirea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive pentru practicarea exercițiului fizic și sportului până în anul 2030;
2. Stimularea practicării activităților sportive în masă pentru un mod de viață sănătos;
3. Dezvoltarea sportului de performanță;
4. Îmbunătățirea procesului de formare continuă a cadrelor didactice.

Implementarea măsurilor prevăzute în program este de natură să genereze beneficii pe termen lung, cum ar fi: creșterea nivelului de activitate fizică a populației și reducerea incidenței bolilor cronice asociate sedentarismului; îmbunătățirea calității aerului și reducerea poluării urbane prin promovarea sportului în aer liber și a mobilității active (mers pe jos, ciclism); creșterea accesului echitabil la infrastructură sportivă pentru toate categoriile sociale, inclusiv persoane cu dizabilități și grupuri vulnerabile; dezvoltarea unor infrastructuri sportive eficiente energetic, cu utilizarea tehnologiilor verzi, a resurselor regenerabile și a soluțiilor sustenabile de gestionare a apei și deșeurilor; stimularea educației ecologice prin sport și implicarea comunităților în activități care promovează protecția mediului; întărirea coeziunii sociale și sănătății mintale prin participare colectivă, voluntariat și integrare inter generațională. Efectele negative potențiale, limitate și temporare, pot fi

gestionate eficient prin aplicarea măsurilor de prevenire, monitorizare și control.

Tipurile de proiecte/acțiuni incluse în proiectul Programului și Planului de acțiuni fac parte din categoria celor stabilite în anexa nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, pentru care este obligatorie stabilirea necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului:

- îmbunătățirea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii sportive pentru practicarea exercițiului fizic și sportului (construirea sau modernizarea complexelor sportive multifuncționale și a terenurilor de sport (terenuri de fotbal, piste de atletism, terenuri de volei, baschet, zonă de pregătire funcțională) pentru copii, la toate nivelurile de învățământ;

- construirea sau modernizarea complexelor sportive multifuncționale și terenuri sportive cu peste 500 locuri (existente) în vederea extinderii ariilor destinate pentru activitatea sportivă și adaptarea la nevoile tuturor categoriilor de populație).

În sensul celor menționate, specificăm că implementarea activităților prevăzute în *Program* va avea un impact pozitiv asupra mediului și sănătății populației, contribuind la îmbunătățirea calității vieții, reducerii sedentarismului și integrării dimensiunii sustenabile în politicile publice din domeniu.

Prin avizul nr. 07/3600 din 18.11.2025, Ministerul Sănătății concluzionează că, prin prisma criteriilor referitoare la sănătatea populației, documentul analizat generează efecte preponderent pozitive asupra stării de sănătate, iar probabilitatea unor efecte negative semnificative asupra sănătății populației este redusă, cu condiția implementării corespunzătoare a măsurilor prevăzute.

Decizia de evaluare prealabilă se emite cu următoarele condiții:

1. Respectarea prevederilor cadrului normativ național și internațional în procesul de definitivare a proiectului „Programul Național implementare a Strategiei de Dezvoltare „Sport 2030”;
2. Notificarea autorității competente pentru protecția mediului (Ministerul Mediului, Direcția politici de prevenire a poluării), dacă intervin modificări sau extindere a măsurilor sau acțiunilor prezentate în informația asupra documentului „Programul Național implementare a Strategiei de Dezvoltare „Sport 2030”, inclusiv includerea unor activități care cad sub incidența anexelor nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Prezentul aviz este valabil de la data emiterii, pe toată perioada de valabilitate a „Programului Național implementare a Strategiei de Dezvoltare „Sport 2030”, dacă nu intervin modificări ale acestuia.

Prezentul aviz reprezintă un act administrativ, iar nerespectarea condițiilor acestuia constituie temeiul unei acțiuni în justiție în ordinea procedurală de contestare a actelor administrative, stabilită în Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Ministru

Ex. Mariana Petreanu,
(022) 204-572

Digitally signed by Hajder Gheorghe
Date: 2025.11.20 17:30:31 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Gheorghe HAJDER

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

**Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova**

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

12/05/25 26.11 2025

Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la Programul de implementare a Strategiei de dezvoltare „Sport 2030” pentru anii 2026-2028
2.	Autoritatea publică care a elaborat proiectul	Ministerul Educației și Cercetării
3.	Justificarea depunerii cererii (indicația corespunzătoare sau remarcă precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului)	Elaborarea Programului de implementare a Strategiei „Sport 2030” pentru anii 2026-2028 este necesară pentru a asigura un cadru strategic coerent în dezvoltarea educației fizice și sportului în Republica Moldova. Programul vizează soluționarea problemelor existente, atingerea obiectivelor naționale și adaptarea la schimbările din sector. Acesta este aliniat cu Strategia „Sport 2030”, Strategia „Moldova Europeană 2030” și Programul de guvernare, punând accent pe accesul larg la activități fizice, educația de calitate, sportul de performanță, infrastructura modernă și incluziunea socială. Aprobarea documentului este esențială pentru punerea în aplicare a politicilor naționale în domeniu și promovarea unui stil de viață sănătos pentru toți cetățenii.
4.	Referire la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectorială)	PNA-acțiunea 35 din Anexa A, cap.26, cluster 3, aprobat prin HG nr.306/2025. PNR – acțiunea 379, aprobat prin HG nr. 361/2024.
5.	Lista autorităților și instituțiilor ale căror avizare este necesară	Ministerul Finanțelor, Ministerul Apărării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Sănătății, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională Antidoping, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Paralimpic, Biroul Național de Statistică
6.	Termenul pentru depunerea avizelor/expertizelor.	10 zile.
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului.	Maria Timuș, șefă-adjunctă a Direcției politici în domeniile tineret și sport, tel.022-250-497, e-mail: maria.timus@mec.gov.md
8.	Anexe	1. Proiectul Hotărârii Guvernului. 2. Nota de fundamentare. 3. Avize. 4. Tabel de sinteză. 5. Raport de evaluare a proiectului. 6. Decizia privind evaluarea prealabilă a programului.
9.	Data și ora depunerii cererii	
10.	Semnătura	

Ministru

Dan Perciun

Maria Timuș
Tel. 022-250-497
maria.timus@mec.gov.md